

SEANCES DU VENDREDI 22 MAI 1992
VERGADERINGEN VAN VRIJDAG 22 MEI 1992ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

APRES-MIDI

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 769.

MESSAGE:

Page 769.

Chambre des représentants.

PROJET ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant des dispositions sociales et diverses.

Proposition de loi attribuant la moitié des recettes provenant des procès-verbaux dressés pour contravention au règlement général sur la police de la circulation routière aux communes dans lesquelles ces procès-verbaux ont été dressés.

Rapport fait au nom de la commission de la Santé publique et de l'Environnement. — Discussion. — *Orateurs*: Mme Creyf, rapporteur, M. Arts, M. Moureaux, ministre des Affaires sociales, MM. Monfils, Meesters, Valkeniers, Hasquin, Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement, p. 769.

Discussion des articles, p. 776.

Rapport fait au nom de la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes. — Discussion. — *Orateurs*: M. Deprez, M. Bourgeois, ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture, MM. Verberckmoes, Houssa, Capoen, Bougard, Mme Herzet, p. 777.

Discussion et vote des articles, p. 784.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session extraordinaire 1991-1992
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Buitengewone zitting 1991-1992

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 769.

BOODSCHAP:

Bladzijde 769.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

ONTWERP EN VOORSTEL VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen.

Voorstel van wet waardoor de inkomsten ingevolge het opstellen van processen-verbaal bij de vaststelling van de overtredingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer voor de helft toekomen aan de gemeenten waar deze processen-verbaal opgesteld worden.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu. — Beraadslaging. — *Spreekers*: mevrouw Creyf, rapporteur, de heer Arts, de heer Moureaux, minister van Sociale Zaken, de heren Monfils, Meesters, Valkeniers, Hasquin, mevrouw Onkelinx, minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu, blz. 769.

Beraadslaging over de artikelen, blz. 776.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Landbouw en de Middenstand. — Beraadslaging. — *Spreekers*: de heer Deprez, de heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw, de heren Verberckmoes, Houssa, Capoen, Bougard, mevrouw Herzet, blz. 777.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 784.

Rapport fait au nom de la commission des Finances.

Discussion et vote des articles, p. 788.

Rapport fait au nom de la commission de la Défense.

Discussion et vote de l'article, p. 797.

Rapport fait au nom de la commission de l'Intérieur. — Discussion. — *Orateurs*: MM. Pede, Tavernier, Flagothier, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 797.

Discussion et vote d'articles, p. 800.

A l'article 161: *Orateurs*: M. Desmedt, M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 801.

Rapport fait au nom de la commission de l'Infrastructure. — Discussion. — *Orateur*: M. Quintelier, rapporteur, p. 802.

Discussion et vote des articles, p. 803.

Rapport fait au nom de la commission de la Justice. — Discussion. — *Orateurs*: MM. Verreycken, Barzin, Loones, M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques, p. 803.

Discussion et vote des articles, p. 805.

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 806.

M. Pinoie. — Proposition de loi complétant l'article 4 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires et l'article 458 du Code pénal.

M. Flagothier. — Proposition de loi modifiant l'article 6, § 5, alinéa 1er, de la loi du 1er décembre 1988 portant réforme de l'impôt sur les revenus et modification des taxes assimilées au timbre.

M. Lenfant. — Proposition de loi concernant le financement de la dette publique.

M. Mahoux et Mme Maximus. — Proposition de loi complétant l'article 124 de l'arrêté royal du 20 décembre 1963 relatif à l'emploi et au chômage, en vue de fixer l'admission au bénéfice des allocations de chômage des enfants ayant obtenu à l'étranger un diplôme équivalent à un diplôme belge.

M. Luc Martens. — Proposition de loi modifiant l'article 2, § 1er, alinéas 1er et 3, de la loi du 16 juin 1970 relative aux bonifications pour diplômés en matière de pension des membres de l'enseignement.

M. Lenfant. — Proposition de résolution relative à l'indice des prix.

M. Valkeniers. — Proposition tendant à insérer dans le Règlement du Sénat un article 58bis, relatif aux collaborateurs des groupes politiques.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Financien.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 788.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Defensie.

Beraadslaging en stemming over het artikel, blz. 797.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden. — Beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Pede, Tavernier, Flagothier, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 797.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 800.

Bij artikel 161: *Sprekers*: de heer Desmedt, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken, blz. 801.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Infrastructuur. — Beraadslaging. — *Spreker*: de heer Quintelier, rapporteur, blz. 802.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 803.

Verslag uitgebracht namens de commissie voor de Justitie. — Beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Verreycken, Barzin, Loones, de heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken, blz. 803.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 805.

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 806.

De heer Pinoie. — Voorstel van wet houdende aanvulling van artikel 4 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek en van artikel 458 van het Strafwetboek.

De heer Flagothier. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 6, § 5, eerste lid, van de wet van 1 december 1988 houdende hervorming van de inkomstenbelasting en wijziging van de met het zegel gelijkgestelde taksen.

De heer Lenfant. — Voorstel van wet betreffende de financiering van de rijksschuld.

De heer Mahoux en mevrouw Maximus. — Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 124 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid, strekkende om werkloosheidsuitkeringen toe te kennen aan kinderen die in het buitenland een diploma hebben behaald dat gelijkwaardig is aan een Belgisch diploma.

De heer Luc Martens. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 2, § 1, eerste en derde lid, van de wet van 16 juni 1970 betreffende de bonificaties wegens diploma's inzake pensionen van leden van het onderwijs.

De heer Lenfant. — Voorstel van resolutie betreffende de prijsindex.

De heer Valkeniers. — Voorstel tot invoeging in het Reglement van de Senaat van een artikel 58bis betreffende de medewerkers van de politieke fracties.

SOIR

AVOND

SOMMAIRE:

INHOUDSOPGAVE:

CONGES:

Page 807.

VERLOF:

Bladzijde 807.

PROJET ET PROPOSITION DE LOI (Votes réservés):

Projet de loi portant des dispositions sociales et diverses,
p. 807.

Proposition de loi attribuant la moitié des recettes provenant
des procès-verbaux dressés pour contravention au règle-
ment général sur la police de la circulation routière aux
communes dans lesquelles ces procès-verbaux ont été
dressés, p. 807.

ONTWERP EN VOORSTEL VAN WET (Aangehouden stem-
mingen):

Ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen,
blz. 807.

Voorstel van wet waardoor de inkomsten ingevolge het op-
stellen van processen-verbaal bij de vaststelling van de
overtredingen van het algemeen reglement op de politie
van het wegverkeer voor de helft toekomen aan de
gemeenten waar deze processen-verbaal opgesteld wor-
den, blz. 807.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 822.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 822.

PROJET DE LOI (Vote):

Projet de loi portant des dispositions sociales et diverses,
p. 822.

Explications de votes: *Orateurs*: M. De Croo, Mme Nélis,
MM. Monfils, Valkeniers, Desmedt, Verreycken, De
Roo, p. 822.

Justification de vote: *Oratrice*: Mme Delcourt-Pêtre,
p. 825.

ONTWERP VAN WET (Stemming):

Ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen,
blz. 822.

Stemverklaringen: *Sprekers*: de heer De Croo, mevrouw
Nélis, de heren Monfils, Valkeniers, Desmedt, Ver-
reycken, De Roo, blz. 822.

Stemverklaring: *Spreekster*: mevrouw Delcourt-Pêtre,
blz. 825.

N. 28

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. SEEUWS, VICE-PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SEEUWS, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 30 m.
De vergadering wordt geopend om 14 h 30 m.

CONGES — VERLOF

MM. W. Martens, pour d'autres devoirs, et Schiltz, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren W. Martens, wegens andere plichten, en Schiltz, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

BOODSCHAP — MESSAGE

De Voorzitter. — Bij boodschap van 21 mei 1992 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals het ter vergadering van die dag werd aangenomen, het ontwerp van wet op het politieambt.

Par message du 21 mai 1992, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tel qu'il a été adopté en sa séance de ce jour, le projet de loi sur la fonction de police.

— Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Renvoi à la commission de l'Intérieur.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE SOCIALE EN DIVERSE BEPALINGEN

VOORSTEL VAN WET WAARDOOR DE INKOMSTEN INGEVOLGE HET OPSTELLEN VAN PROCESSEN-VERBAAL BIJ DE VASTSTELLING VAN DE OVERTREDINGEN VAN HET ALGEMEEN REGLEMENT OP DE POLITIE VAN HET WEGVERKEER VOOR DE HELFT TOEKOMEN AAN DE GEMEENTEN WAAR DEZE PROCESSEN-VERBAAL OPGESTELD WORDEN

Bespreking van het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu

Beraadslaging over de artikelen

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS SOCIALES ET DIVERSES

PROPOSITION DE LOI ATTRIBUANT LA MOITIE DES RECETTES PROVENANT DES PROCES-VERBAUX DRESSÉS POUR CONTRAVENTION AU REGLEMENT GENERAL SUR LA POLICE DE LA CIRCULATION ROUTIERE AUX COMMUNES DANS LESQUELLES CES PROCES-VERBAUX ONT ETE DRESSÉS

Discussion du rapport fait au nom de la commission de la Santé publique et de l'Environnement

Examen des articles

De Voorzitter. — Dames en heren, wij bespreken het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu met betrekking tot de artikelen 33 tot 36.

Nous abordons l'examen du rapport fait au nom de la commission de la Santé publique et de l'Environnement au sujet des articles 33 à 36.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan mevrouw Creyf, rapporteur.

Mevrouw Creyf, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu heeft de oude artikelen 31 tot en met 34 van dit ontwerp van wet besproken tijdens haar vergadering van 7 mei 1992.

Hoofdstuk VI van titel I bevat bepalingen betreffende de uitoefening van de geneeskunde, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies en heeft tot doel het verbruik van geneesmiddelen te regelen, onder meer door het beperken van het aantal voor het publiek opengestelde apotheken.

In zijn toelichting zegde de minister te hebben vastgesteld dat het aantal voor het publiek opengestelde apotheken in België duidelijk boven het Europese gemiddelde ligt. Volgens hem moeten er dus maatregelen worden genomen om het aantal apotheken, de demografie op nationaal vlak en de behoeften op het gebied van de volksgezondheid op elkaar af te stemmen.

Te dien einde wordt in het oude artikel 31 de Koning gemachtigd het maximum aantal voor het publiek opengestelde apotheken gedurende een bepaalde periode te bepalen, met dien verstande dat op het einde van die periode dit aantal kan worden herzien op grond van de demografische en gezondheidsfactoren op dat ogenblik.

Tijdens een interessant debat rond het geneesmiddelenprobleem, waarvoor ik verwijs naar het verslag, oordeelden enkele leden van de commissie dat het in het oude artikel 31 in feite om een volmacht gaat, onbeperkt in de tijd. Bovendien kan uit de toelichting op bladzijde 13 van het gedrukte stuk worden afgeleid dat het de bedoeling zou zijn de hele vestigingswet te herzien. De minister antwoordde dat dit niet de bedoeling is en ging akkoord met een amendement dat het optreden van de Koning beperkt tot 31 december 1994. De oude artikelen 31 en 32 werden aldus aangenomen.

Hoofdstuk VII van dezelfde titel I beoogt de wijziging van de wet op de ziekenhuizen. Het gaat hier om de regeling van de voorwaardelijke opname van bepaalde kosten der medische diensten in het ziekenhuisbudget, met het oog op de uitvoering van het sociaal akkoord van 4 juli 1991.

Dit wetsontwerp vormt bijgevolg een juridische grondslag voor de financiering van de bijkomende voordelen die aan het ziekenhuispersoneel zullen worden toegekend, bovenop de prijs per verpleegdag, in het kader van de herwaardering van het verplegend en verzorgend personeel. Het is de bedoeling de financiële stromen in de ziekenhuisbegroting doorzichtiger te maken. Er volgde een boeiende discussie over de relatie ziekenhuizen, artsen, kosten en honoraria. Ook hier verwijs ik naar het verslag.

Over het oude artikel 34 rezen twijfels in de commissie. Sommige leden konden instemmen met de *ratio legis* van het artikel, maar hadden er moeite mee dat de Koning, buiten de personeelskosten, allerhande soorten kosten zou kunnen aanwijzen die aan de geneesheren zouden kunnen worden opgelegd voor de medisch-technische diensten.

De minister ging uiteindelijk akkoord met een amendement om dat artikel te nuanceren en het te beperken tot « in het bijzonder de personeelskosten ». De oude artikelen 33 en 34 werden aldus aangenomen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Arts.

De heer Arts. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij beperken tot één domein, de bepalingen betreffende de honorering der geneeskundige prestaties.

Wij hebben in ons land een merkwaardige traditie van een, overigens te waarderen, overlegdemocratie in de gezondheidszorg, zelfs toen sommigen spraken van « monsterverbonden » tussen mutualiteiten en geneesheren.

We gaan nu niet het debat voeren over de voor- en nadelen van de overlegdemocratie, maar ik stel vast dat dit ontwerp van sociale programmwet het systeem van overleg inzake gezondheidszorg in een nieuw kader plaatst. Tot nu toe is de Koning als het ware de hoeder van het overleg en meestal bekrachtigt hij akkoorden. Met deze wet wordt hij voor deze materie, de ontvanger van adviezen.

Ten eerste, de bevoegdheid van de Technische Geneeskundige Raad wordt ingeperkt. De thans verplichte « voorstellen » kunnen afzwakken tot « adviezen ».

Ten tweede, de Koning krijgt bijzonder grote bevoegdheid om regelen op te treden inzake de betalingswijze van alle geneeskundige verstrekkingen.

Ik besef zeer goed dat de uitgaven voor geneeskundige verstrekkingen te sterk zijn gegroeid. Zo'n groei is niet langer aanvaardbaar noch betaalbaar. Daarom zeg ik aan de geneesheren: « Niet met protesten zult u een opgelegde regeling voorkomen, wel met constructieve voorstellen die passen in de beheersing der uitgaven ». Aan de regering zeg ik dat wij akkoord gaan om het beheersingssysteem dat toegepast werd inzake honorering van de prestaties der klinische biologie, desgevallend uit te breiden tot de medische beeldvorming. In die geest stem ik voor het ontwerp van wet,...

De heer Valkeniers. — Het is toch namens uw partij dat u spreekt, mijnheer Arts?

De heer Arts. — ... maar even overtuigd zeg ik dat wij *bic et nunc* niet instemmen met de uitbreiding van zo'n budgetstelsel en desgevallend forfaitaire honorering tot andere specialiteiten.

De enige weg ter oplossing van de beheersing der kosten van de geneeskundige verzorging is de responsabilisering, maar dan van alle betrokkenen: de mutualiteiten, de geneesheren én de patiënten. Wij hopen dat het overlegmodel deze financiële verantwoordelijkheid voorstelt en toepast. Wij zijn ervan overtuigd dat het algemeen welzijn gediend wordt door grotere responsabilisering.

Als de regering verder wil gaan dan de voorbeelden aangehaald in de memorie van toelichting, moet zij hierover een voorafgaandelijk debat aangaan in het Parlement. Het kan niet dat de forfaitaire betalingswijze tot alle geneeskundige verstrekkingen zo maar wordt ingevoerd. Wij veranderen ons systeem van gezondheidszorgverlening niet zonder diepgaande discussie met de betrokkenen, maar ook niet zonder discussie in het Parlement. Zulke fundamentele wijziging overstijgt de overlegdemocratie. Het gaat immers over één der wezenskenmerken van ons systeem.

Ik wil de discussie niet aantrekken, dat is te vroeg, maar ik reken erop dat de regering voorzichtig blijft. Het verheugt me evenwel dat de regering bij artikel 24 een amendement heeft aanvaard. Het is een belangrijk signaal voor de betrokken groepen. Deze kleine wijziging — het woordje « zal » wordt vervangen in het woordje « kan » — betekent inderdaad een belangrijk signaal. Het overleg moet slagen, dat is de boodschap. Slechts bij mislukking van het overleg kan de Koning optreden, maar niet onbegrensd. Als de overlegdemocratie niet lukt, moet de democratie wel blijven lukken. Daaraan zullen wij, zonder ons nu op gelijk welke oplossing vast te pinnen, loyaal meewerken, niet met het oog op een beperkt belang, maar alleen met het oog op het algemeen belang. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Moureaux, ministre.

M. Moureaux, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, j'ai cru comprendre que l'on souhaitait me voir rappeler ou préciser des orientations que j'ai déjà eu l'occasion d'indiquer au Sénat, hier, en fin de matinée.

Je dois reconnaître que je suis quelque peu étonné de la tournure que prend aujourd'hui ce débat.

Je peux comprendre que certains responsables de syndicats de médecins, dont c'est le premier jour de travail effectif, veulent montrer qu'ils ont les dents aiguisées et qu'ils sont aussi forts que leurs prédécesseurs. Cette règle a sa logique naturelle. Je ne voudrais donc pas brider ces responsables dans cette opération d'affirmation de leur existence. Cet aspect du débat est donc ponctuel et relativement limité, mais j'estime que l'opinion publique devrait quand même le connaître.

Pour le reste, monsieur Arts, le gouvernement et le ministre des Affaires sociales ne souhaitent en aucun cas, que ce soit dans le cadre de ce projet ou de l'ensemble de sa politique, remettre en cause la concertation traditionnelle qui s'est organisée dans ce secteur. Cette concertation reste, à nos yeux, le pilier même des réformes que nous souhaitons engager.

Il est bien évident que là où l'exécutif peut, le cas échéant, intervenir, il ne souhaite le faire qu'en dernière analyse, si les concertations et les conversations informelles ont échoué. Je souhaite être tout à fait clair à cet égard.

En ce qui concerne l'autre aspect délicat du débat, qui concerne en particulier les médecins hospitaliers et leurs rapports avec le personnel des hôpitaux, le gouvernement ne souhaite certainement pas que s'établisse une espèce de guerre entre les uns et les autres. Je voudrais simplement rappeler qu'un accord social, négocié l'année passée et qui avait finalement rencontré l'adhésion de toutes les parties, impliquait que la revalorisation barémique du personnel infirmier et de soins serait réalisée à la fois par une évolution du prix de la journée d'entretien et par un effort du corps médical travaillant dans ces hôpitaux.

Le but que poursuit le gouvernement en présentant un article à ce sujet dans la loi-programme est très strictement de se donner les moyens d'appliquer ce qui fut un accord tout à fait général, qui devrait d'ailleurs, me semble-t-il, recueillir une très large unanimité.

Bien entendu, certains parlementaires, dont M. Valkeniers, ont fait remarquer que des problèmes délicats pouvaient se présenter, notamment pour les médecins non informés de ce qui se passe dans les hôpitaux. J'ai rappelé, hier, que des dispositions légales

existaient déjà en la matière et que, pour le reste, j'étais sensible à cet argument. J'estime effectivement que, dans la mesure où l'on demande davantage aux médecins, ils doivent être mieux informés. C'est un aspect de philosophie générale. Il faudra sans doute y réfléchir et, le cas échéant, revenir sur le sujet.

Pour conclure, j'insiste une dernière fois, rencontrant ainsi partiellement le souhait de M. Arts, sur l'élément suivant: je considère aussi que, sans concertation impliquant les mutuelles, les médecins et les personnes censées représenter les patients, nous ne réaliserons pas du bon travail. Toute décision en la matière doit donc être obligatoirement précédée d'une concertation. *(Applaudissements.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Arts.

De heer Arts. — Mijnheer de minister, ik ben het er volledig mee eens dat de akkoorden in verband met de vergoeding van de verpleegkundigen hoe dan ook moeten worden nageleefd. In dat opzicht bestaat er geen enkel misverstand. Mijn enig verzoek was echter om de naleving van deze akkoorden niet te gebruiken om andere dingen niet te doen.

De heer Moureaux, minister van Sociale Zaken. — Akkoord.

M. le Président. — La parole est à M. Monfils.

M. Monfils. — Monsieur le Président, la procédure choisie pour débattre de ce projet nous oblige à saucissonner nos interventions, qui seraient peut-être davantage pertinentes si nous les présentions globalement.

Nous nous sommes préoccupés hier soir — jusqu'à une heure avancée — des dispositions sociales, d'un certain nombre de prescriptions relatives à la santé et nous avons eu d'intéressantes discussions relatives au monde de la pharmacie.

Aujourd'hui, nous sommes confrontés au chapitre relatif à la santé, comprenant quelques articles concernant aussi les problèmes de la pharmacie. Par conséquent, je serai obligé d'intervenir ponctuellement au sujet de l'article 33 du projet, dont l'objectif est de créer un moratoire en matière de reconnaissance et d'agrégation des officines pharmaceutiques.

Madame le ministre, en agissant de la sorte, le gouvernement s'est senti vite satisfait. Il est en effet facile de fixer un moratoire qui permettrait d'engager une réflexion et de diminuer la surconsommation de médicaments. Il me semble que les débats, qui ont eu lieu au sein du Conseil des ministres, n'ont pas été assez approfondis: c'est l'objet de mon intervention.

Qu'est-ce que ce moratoire? Il consiste à ne pas autoriser l'agrégation d'autres officines que celles qui existent déjà sur le marché.

S'il est vrai que la Belgique tient le record du nombre d'officines par tête d'habitant, sa position n'est pas éloignée de celle de ses voisins. En effet, pour l'année 1990, la Belgique comptait une officine pour 2 000 habitants, la France, une pour 2 600, l'Allemagne, une pour 3 500, l'Irlande, une pour 3 000, le Portugal, une pour 2 121 et la Grèce, une pour 428 habitants. Par conséquent, nous ne sommes pas les canards boiteux de l'Europe à cet égard. Nous ne nous trouvons pas loin d'une moyenne honnête d'environ une pharmacie par 2 500 habitants.

Toujours en ce qui concerne la surconsommation, et, avant d'en arriver à des considérations plus politiques, je voudrais citer quelques chiffres concernant les marges bénéficiaires sur les spécialités.

Nous trouvons-nous également en tête dans ce domaine par rapport aux autres pays européens? Les chiffres prouvent, une fois de plus, que nous nous trouvons dans la moyenne: en Belgique, la marge bénéficiaire s'élève à 28,8 p.c., au Danemark, à 34,5 p.c., en France, à 30,44 p.c., en Espagne à 29,9 p.c., en Allemagne, à 29 p.c., et aux Pays-Bas, à 28,9 p.c. L'Italie, le Royaume-Uni, la Grèce, le Portugal, l'Irlande et le Luxembourg — pays pour lesquels les données n'étaient pas disponibles à l'époque — ont un pourcentage inférieur au nôtre. On ne peut affirmer, là non plus, que nous nous trouvons dans une situation telle qu'il faille

prendre des mesures drastiques parce que nos pharmaciens auraient des marges bénéficiaires fortement supérieures à la moyenne. En réalité, nous nous situons dans la moyenne européenne.

Mais poursuivons, car finalement, les chiffres n'ont que la valeur des chiffres et ils peuvent toujours être critiqués.

A quoi sert ce moratoire? Mais à rien, madame le ministre, parce que la consommation des médicaments n'est pas du tout fonction du nombre de pharmacies, mais comme on l'a dit hier soir, dans un autre débat, de l'évolution de la courbe d'âge des patients. Elle est également fonction des prescriptions médicales. Finalement, ce qui intéresse le gouvernement, ce sont évidemment les médicaments et les spécialités remboursables et non les autres. Que les pharmaciens vendent des «chiques», vous importe peu, puisque cela ne concerne pas les remboursements de l'Inami!

En réalité, nous nous trouvons dans un monde beaucoup plus complexe qu'on ne l'imagine. En effet, à ma connaissance, s'il y a non pas surconsommation, mais bien surenchère financière, ce n'est pas parce que le nombre d'officines est trop élevé mais parce que le système est complètement vicié à la base.

Savez-vous, madame le ministre, que la Belgique est l'un des très rares pays du Marché commun qui n'impose pas que les pharmaciens appartiennent aux pharmaciens. C'est là une question fondamentale: dans le Marché commun, les pharmaciens belges sont pratiquement les seuls à ne pas jouir de ce monopole.

Savez-vous qu'un grand nombre d'officines sont exploitées soit par des personnes physiques non pharmaciens, soit par des pharmaciens, personnes physiques, propriétaires de plusieurs officines, soit par des sociétés? Voici quelques chiffres: il y a un peu plus d'un an, on dénombrait 1 475 pharmacies régies en sociétés, dont 312 sociétés anonymes, 126 sociétés coopératives, 1 011 SPRL, une société en nom collectif et 25 SPRLU, ces sociétés gérant au total 2 100 pharmacies.

Cela signifie que la moitié des officines ne sont plus la propriété de pharmaciens, personnes physiques. Et c'est là le vice du système, madame le ministre. On en est arrivé à une situation complètement délirante où la pharmacie devient un enjeu économique. Vous vous étonnez sans doute qu'un libéral vous dise à cette tribune qu'il faut lutter contre cet enjeu économique des pharmacies. Je vous répondrai, madame le ministre, que nous sommes pour les pharmaciens indépendants, les pharmaciens d'officine, les pharmaciens qui donnent des avis à leurs patients, à leurs clients, et nous sommes opposés aux grands conglomerats qui se répandent actuellement dans l'ensemble de la Belgique et s'efforcent de transformer complètement les officines. Ces dernières ne sont plus des endroits où le colloque pharmacien-patient est clair, simple et individualisé, mais deviennent des magasins spécialisés, dépendant d'une espèce de société coopérative globale qui répartit l'ensemble des médicaments dans les officines, dans le but d'en tirer des bénéfices.

Vous n'ignorez pas, madame le ministre, qu'il y a deux mondes dans le domaine de la pharmacie: d'un côté, les indépendants, de l'autre, les sociétés coopératives qui dépendent de l'Ophaco, l'organisation des pharmacies coopératives. Bien entendu, l'Ophaco n'est pas neutre, mais vit dans l'environnement d'un grand parti francophone présent au pouvoir et s'efforce d'étendre son influence à l'ensemble des pharmacies, et c'est là le vice du système. Comment opère l'Ophaco? Quand une pharmacie se libère en raison d'un décès ou parce qu'elle n'est pas reprise, elle se retrouve à vendre, par définition. On avance un prix largement supérieur à la valeur de l'officine, en contournant les arrêtés existants.

Or, si l'on reprend une pharmacie à un prix nettement supérieur à ce qu'elle vaut, elle doit nécessairement être rentable. Je pourrais vous citer des chiffres de reprise par des sociétés coopératives, qui atteignent des niveaux incroyables. Cela ne leur pose pourtant aucun problème parce qu'elles appliquent une économie d'échelles.

Ainsi, elles reprennent à un prix fort des pharmacies alors peu rentables dans un secteur déterminé, parce qu'elles savent qu'un nouveau lotissement va être créé à proximité, lequel amènera des clients supplémentaires et permettra une augmentation du chiffre d'affaires de l'officine. Elles peuvent ainsi supporter des pertes

pendant une période plus ou moins longue, sachant qu'ultérieurement elles gagneront davantage, et ce parce qu'elles ont en portefeuille toute une série d'officines, le bénéfice des unes permettant de pallier les insuffisances temporaires des autres.

Afin de ne blesser personne, je ne ferai qu'évoquer l'affaire du milliard des pharmacies coopératives liégeoises. La coopérative a distribué à toutes les officines du groupe une lettre précisant que le chiffre d'affaires d'un milliard était sur le point d'être atteint, qu'il fallait franchir ce cap et elle indiquait le type de pommade ou de médicament qu'il fallait vendre pour atteindre l'objectif... Si le but était atteint, les pharmaciens coopérateurs bénéficiaient d'un certain nombre d'avantages personnels comme des primes, des augmentations de traitement et autres. Vous conviendrez avec moi que ce système est extrêmement néfaste.

J'ai clairement expliqué les raisons pour lesquelles nous estimons que le moratoire ne servait à rien et qu'il fallait aller beaucoup plus loin.

Des propositions ont été avancées. Il faut en premier lieu que les officines soient la propriété des pharmaciens. Ensuite, pour éviter la surenchère, le pharmacien ne peut être propriétaire que d'une seule officine et non pas de quinze ou vingt pharmacies, ce qui le transforme en homme d'affaires dans le secteur pharmaceutique, avec les conséquences et les tentations qui s'attachent à cet état.

De plus, les mêmes règles de fonctionnement et de transmission doivent être d'application selon que l'officine est la propriété d'une personne physique ou d'une personne morale, société commerciale entre autres.

Enfin, en cas de transfert d'officine, il serait judicieux que l'on désigne des experts, que l'on en arrive à fixer le prix de l'officine. Diverses propositions de loi ont été déposées à cet égard dont une l'a été par moi-même — pour éviter les transferts démentiels — trois ou quatre fois la valeur de l'officine — entraînant le gérant de l'officine à s'efforcer, par un esprit stakhanoviste accentué, de rendre rentable un « magasin » acheté quatre fois son prix.

Pendant ce temps, pensez un peu aux difficultés des étudiants en pharmacie qui ont vraiment envie de tenir une pharmacie et d'assurer un service individualisé à leurs clients. Combien d'entre eux ne se trouvent-ils pas dans l'impossibilité absolue de racheter une pharmacie, à cause de la surenchère effrénée à laquelle se livrent les groupes de pression, à commencer par l'Ophaco ? C'est cela qui pousse une série de pharmaciens à vouloir être rentables au-delà du raisonnable, à vendre des produits qui ne sont pas remboursables, d'abord, et à attirer le client vers les médicaments remboursables, ensuite, parce que c'est la condition de leur survie.

Peut-être pourrais-je approuver le moratoire, madame le ministre, si vous nous disiez que vous allez réfléchir à une nouvelle structure du monde de la pharmacie avec toutes les parties en cause et pas seulement celles qui dépendent, d'une manière ou d'une autre, de votre gouvernement, à savoir l'Ophaco.

Si l'on organise des rencontres avec des représentants de l'association pharmaceutique belge et de l'Ophaco afin de mettre au point des formules et de modifier fondamentalement les arrêts relatifs à l'ouverture, à la fusion et au transfert des officines, cela serait positif. Si telle est votre volonté, je suis d'accord.

Cependant, si vous voulez simplement jeter de la poudre aux yeux, comme vous le faites pour tout ce qui concerne le secteur social en général, je dirai que vous — c'est-à-dire le gouvernement — n'avez pas rencontré nos objectifs et que vous n'avez pas réellement cerné le problème de fond.

Dans ce cas, nous ne pourrions évidemment pas accepter une mesure qui, dans les faits, ne rapportera absolument rien et qui, au contraire — puisque, pour tout le monde, les problèmes seront résolus — permettra à une série de situations malsaines de perdurer. Je pense notamment aux dessous-de-table, à l'augmentation des prix lors du transfert des officines et aux étudiants en pharmacie qui tentent désespérément d'obtenir une officine et se heurtent à de puissantes sociétés coopératives. Tout cela, je le répète, me paraît malsain.

Alors, soit vous mettez le fer dans la plaie, vous réglez le problème, vous revoyez les dispositions légales et réglementaires à cet égard et, dans ce cas, je vous suivrai. Soit vous continuez à estimer que le moratoire permet simplement de nous aligner sur le Marché commun — Traité de Maastricht, que de crimes on commet en ton nom ! — et pour moi, ce sera largement insuffisant.

Je considérerai que le gouvernement n'a pas pris les mesures nécessaires. En effet, comme gardien tuteur d'un certain équilibre, il se devait de contrôler la consommation de médicaments et de veiller au respect des patients et de ceux qui souhaitent se lancer dans le métier de pharmacien pour devenir, en quelque sorte, les conseillers bien utiles de nos concitoyens. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Meesters.

M. Meesters. — Monsieur le Président, le projet que nous discutons vise surtout à réduire les dépenses en matière de santé. En fait, l'assurance maladie-invalidité serait un excellent instrument s'il était utilisé raisonnablement par les divers acteurs impliqués. Or, les Belges consomment trois fois plus de médicaments que certains de leurs voisins. Ils « consomment » aussi deux fois plus de radiographies et quatre fois plus de clichés radiologiques. Les conséquences financières des accidents de la route sont deux fois plus lourdes. Notre pays est aussi le plus « scannérisé » du monde, avant le Japon et avant les Etats-Unis ! Enfin, les Belges sont également les plus grands consommateurs de soins en kinésithérapie.

Nous pourrions peut-être nous consoler en nous disant que notre système de santé, supérieur financé, équipé et accessible à tous a sans doute un impact sur la santé publique proportionnel à son surcoût. Paradoxalement, les faits nous montrent le contraire. En effet, la Belgique est un des pays d'Europe — après l'Autriche, si je ne me trompe — où le nombre de cancers est le plus élevé, et les insuffisances rénales fort nombreuses, avec, à la clé, des traitements très coûteux. Je pense notamment à la greffe rénale qui coûte plusieurs millions de francs et à la dialyse. Les maladies cardio-vasculaires sont également très répandues. Par ailleurs, le nombre de suicides et de dépressions nerveuses est plus élevé qu'au Japon ou au Danemark, pays qui détenaient traditionnellement le record, voici quelques années. Nous sommes donc à la pointe dans ce domaine !

Notre société vit donc dans des conditions telles que son niveau sanitaire est très modeste, malgré de grosses dépenses.

A quoi cela est-il lié ? A deux raisons à mon sens. La première est que notre pays a une densité industrielle exceptionnellement élevée, entraînant une pollution et une pathologie en conséquence. La deuxième raison, beaucoup plus importante encore, est que nous n'avons jamais suivi, à proprement parler, une politique de santé autre que fragmentaire.

Tout en approuvant des options positives du projet — comme les rubriques de « forfaitisation » ou alternatives en matière de santé mentale, par exemple —, nous estimons que les orientations générales tendant à restreindre les dépenses sont peu susceptibles d'améliorer rationnellement la situation.

On a beaucoup parlé des pharmacies, qui sont certes nombreuses dans notre pays, surtout si l'on tient compte de la densité de la population et des facilités de transport. Mais la diminution du nombre des pharmacies réduira-t-elle la consommation pharmaceutique ? Nous n'en sommes vraiment pas certains.

Quelle est la meilleure alternative à cette politique de restriction ? Il faut agir en amont, et pas en aval comme le propose le projet. Agir en amont, c'est agir sur les causes. En effet, on pourrait réduire les dépenses en médicaments, hospitalisations, prestations techniques, soins, etc., par une meilleure information des gens, c'est-à-dire par l'éducation sanitaire, et par une formation mieux adaptée des professionnels.

Certes, une telle politique serait de la compétence communautaire. Mais si nous en parlons ici, c'est surtout pour insister sur le fait qu'agir en amont, c'est-à-dire engager les intervenants à user raisonnablement de l'assurance maladie-invalidité en fonction des besoins uniquement et avec modération, devrait permettre d'alléger les charges auxquelles veut s'attaquer une politique de restriction telle qu'elle nous est proposée.

De plus, on ferait l'économie des tracasseries, pertes de temps et d'énergie que cette politique de restriction implique. Je constate ici une espèce de lien entre une politique à la source et une politique située en fin de problématique, une interdépendance.

Certes, agir en amont, prévenir plutôt que guérir, instruire au lieu de sévir, c'est dépenser beaucoup d'argent aujourd'hui, mais infiniment moins demain. C'est aussi — dernière et importante remarque — faire l'économie de nombre de maladies et d'accidents, avec les coûts sociaux qu'ils impliquent, et d'une quantité de contrariétés, de souffrances et de deuils pour bien des gens. C'est faire progresser le niveau de la santé publique. (Applaudissements.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Valkeniers.

De heer Valkeniers. — Mijnheer de Voorzitter, het spijt me dat ik altijd hetzelfde moet herhalen ingevolge de verdeling van bevoegdheden over verschillende ministers, die materies beheren die eigenlijk sterk met mekaar zijn verbonden. Vandaag zie ik hier minister Onkelinx, gisteren waren het de ministers Willockx en Moureaux. Het is jammer dat het niet mogelijk is het debat te voeren terwijl al deze ministers aanwezig zijn, zodat zij meteen kunnen antwoorden wanneer het om hun bevoegdheid gaat.

In elk geval gaat het nu over Volksgezondheid. Het zou niet normaal zijn als ik mevrouw de minister niet zou vragen wat zij van plan is, welke maatregelen ze denkt te nemen in verband met de aangekondigde staking van de ziekenhuisgeneesheren op 15 juni aanstaande. Zonder het te weten heb ik daarvoor gisteren gewaarschuwd. Wanneer ik de argumentatie lees, kan ik niet anders dan ermee akkoord gaan. Ook ik zal dus staken, hoewel ik dat in 1974 niet heb gedaan. Ik staak gewoonweg omdat er voldoende redenen toe zijn. Er is gebleken dat in de jongste tien jaar de bestuurders, bevoegd voor deze materie, geen beleidsvisie hadden en dat de genomen maatregelen vaak verkeerd waren. Ik heb dit gisteren reeds uitvoerig uiteengezet en zal dus trachten mij vandaag enigszins te beperken.

Eén zaak is in elk geval zeker: alles is begonnen met een teveel aan geneesheren. Mevrouw de minister, uw collega de minister van Sociale Zaken heeft gisteren verklaard dat hij persoonlijk het initiatief zal nemen om zijn collega's van de Executieven, die bevoegd zijn voor onderwijs, aan te spreken om te overleggen op welke wijze het aantal zorgverstrekkers, zowel medici als paramedici, kan worden afgeremd. Ik verneem dat ook u zoiets in de commissie hebt gezegd. Ik zou graag hebben dat u dit vandaag uitdrukkelijk bevestigt.

Toen ik vijftien jaar geleden als eerste deze materie aansneed in de Kamer van volksvertegenwoordigers, werd ik door uw Nederlandstalige partijgenoten — uw partij was toen nog een nationale partij —, teruggesloten. Men verweet mij een demagoog en reactionair te zijn. Nu zie ik dat u, uw collega's van de regering en zelfs de voorzitter van de socialistische mutualiteiten, Dr Peeters, de mening zijn toegedaan dat het ogenblik gekomen is om het aantal zorgverstrekkers te verminderen. Natuurlijk hebben de problemen zich nu al zeer hoog opgestapeld. Graag vernam ik dus of u het eens bent met mijn standpunt, of uw partij het daarmee eens is en of u ter zake initiatieven zal nemen.

Ik heb daarstraks gehoord dat minister Moureaux, op vraag van de heer Arts, verduidelijkingen heeft gegeven over een bepaald artikel in verband met het statuut van de ziekenhuisgeneesheren. Ik heb met hem daarover reeds een persoonlijk gesprek gehad. Het statuut moet inderdaad worden bijgewerkt en verduidelijkt. Eerst zou dit met een wetsontwerp gebeuren, nu opteert men voor een koninklijk besluit.

De studie-Andersen heeft zeer duidelijk aangetoond dat in de meeste instellingen de relaties tussen beheerders en geneesheren zeer onduidelijk zijn. Het is toch onze plicht als politici ervoor te zorgen dat in een dergelijke materie een ieder weet waar hij aan toe is zonder dat er in onduidelijkheid moet worden gewerkt.

Daar komen immers problemen uit voort. Het is ook een van de oorzaken van de aangekondigde staking. Het vertrouwen tussen beheerders en geneesheren is immers zoek. Artikel 40 van het koninklijk besluit van 6 mei 1986 is daar de oorzaak van.

Volgens de paragrafen 3 en 4 van dit artikel, en hier begint de onduidelijkheid, mogen de tekorten van de ziekenhuizen worden verhaald op de geneesheren die er werken. Nochtans beloofde minister Dehaene destijds in de senaatscommissie, waar het ontwerp met tien stemmen voor en vijf onthoudingen werd aangenomen, dat hij bij koninklijk besluit zou stipuleren wat de artikelen 3 en 4 mochten en niet mochten inhouden.

Hij beloofde eveneens de mogelijkheid van zuivere erelonen te bekijken omdat hij ook wist dat de geneesheren in heel wat instellingen door de beheerders onder druk worden gezet om aan overconsumptie te doen.

Van deze belofte is evenwel helemaal niets in huis gekomen. Men moet dan ook niet verbaasd zijn dat men zegt dat de politici leugenaars zijn en hun beloften niet houden.

Bovendien is de minister, tussen de behandeling in Senaat en Kamer, gewicht voor de lobby van het VVI. Hij durfde zijn tekst niet ter stemming voorleggen aan de Kamer. Hij heeft het Parlement «gecoursircuiteerd» door het fameuze koninklijk besluit van 6 mei 1986 waarnaar ik zojuist heb verwezen.

Er werd veel gelobbyd, want de tekst werd goedgekeurd op 6 maart 1985 en het koninklijk besluit is van 6 mei 1986.

In plaats van de belofte die hij in de commissie had gedaan, gestand te doen en in de artikelen 3 en 4 te specificeren wat mocht en wat niet mocht, maakte de minister het nog veel onduidelijker. Hierdoor geeft hij, op verzoek van het VVI, aan de beheerders de mogelijkheid om de deficits op de nek van de dokters te schuiven.

Het is enkele jaren stil geweest rond deze problematiek. Ingevolge de steeds groter wordende deficits en de grote financiële moeilijkheden van de ziekenhuizen — zij hebben immers op het ogenblik een schuld van 50 miljard — grijpen de medische instellingen naar artikel 40 van dit koninklijk besluit. Nu wordt aan de dokters medegedeeld dat zij moeten betalen. De geneesheren hebben niet het recht de cijfers te laten nakijken door een boekhouder.

Ik heb in een parlementaire vraag minister Moureaux verzocht dit recht aan de dokters toe te kennen. Het werd echter niet toegestaan, zij moeten vertrouwen hebben in de revisor die door de overheid van de gezondheidsinstellingen wordt aangewezen. Wanneer de artsen evenwel de revisor contacteren, dan kan hij weinig of geen uitleg geven en hij kan zeker geen details geven. De inspraak van de dokters is dus nihil. Zij krijgen alleen de rekening gepresenteerd en moeten ze betalen.

In de instelling waar ik werk, bedroeg in 1990 het deficit 7 miljoen frank. Gisteren heeft men de blijde boodschap verkondigd dat in 1991 het deficit 13 miljoen bedraagt.

Wanneer het deficit van een instelling wordt afgeschoven op een andere groep, die geen verantwoordelijkheid draagt en geen inspraak heeft, dan leidt dit tot een ontsparing zoals destijds bij de OCMW-ziekenhuizen. De tekorten werden toen doorgeschoven naar de omliggende gemeenten.

Mijn voorspellingen zijn uitgekomen. De deficits zullen automatisch groter worden. Er is echter een grens. De artsen krijgen geen inspraak en mogen geen beroep doen op iemand om zich te verdedigen. Minister Moureaux heeft zojuist toegegeven dat er iets misloopt en dat de zaken op punt moeten worden gesteld.

De jongste jaren zijn veel instellingen vernieuwd, de huurprijzen zijn aangepast en de procentuele betaling voor de technische prestaties is gestadig verhoogd omdat de kosten van het personeel in rekening worden gebracht. Bovendien werden heel wat technische prestaties beknot door de voortdurende besparingen van de vorige regering.

Met andere woorden, er zijn reeds heel wat inspanningen gedaan. Dat het inkomen van de dokters aanzienlijk is verminderd heb ik gisteren met cijfers aangetoond. Van 1967 tot 1985 is het inkomen van de gemiddelde Belg van 100 naar 210 gestegen,

terwijl het inkomen van de dokters van 100 slechts naar 123 is gegaan. Van 1987 tot nu hebben ze nog veel meer offers gebracht. Ik durf dan ook te beweren dat het inkomen van de dokters de jongste jaren bijna niet meer toegenomen is omdat hun uitgaven vermeerderd zijn.

Toch vindt de regering, die opnieuw op zoek is naar nieuwe fondsen, dat er nieuwe bronnen moeten worden aangeboord. Vorig jaar werd een CAO gesloten met het personeel van de gezondheidsinstellingen, die terecht niet tevreden waren omdat zij onderbetaald zijn. De regering besliste een tegemoetkoming te betalen voor degenen die een salaris ontvangen volgens de ligdagprijs, en bijgevolg werd de ligdagprijs verhoogd. De nieuwe tendens is — hoewel dit niet is gestipuleerd toen de CAO werd gesloten — dat de directies de overige uitgaven zullen betalen. Nochtans weet de regering dat die reeds voor vijftig miljard in het krijt staan.

Zulke voorstellen zijn dus hypocriet. De regering wist vooraf dat de directies die kosten niet kunnen betalen en dat ze die dus moeten verhalen op de erelonen van de dokters die intussen centraal worden geïnd, niet om op een wettelijke manier in de zakken van de dokters te zitten, maar wel om ze beter te integreren... Wat ik dus in 1985 heb gezegd, blijkt vandaag juist te zijn.

Ik herhaal het: nu creëert men de wettelijke basis om een gedeelte van de wedden van het personeel in de ziekenhuizen te verhalen op de ereloonmassa van de dokters, die reeds fel ingekrompen is.

We moeten realistisch zijn. Men kan geen CAO met een aanpassing van 2 pct. sluiten voor de verplegenden en de kosten van de niet-verplegenden of van de verplegenden, die in de technische diensten werken, verhalen op de dokters want behoudens het tekort op de algemene uitbating zal er ook een tekort ontstaan op de wedden.

Nooit heeft men de moed gehad om een andere oplossing te zoeken ten einde het verhogen van de uitgaven van de technische diensten tegen te gaan. Ik pleit hier voor een grotere verantwoordelijkheid voor de patiënt en voor de zuivere erelonen.

Eerst heeft men de diensten biologie, radiologie en beeldvorming « aangepakt », en in de volgende jaren zullen de andere diensten, dienst per dienst, hetzelfde lot ondergaan.

De CVP heeft blijkbaar wel iets geleerd uit mijn uiteenzettingen. Ze heeft ingezien dat het mogelijk is om van de ene dienst over te gaan op de andere zodat uiteindelijk alle diensten forfaitair worden betaald, wat moet uitmonden in een genationaliseerde geneeskunde. Ik verwijs in dit verband naar wat de heer Arts daarnet heeft gezegd. De CVP begint blijkbaar schrik te krijgen omdat de dokters die partij ervan beschuldigen toe te geven aan de socialisten die onze ziekenhuissector op een marxistische manier proberen te organiseren.

Mijnheer Moens, u bent het wellicht niet met mij eens. De geneeskunde in Oost-Duitsland, Polen en Hongarije bijvoorbeeld was op die manier georganiseerd. Nu gaat men in die landen over tot vrije geneeskunde waar onze regering steeds meer gaat in de richting van genationaliseerde geneeskunde.

Mevrouw Onkelinx, u lacht ermee, maar wat ik zeg, is de waarheid. Dat is de invloed van de socialistische partij. Als Walin weet u dat de omvang van de enveloppe gebaseerd is op de historische forfaits. In Wallonië is men zo slim geweest op zeker ogenblik aanzienlijk aan overconsumptie te doen zodat Wallonië nu minder getroffen wordt door de maatregelen van de regering.

Er is niet alleen de verhoging van de huurprijs, de verhoging van de afhouding voor technische prestaties en het betalen van de deficits van de ziekenhuizen, zonder dat hierbij inspraak is van de artsen. Nu zegt men ook nog dat men het inkomen van, bijvoorbeeld, een befaamde neurochirurg of hartchirurg wiens nomenclatuur te hoog is, gaat aftoppen. Dat Clouseau 350 000 frank vraagt om een avond op te treden, dat vindt men niets. Dat een befaamde chirurg, die tot de leeftijd van ten minste 35 jaar gestudeerd heeft, het dubbele vraagt van het ziekenfondstarief, dat kan niet. Zo een praktijk moet worden ingedijkt. Ik vraag de ziekenfondstarieven, mijnheer Moens. Ik spreek dus niet voor mezelf.

Het gaat niet op dat wij niet meer kunnen aanvaarden dat er ook in de geneeskunde buitengewoon knappe mensen zijn, die heel veel hebben opgeofferd om op het niveau te geraken waar ze staan. Het gaat niet op dat wij fantastische sommen laten betalen voor allerlei vedetten uit de sportwereld, zoals voetballers en wielrenners, en voor zangers, maar dat wij een buitengewoon knap chirurg die iets meer vraagt, onder de guillotine steken. Dit gaat in de richting van de situatie achter het IJzeren Gordijn. Daar heeft men ook aan nivellering gedaan en dat heeft er geleid tot de situatie die wij kennen.

Tot nu toe was er in de sector van de sociale zekerheid steeds overleg tussen artsen en vakbonden. De ministers hielden zich altijd aan de adviezen die uit dat overleg voortkwamen. Nu wil de minister in een koninklijk besluit laten vastleggen dat hij kan afwijken van die adviezen. Dit is een nieuwe manier om de macht in handen te nemen, een nieuwe greep op de vrije geneeskunde.

Er is een teveel aan artsen. De artsen hebben reeds heel wat ingeleverd. Er is een slechte relatie tussen de beheerders van de ziekenhuizen en de artsen. Dit laatste komt niet van mij, maar van een studie van een studie bureau, waarvoor de vorige minister van Sociale Zaken, de opdracht had gegeven. Men jaagt dokters in het harnas tegen de beheerders en tegen elkaar. Nergens wordt immers vastgelegd hoe de afhoudingen zullen gebeuren. Nu jaagt men ook nog een deel van het ziekenhuispersoneel in het harnas tegen de artsen, want de opslag van het personeel hangt af van het feit of de dokters al dan niet zullen betalen. Men heeft een puinhoop gemaakt van de ziekenhuissector. Men heeft de kleine ziekenhuizen afgeschaft, om er nieuwe, grote op te richten, die meer geld kosten in plaats van minder, zoals men had beloofd. *On top of it* doet men nog 2 miljard cadeau aan de ziekenfondsen. Minister Willockx kon gisteren niet uitleggen waarom dat nodig was. Als men dit alles ziet, dan verdient de regering niet beter dan dat de dokters staken. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Hasquin.

M. Hasquin. — Monsieur le Président, je ne suis pas médecin et ne représente aucun organisme syndical.

M. Valkeniers. — Moi non plus.

M. Hasquin. — Je prends d'autant plus de plaisir à défendre la cause des médecins aujourd'hui. Ces derniers sont en permanence considérés comme les vaches à lait indispensables à l'équilibre des comptes des hôpitaux. Cette situation devient parfaitement abusive.

On veut, une fois de plus, imposer des charges supplémentaires aux honoraires médicaux alors que, vous le savez, la plupart des comptabilités publiques des CPAS brillent par leur opacité.

Vous n'ignorez pas, madame le ministre, que, ces dernières années en particulier, des procès se sont multipliés entre groupements de médecins et CPAS parce qu'ils estimaient avoir été abusivement spoliés par leur employeur. Que se passe-t-il, en effet, dans une gestion courante de CPAS qui doit également assurer la tutelle d'un hôpital public? La technique est bien simple. Elle existe depuis des années et a même tendance à s'amplifier dans certaines villes dont quelques cas célèbres se situent en région bruxelloise. Ces CPAS ont des tâches multiples, de très grosses administrations et un patrimoine immense à gérer. Le personnel est parfois pléthorique. On observe une forte tendance, sur laquelle personne n'exerce de contrôle, à imputer abusivement les coûts induits par ces multiples activités et ce personnel pléthorique à charge des hôpitaux et donc des honoraires médicaux. Telle est la réalité sur le terrain dans un nombre incalculable de cas. Les CPAS se débarrassent d'un certain nombre de problèmes en faisant glisser indûment des dépenses vers les comptes des hôpitaux. Cette pratique est à l'origine de la multiplication des conflits.

Le gouvernement n'a pas, à mon sens, évalué les effets pervers de la mesure qu'il est en train d'instaurer. Le corps médical n'a pas toujours brillé non plus par son sens des responsabilités dans la gestion des hôpitaux, je le concède. Trop souvent, dans le cadre d'autres fonctions que j'exerce en dehors du Parlement, j'ai été amené à me pencher au chevet d'un certain nombre d'hôpitaux publics en difficulté. Je constatais alors des situations parfaite-

ment anormales de médecins censés travailler à temps partiel ou à temps plein et qui par ailleurs détenaient des officines à cent mètres de l'hôpital public. Ils détournaient la clientèle et consacraient davantage de temps à la médecine privée ou à la gestion de leur laboratoire particulier qu'à l'hôpital dont, en principe, ils étaient les employés.

Il est indéniable que ces situations ont existé et qu'elles existent encore parfois. Je suis le premier à dire qu'elles sont inacceptables. Pour lutter contre cet état de choses, il faut inciter les médecins à accepter des modifications de leur statut et à travailler à temps plein dans les hôpitaux. Dans ces conditions, la pratique de la médecine privée en dehors de l'hôpital ou à l'intérieur de celui-ci doit être réglementée strictement et une perception centralisée des honoraires médicaux dans les hôpitaux publics comme privés devra être prévue, chose qui n'est pas encore généralement admise ou pratiquée. L'ensemble de ces mesures constitue, à mes yeux, un objectif prioritaire.

Vous comprendrez sans doute que des mesures parfaitement injustes telles que celles qui sont actuellement soumises à la discussion, plutôt que d'inciter le corps médical à renoncer à des pratiques que je dénonçais voici quelques instants, inciteront celui-ci à percevoir un maximum d'honoraires en dehors des hôpitaux. A force d'être pressurés dans des hôpitaux sur lesquels ils n'exercent aucun contrôle, les médecins détourneront l'esprit de la loi et renoueront avec des pratiques médicales abusives que nous souhaitons voir disparaître.

A mon sens, le système idéal qui permettrait de faire fonctionner harmonieusement nos hôpitaux publics en particulier, en accord avec l'ensemble des parties, doit reposer essentiellement sur trois piliers.

Il en est un premier que la loi prévoit — mais on sait que de nombreuses lacunes existent en la matière — et qui réside dans une indépendance totale de la gestion des hôpitaux par rapport aux CPAS. Ce premier élément est indispensable.

Le deuxième serait d'être enfin à même d'exiger ce que j'appellerai une transparence comptable, qui n'existe pas aujourd'hui dans la plupart des hôpitaux publics. Voilà pourquoi les médecins sont courroucés quand, alors qu'ils n'ont aucun contrôle sur les dépenses qui sont imputées à leurs honoraires médicaux, on veut leur en imputer davantage. On peut comprendre qu'ils n'acceptent plus cette situation.

Un troisième élément me paraît tout aussi indispensable dans le cadre d'une rénovation des hôpitaux, c'est ce que j'appellerai la responsabilisation du corps médical. Il est essentiel que celui-ci ne soit pas simplement ravalé au rang d'employé; il doit être associé véritablement à la gestion. Mais soyons clairs: lorsque je parle de responsabilisation, cela implique une reponsabilisation sur les honoraires médicaux, ce qui rendrait le système tout à fait cohérent.

On peut déplorer que le gouvernement, dans l'improvisation qui a manifestement présidé à l'élaboration des propositions qui nous sont soumises aujourd'hui ait une fois de plus éludé les véritables réalités et esquivé les véritables difficultés.

Je pense que la volonté de s'attaquer véritablement aux racines du mal n'existait pas. A mon sens, il est, par exemple, essentiel d'imposer partout le système prévu au chapitre XII de la loi de 1976 sur les CPAS. Un tel système peut notamment permettre la participation de personnes privées à la gestion de ces hôpitaux.

A cet égard, je pense aux associations de médecins qui se sentiraient responsabilisés et auraient davantage confiance dans la gestion de leur établissement. Dès qu'ils seront mêlés plus étroitement aux processus de décision et de gestion, nous serons plus légitimement en droit d'exiger davantage de rigueur de la part des médecins et de leur imputer certaines dépenses sur les honoraires qu'ils sont censés générer dans le cadre de leur pratique médicale. Cette réflexion me paraît élémentaire.

Par ailleurs, un autre problème peut, à mon sens, être étudié dans le cadre du processus d'étude de la révision de la Constitution et du dialogue de Communauté à Communauté actuellement en cours, semble-t-il.

Personnellement, je ne m'accroche pas au mythe de l'intangibilité des compétences des Communautés, qu'elles soient françaises ou flamandes. Selon moi, afin de garantir un peu plus de transparence et d'acquiescer davantage d'autorité sur les CPAS, il est important qu'à l'avenir, ces institutions soient placées non plus sous la tutelle des Communautés mais des Régions, comme le sont les communes. Je rappelle que depuis 1990 les communes sont amenées à éponger les déficits hospitaliers.

Le système de la distribution des compétences a montré ses limites et son inefficacité. Aujourd'hui, tant en Flandre qu'en Wallonie et en Région de Bruxelles-Capitale, il est quelques cas célèbres de communes héritant annuellement de déficits pléthoriques qui résultent d'une gestion incontrôlée et incontrôlable dans le chef de CPAS parfaitement irresponsables. Pour ces raisons, ils sont d'ailleurs en conflit avec leur corps médical.

Dès lors, madame le ministre, il serait peut-être essentiel de retarder certaines décisions et d'oser, enfin, aborder les véritables problèmes. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Onkelinx, ministre.

Mme Onkelinx, ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement. — Monsieur le Président, je dirai tout d'abord à M. Monfils que sa réflexion globale — qu'il appelle « de ses vœux » — sera réalisée. Elle concerne la structure même du système relatif aux pharmaciens, dont ma note de politique générale fait état.

M. Monfils a cité beaucoup de chiffres. Il a notamment comparé le nombre d'officines belges à celui d'autres pays européens. Nous n'ambitionnons pas nécessairement de nous situer dans la moyenne européenne mais de montrer l'exemple dans le cadre de la lutte contre la surconsommation médicale qui, dans notre pays, est une réalité.

Par ailleurs, le gouvernement a la volonté de réaliser une évaluation de l'offre médicale en utilisant notamment le paramètre du nombre d'officines. Nous menons donc une politique responsable en la matière. Dès lors, je ne vois pas à quel endroit se situe le problème. Comme M. Monfils l'a lui-même indiqué, il ne voit aucun inconvénient à ce que nous profitions de ce moratoire pour entamer la réflexion proprement dite sur la structure du système, notamment. Nos points de vue se rejoignent donc.

En ce qui concerne les réflexions de M. Meesters, nous avons discuté de ces points en commission de la Santé publique, dans le cadre des débats relatifs au budget 1992. Je me réfère donc aux échanges de vues que nous avons eus à ce moment. Je suppose que nous reviendrons prochainement, lors des discussions sur le budget 1992, en séance plénière sur l'ensemble de ces réflexions.

M. Valkeniers a reconnu lui-même qu'il avait déjà développé ses opinions devant MM. Moureaux et Willockx. Si la diversité des ministres compétents est bien réelle, monsieur Valkeniers, l'unité de leurs points de vue l'est tout autant... M. Moureaux s'est largement expliqué sur l'ensemble des points que vous avez évoqués. Je me permets donc de me référer à ses réponses.

Je voudrais préciser un seul aspect de la question concernant le nombre de prestataires de soins. Je réponds, à cet égard, que j'ai effectivement fait mettre ce point à l'ordre du jour. Je reconnais aussi avoir dit qu'il existait un problème en la matière. Nous aurons certainement l'occasion d'en débattre prochainement.

M. Hasquin a également émis une série de remarques auxquelles M. Moureaux a répondu. Il a plus spécifiquement évoqué le problème des hôpitaux gérés par les CPAS et du statut des médecins hospitaliers. Je ne peux évidemment souscrire à l'ensemble des critiques qu'il a formulées. En effet, M. Hasquin pratique parfois l'amalgame... Je réponds toutefois que ces deux dossiers sont actuellement ouverts au sein de mon département et que je dois prochainement soumettre des propositions en la matière. Nous aurons certainement l'occasion d'en discuter.

Pour ce qui est, notamment, des points qu'il a évoqués en relation avec une révision du système, je précise d'emblée que je rencontre certains d'entre eux. Nos échanges seront à n'en pas douter très riches lorsque je déposerai mes propositions (*Applaudissements.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de la Santé publique et de l'Environnement, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu, verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen waarop dit verslag betrekking heeft.

L'article 33 est ainsi libellé :

Chapitre VII. — Dispositions modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales

Art. 33. L'article 4, § 3, 1°, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, modifié par la loi du 17 décembre 1973, est complété par ce qui suit :

« Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, à prendre avant le 31 décembre 1994, selon la procédure fixée au quatrième alinéa, le nombre maximum d'officines ouvertes au public pour la période qu'il détermine.

Le Roi fixe, en outre, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, selon la procédure fixée au quatrième alinéa, les obligations relatives à la notification des fermetures d'officines ainsi que les conditions de maintien de l'autorisation après fermeture. »

Hoofdstuk VII. — Bepalingen tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies

Art. 33. Artikel 4, § 3, 1°, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, gewijzigd bij de wet van 17 december 1973, wordt aangevuld als volgt :

« De Koning bepaalt, volgens de procedure bepaald in het vierde lid, bij een in Ministerraad overlegd besluit, te nemen vóór 31 december 1994, het maximum aantal voor het publiek opengestelde apotheken voor de periode die Hij bepaalt.

De Koning bepaalt bovendien, volgens de procedure bepaald in het vierde lid, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de verplichtingen inzake de kennisgeving van de sluitingen van apotheken evenals de voorwaarden voor het behoud van de vergunning na sluiting. »

De heer Anthuenis stelt volgend amendement voor :

« Dit artikel te vervangen als volgt :

« Art. 33. Artikel 4, § 4, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissie wordt opgeheven. »

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 33. L'article 4, § 4, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales est abrogé. »

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 33 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 33 worden aangehouden.

L'article 34 est ainsi libellé :

Art. 34. L'article 53 du même arrêté est complété par un deuxième alinéa rédigé comme suit :

« Pour l'application du présent arrêté, sont considérées comme ayant bénéficié d'une autorisation de tenir une officine ouverte au public, les personnes morales ou physiques propriétaires des officines qui sont encore accessibles au public à la date de la publica-

tion de la présente disposition au *Moniteur belge* et qui ont été ouvertes antérieurement à la date d'entrée en vigueur de la loi du 17 décembre 1973 modifiant la loi du 12 avril 1958 relative au cumul médico-pharmaceutique et modifiant l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'art de guérir, à l'art infirmier, aux professions paramédicales et aux commissions médicales. »

Art. 34. Artikel 53 van hetzelfde besluit wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

« Voor de toepassing van dit besluit worden beschouwd alsof zij beschikken over een vergunning voor het houden van een voor het publiek opengestelde apotheek, de rechtspersonen of natuurlijke personen eigenaars van de apotheken die nog toegankelijk zijn voor het publiek op de datum waarop deze bepaling in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt en die opengesteld werden vóór de inwerkingtreding van de wet van 17 december 1973 tot wijziging van de wet van 12 april 1958 betreffende de medisch-farmaceutische cumulatie en van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies. »

De heer Anthuenis stelt voor dit artikel te doen vervallen.

M. Anthuenis propose la suppression de cet article.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 34 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 34 worden aangehouden.

L'article 35 est ainsi libellé :

Chapitre VIII. — Modification de la loi sur les hôpitaux

Art. 35. L'article 94 de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, est complété par un troisième alinéa rédigé comme suit :

« Le budget peut, selon des conditions et règles qui sont précisées par le Roi dans un arrêté délibéré en Conseil des ministres, couvrir aussi des coûts résultant des prestations visées à l'article 95, 2°, a) jusqu'à e) y compris, aux patients qui sont admis dans un hôpital et peuvent y séjourner. »

Hoofdstuk VIII. — Wijzigingen aan de ziekenhuiswet

Art. 35. Artikel 94 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, wordt aangevuld met een derde lid, luidend als volgt :

« Het budget kan, overeenkomstig voorwaarden en regelen die nader door de Koning in een in Ministerraad overlegd besluit worden bepaald, eveneens kosten dekken die verband houden met de in artikel 95, 2°, a) tot en met e), bedoelde verstrekkingen aan patiënten die in een ziekenhuis worden opgenomen en er kunnen verblijven. »

De heer Anthuenis stelt voor dit artikel te doen vervallen.

M. Anthuenis propose la suppression de cet article.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 35 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 35 worden aangehouden.

L'article 36 est ainsi libellé :

Art. 36. L'article 140, § 3, de la même loi, est complété par ce qui suit :

« Le Roi peut fixer les tarifs visés ci-dessus pour des types de coûts désignés par Lui ainsi que les critères d'utilisation de ces tarifs, en particulier pour ce qui concerne les frais de personnel. »

Art. 36. Artikel 140, § 3, van dezelfde wet, wordt als volgt aangevuld:

« De Koning kan vorenbedoelde tarieven bepalen voor soorten van kosten die Hij aanwijst, evenals de criteria voor het gebruik van deze tarieven, in het bijzonder wat de personeelskosten betreft. »

De heer Anthuenis stelt voor dit artikel te doen vervallen.

M. Anthuenis propose la suppression de cet article.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 36 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 36 worden aangehouden.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés.

De aangehouden stemmen hebben later plaats.

Bespreking van het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Landbouw en de Middenstand

Beraadslaging en stemming over de artikelen

Discussion du rapport fait au nom de la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes

Examen et vote des articles

De Voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Landbouw en de Middenstand met betrekking tot de artikelen 52 en 53, 69 en 70 tot 88.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes au sujet des articles 52 et 53, 69 et 70 à 88.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

De heer Beerden, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Het woord is aan de heer Deprez.

De heer Deprez. — Mijnheer de Voorzitter, de sociale zekerheid is zeer belangrijk voor onze welvaartmaatschappij. Er is sociale zekerheid voor werknemers, voor ambtenaren en ook voor de zelfstandigen, al is ze voor deze laatste categorie veel minder omvangrijk. Wij moeten de sociale zekerheid derhalve met grote zorg benaderen. Dit betekent dat we de financiering haalbaar moeten houden door de prestaties en uitkeringen selectief te richten op de reële noden.

Solidariteitsmechanismen mogen niet worden misbruikt. Het sociaal statuut van de zelfstandigen is echter zo beperkt dat er redelijkerwijze gesproken geen ruimte is voor een selectieve benadering. Integendeel! Desalniettemin was er in dit sociaal statuut een deficit van 6 miljard frank. Dit tekort moet in het belang van een ieder zo vlug mogelijk worden weggewerkt. Wij feliciteren de regering omdat ze de nodige maatregelen daartoe heeft genomen.

Maatregelen tot verhoging van de bijdragen en plafonds zijn uiteraard niet sympathiek, maar noodzakelijk om de toekomst van het sociaal statuut te vrijwaren. Aangezien de zelfstandigen zeer zware bijdragen leveren om het deficit van 6 miljard weg te werken is het normaal dat zij een verbetering van het sociaal statuut verwachten. Voor een eerste kind krijgt een zelfstandige nog altijd minder bijslag dan een loontrekkende. Nochtans is het niet daarvoor dat de zelfstandigen in de eerste plaats ijveren. Zij geven de voorrang aan de verbetering en de verhoging van de uitkering in geval van werkonbekwaamheid.

Een zelfstandige zonder gezinslast ontvangt een dagvergoeding van 511 frank. Een zelfstandige met gezinslast ontvangt amper 629 frank per dag. De zelfstandigen dringen dus met reden aan op een verhoging van de uitkering voor werkonbekwaamheid. Zij dringen ook aan op de uitvoering van de eerder toegezegde vijfde fase van de gelijkenschakeling van het pensioen van de zelfstandigen met het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Ik heb dit nog eens nagekeken. Het zelfstandigenpensioen bedraagt maximaal 22 926 frank voor een gezin. Het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, met andere woorden, voor mensen die niet of niet veel hebben betaald voor hun pensioenregeling, belooft 24 483 frank voor een gezin. Iemand die een volledige loopbaan als zelfstandige heeft en sedert 1957 alle bijdragen heeft betaald, ontvangt 1 557 frank minder dan zij die een gewaarborgd inkomen kunnen en mogen genieten.

Het zou niet meer dan redelijk zijn dat deze categorieën nog dit jaar worden gelijkgesteld. Dit zou 1,9 miljard kosten. Wij erkennen echter dat er dringende budgettaire imperatieven zijn en daarom vragen wij dat de regering zich zou engageren om die gelijkenschakeling ten minste vanaf het begrotingsjaar 1993 te realiseren. De minister kent zeker het toch wel erg beperkt statuut van de zelfstandigen en hij weet dat de zelfstandigen dit jaar 6 miljard bijdragen om het deficit weg te werken en om het sociaal statuut van de zelfstandigen in evenwicht te brengen.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, de heer Deprez kent mijn bezorgdheid voor het probleem dat hij hier aansnijdt en hij herinnert zich zeker mijn verklaringen in de commissie. Wij hebben het sociaal statuut van de zelfstandigen dit jaar in evenwicht proberen te brengen met de bedoeling de continuïteit van de uitbetalingen binnen het huidige regime te garanderen.

Ik herhaal dat wij al het mogelijke zullen doen om in het kader van de begroting 1993 de vijfde fase van de sociale programmatie uit te voeren of, met andere woorden, de vijfde schijf van de verhoging van het pensioen toe te kennen, zodat het pensioen van de zelfstandigen wordt opgetrokken tot op het niveau van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Een en ander zal natuurlijk afhangen van het resultaat van de saneringsmaatregelen, maar toch heb ik een virtuele zekerheid dat wij dit in de loop van 1993 inderdaad kunnen realiseren. Ik hoop dat dit de heer Deprez geruststelt.

De heer Deprez. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor dit engagement.

Ik wil het nog kort hebben over de solidariteitsbijdrage van 7 000 frank die aan de vennootschappen wordt gevraagd. De doelstelling van deze maatregel, met name het deficit in het sociaal statuut weg te werken, is aanvaardbaar en het is inderdaad aangewezen om de solidariteit te verbreden. Een forfaitaire bijdrage per vennootschap heeft echter met sociale zekerheid niets meer te maken. De bijdrage moet mijns inziens minstens in verhouding staan met het aantal mandatarissen in de vennootschap en met hun statuut. Wij gaan niet akkoord met de fiscalisering van de bijdragen voor de sociale zekerheid. Wij kunnen wel akkoord gaan met een uitbreiding van de solidariteit naar de vennootschappen naargelang van de aard van de beroepsactiviteit van de mandatarissen.

Het is logisch dat niet alleen degenen die op fiscaal vlak, maar ook degenen die beroepsmatig als zelfstandige kunnen worden beschouwd een bijdrage leveren voor het sociaal statuut van de zelfstandigen. Dit moet weliswaar gebeuren volgens bepaalde modaliteiten, die zeer zorgvuldig moeten worden uitgewerkt. Een forfaitaire bijdrage is aanvaardbaar voor dit jaar met het hoog op het wegwerken van het deficit van 1992. Vanaf 1993 zou ze moeten worden opgevat als een bijdrage voor de sociale zekerheid in het kader van de solidariteit van mensen die een beroepsactiviteit uitoefenen als zelfstandige of als mandataris in een vennootschap.

Mijnheer de minister, ik heb mij beperkt tot twee punten, namelijk het engagement van uwentwege in verband met de vijfde fase, of de gelijkschakeling van het pensioen van de zelfstandigen met het gewaarborgd inkomen voor de bejaarden en de aanpassing van de sociale bijdragen van de bestuurders of mandatarissen in een vennootschap met ingang van 1993.

Ik dank u voor de positief antwoord dat u reeds hebt gegeven. Ik hoop dat ook werk zal worden gemaakt van het tweede punt. De huidige regeling is niet de meest aangewezen weg om de solidariteit bij de zelfstandigen te verbreden. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verberckmoes.

De heer Verberckmoes. — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben in de commissie voor de Landbouw en de Middenstand een breedvoerige bespreking gevoerd over het onderhavige wetsontwerp. De rapporteur heeft daarvan een objectieve en nauwkeurige samenvatting gegeven in zijn verslag.

Twee elementen zijn hierbij onmiddellijk opgevallen, namelijk dat de nieuwe minister heeft opgeroepen tot een ernstige dialoog, en vervolgens dat de titel die hem werd toegemeten niet overeenstemt met de benaming van de commissie.

Inderdaad, mijnheer de minister, wij vernamen dat u voortaan zou worden voorgesteld als minister van KMO en Landbouw, waarbij de zelfstandigen blijkbaar vergeten zijn. Ik durf dan ook een kleine rechtzetting voor te stellen, waarbij u zou worden betiteld als minister van Middenstand en Landbouw zoals het in werkelijkheid ook wel wezen zal.

Ik doe deze terechtzetting opzettelijk, omdat er in de regeerverklaring weinig zaaks is te vinden over de zelfstandigen.

Eens de regering was gevormd, heeft men wel aan hen gedacht. Zij werden onmiddellijk verrast met een resem bijkomende lasten. Alle registers werden opengetrokken, en alle maatregelen die tot dan toe in de regeringsladen verborgen waren gebleven, werden door de nieuwe regering met één ruk ter tafel gelegd.

Eerst nu worden wij uitgenodigd voor een dialoog over een golf nieuwe beslissingen, die werden verpakt onder het onschuldige etiket van wetsontwerp over sociale en diverse bepalingen.

U zult met mij akkoord gaan dat de dialoog over datgene wat reeds is geschied eerder had moeten plaatsvinden. De commissieleden werden voor voldongen feiten geplaatst.

Verschillende commissarissen hebben met des te meer bezorgdheid het woord gevoerd bij de bespreking van dit wetsontwerp en meer bepaald over het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Met zijn allen hebben wij immers vastgesteld dat er geen gelijkstelling komt wat het pensioen en de kinderbijslagen betreft. Ik lees zelfs in het verslag dat tegenover 1991, de rijkstoelage aan de sector werd vermeerderd rekening houdend met de bijkomende besparing verwezenlijkt door de vorige regering, die beslist heeft de vierde fase van gelijkstelling met het gewaarborgd inkomen voor bejaarden uit te stellen tot 1 juli 1991. Aldus zou een bedrag van 189,7 miljoen zijn bespaard, dat nu is gevoegd bij de rijkstoelage, die aldus in feite 22 miljard 156 miljoen bedraagt.

Men is blijkbaar vergeten dat deze gelijkstelling niet werd uitgevoerd op 1 januari 1992 en zelfs *sine die* werd uitgesteld.

Het ergert mij ten eerste, dat de niet-uitvoering van vroeger genomen beslissingen in deze zeer gevoelige sector van de pensioenen, uiteindelijk door dezelfde regeringspartner van toen, wordt voorgesteld als een besparing.

Bovendien lezen wij in het onderhavige wetsontwerp dat de controle op de toegestane arbeid voor gepensioneerde zelfstandigen zal worden opgedreven, dat de werkgever evenals de gepensioneerde zal gehouden zijn iedere tewerkstelling aan te geven, dat de Koning zal bevoegd zijn om sancties op te leggen en dat het proportioneel pensioen voor zelfstandigen zal afhangen van de budgettaire mogelijkheden.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, de heer Verberckmoes moet wanneer hij me citeert de zaken in hun juiste context plaatsen. Hij citeert hier uit mijn mededeling waarin ik de commissieleden uitnodig voor een dialoog. Ik heb inder-

daad gezegd dat wij onder elkaar een aantal problemen moeten durven bespreken. Ik nodig de commissies van Kamer en Senaat hiertoe als eersten uit. Ik heb erop gewezen dat er problemen rijzen, maar ik heb vooralsnog geen maatregelen aangekondigd.

Ik heb de heer Verberckmoes en alle commissieleden uitgenodigd om over die zeer concrete problemen te praten en naar oplossingen te zoeken. Laten wij elkaar niet bij voorbaat in het ootje nemen. U kent mij toch al lang genoeg, mijnheer Verberckmoes. Indien ik u uitnodig om over deze problemen te praten, dan weet u dat dit voorstel gemeend is. Ik doe nogmaals een beroep op u om dit in de toekomst mogelijk te maken.

De heer Verberckmoes. — Mijnheer de minister, ik heb uw voorstel om een ernstige dialoog te organiseren bij het begin van mijn uiteenzetting geciteerd. Dat betekent dat ik aan dat voorstel zeer veel waarde hecht en dat ik erop reken dat die dialoog zal worden gevoerd zoals het hoort.

Mijn opdracht is nu echter om commentaar te geven op de onderhavige teksten. Ik meen niet dat u mij kunt betrappen op het uitvinden van kunstgrepen of op fantaseren. Ik tracht mij daarentegen zo veel mogelijk te houden aan de teksten die ons werden voorgelegd.

In uw teksten lees ik ook dat slechts wanneer de huidige inspanningen de verwachte resultaten opleveren, de vijfde fase van gelijkstelling van het pensioen in 1993 kan worden uitgevoerd.

Mijnheer de minister, u hebt hier verklaard dat u zich ertoe verbindt ervoor te zorgen dat dit programma in 1993 zal kunnen worden uitgewerkt. In de tekst wordt dit echter niet vermeld.

Men mag bij dit alles niet vergeten, mijnheer de minister, dat het klein pensioentje dat hun is toegemeten, voor vele zelfstandigen hoegenaamd niet volstaat om in hun levensonderhoud te voorzien en zij aldus verplicht zijn op pensioenleeftijd nog iets bij te verdienen.

Ik begrijp velen onder hen, die op het punt staan bij de volgende verkiezingen een wild stemgedrag te vertonen, omdat men nu komt vertellen dat er geen geld is voor hun sociaal statuut, terwijl een gemeenschapsminister van de Vlaamse Executieve zopas *urbi et orbi* heeft verklaard dat hij 700 banen wil voorbehouden voor jeugdige migranten en bovendien een hoog percentage van zijn budget ter beschikking wil stellen voor een betere integratie van jeugdbewegingen.

Daar is wel geld voor, en voor de pensioenen van de zelfstandigen niet. U zult zeggen dat het electoraal is dit te beweren. U kunt trachten dit zo voor te stellen, maar het enige wat ik doe is de werkelijkheid vaststellen.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer Verberckmoes, dat is niet electoraal. Het is veel erger: u vergelijkt appels met citroenen.

De heer Verberckmoes. — Mijnheer de minister, dat doe ik niet. Ik stel alleen vast.

In plaats van het migrantenprobleem op te lossen, zal men aldus bij vele zelfstandigen de afkeer voor vreemdelingen nog aanwakkeren, door de steeds negatievere en uitdagende houding die men tegenover hun sociaal statuut blijft aannemen.

Ik zeg wel «negatieve houding». Inderdaad, nogmaals zijn in het wetsontwerp lastenverhogingen opgenomen, zonder dat er voor aanpassing van de uitkeringen wordt gezorgd, en dit ondanks het voortbestaan van de brutagebijdragen en de geplande inning van achterstallige matigings- en consolidatiebijdragen.

De gewone bijdragen worden verhoogd met 1 pct. en aan de vennootschappen wordt een speciale bijdrage van 7 000 frank opgelegd.

Men mag hierbij niet beweren dat de bijdragenverhoging slechts 0,5 pct. bedraagt, vermits de speciale bijdrage voor kinderloze gezinnen ook voor de zelfstandigen wordt afgeschaft.

Ik vraag hierbij aan de nieuwe minister van Middenstand uitdrukkelijk zich bij de bespreking van zijn beleid niet te laten verleiden tot allerlei misleidende kunstgrepen als de globalisatie en de compensatie van voordelen door nadelen, zoals blijkt te geschieden.

Laten we duidelijk zijn, zeker wanneer wij een ernstige dialoog willen aangaan. De bijdrageverhoging zou enkel voor de kinderloze gezinnen herleid kunnen worden tot 0,5 pct., vermits voor hen de speciale bijdrage uiteindelijk wegvalt en zo een discriminatie met de sector werknemers wordt opgeheven. Voor alle overigen is er een bijdrageverhoging met 1 pct., en dit is veruit de grootste groep.

Ik vind het trouwens onhebbelijk dat andermaal een klein voordeel automatisch wordt gecompenseerd door het opleggen van lasten. Voordelen worden steeds gecompenseerd door nieuwe lasten, maar lasten worden nooit gecompenseerd door nieuwe voordelen. Zo wordt de vastlegging van de forfaitaire bijdrage van 7 000 frank nergens gecompenseerd door nieuwe voordelen.

Ik kan mij ook niet verzoenen met de lapidaire verklaring dat deze nieuwe lasten noodzakelijk zijn voor het delgen van een schuld van 6 miljard, en dat bijgevolg een verhoging van uitkeringen niet mogelijk is.

Er is plots een dergelijke schuld vastgesteld, namelijk ongeveer 2,5 miljard in de sector pensioenen, 3,5 miljard in de sector gezondheidszorgen, en kleinere cijfers in de sectoren kinderbijslagen en werkonbekwaamheid. Niets werd ons echter medegedeeld over de oorzaken van deze schuld, laat staan dat er initiatieven zijn genomen om oorzaken en gevolgen, waar mogelijk, te neutraliseren. Enkele jaren geleden bleek uit het jaarverslag van de Rijksdienst voor sociale verzekeringen dat de sector gezond was en over een voldoende batig saldo beschikte om de pensioenen op te trekken, zonder verhoging van bijdragen.

Waarom nu deze plotse ommekeer? En wat baat het een dergelijke schuld te delgen, als men de oorzaken niet aanpakt en het volgende jaar opnieuw voor eenzelfde toestand komt te staan, waardoor andermaal alle noodzakelijke aanpassingen achterwege worden gelaten en andermaal nieuwe lasten worden opgelegd? Dit is alleszins een schoolvoorbeeld van slecht overheidsbeheer, en een aansporing tot meer privatisering.

Voor mij is het onbegrijpelijk dat een sector als de kinderbijslagen, die jaarlijks een bonus heeft van meer dan 2 miljard, uiteindelijk nog als licht verlieslatend wordt voorgesteld, vermits deze bonus wordt overgeheveld naar de sector pensioenen, die, ondanks alles, toch nog verlieslatend is gebleven.

Aldus is er geen enkele sector meer waarin nog een gezond financieel beheer wordt gevoerd. Daarom dring ik erop aan de inkomsten in de sectoren zelf te laten, en ten minste de sector van de kinderbijslagen met de beschikbare fondsen zo te saneren dat de uitkeringen voor het eerste kind uiteindelijk op dezelfde hoogte als in het stelsel van de werknemer worden gebracht.

Ik kan mij niet voorstellen dat dit onmogelijk zou zijn, temeer daar het stelsel van de kinderbijslag op 31 december 1991 welgeteld 23 150 uitkeringsgerechtigde kinderen minder telde dan in 1988.

Ik kan mij ook niet voorstellen dat er ter zake nog steeds geen samenhangend beleid wordt gevoerd, maar integendeel nog allerlei vragen worden gesteld over het eigen recht van het kind op kinderbijslag, de nataliteitspolitiek, de wijze van financiering van het stelsel door bijdragen, tegemoetkomingen door de overheid langs het kanaal van de fiscalisering, of over gemengde stelsels, en het al dan niet behouden van de bestaande structuren van werknemers, zelfstandigen en ambtenaren.

De kinderbijslag kan weliswaar niet meer worden verdedigd als instrument voor een nataliteitspolitiek, maar is ongetwijfeld een eigen recht van het kind, nodig voor zijn onderhoud en opvoeding. Er mag geen discriminatie meer bestaan en zonder verdere palavers of andere ontwijkingsmanoeuvres over bestaande structuren moet er zo snel mogelijk volledige gelijkstelling, ook voor het eerste kind, komen.

Is het echter nodig voor deze en andere gelijkstellingen de bijdragen op te trekken en nieuwe lasten voor te schrijven? Het is al te gemakkelijk te beweren dat deze operatie nodig is om de schuld van 6 miljard te dekken.

Hoe is deze schuld ontstaan? Heel eenvoudig, omdat vorderingen nog steeds niet, of zeer laattijdig, werden uitgevoerd.

Ik lees in de verslagen van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen dat in 1988 een totaal bedrag van 7 531 239 060 frank verschuldigd was, nalatigheidsinteressen inbegrepen. Pas in december 1991 werden 192 526 definitieve afrekeningen verstuurd voor een totaal bedrag van 4 432 441 691 frank. Ik stel hierbij vast dat een totaal bedrag van 3 098 798 369 frank nog steeds niet werd gevorderd. Eind februari 1992 was op de gevorderde bedragen in totaal een bedrag van 2 251 106 453 frank geïnd.

Hieruit leid ik af dat heden ten dage sowieso nog een bedrag van 5 280 132 607 frank verschuldigd blijft.

Mijnheer de minister, werd bij de berekening van de schuld van 6 miljard rekening gehouden met het inmiddels betaalde bedrag van 2 251 106 453 frank? Bij dit alles stel ik vast dat op 31 december 1991 in totaal nog een bedrag van 19 393 845 125 frank aan normale bijdragen moest worden geïnd.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer Verberckmoes, vermits u deze problematiek grondig heeft bestudeerd, is het misschien beter dat ik er onmiddellijk op inga.

Wij zijn ons bewust van het probleem van de vorderingen en het is niet nieuw. Er zijn heel veel oorzaken waarom deze bijdragen niet binnenkomen. Er zijn dossiers hangende voor de Commissie van vrijstelling van bijdragen, er zijn betwiste dossiers zoals gewoonlijk zijn het de grootse dossiers die in betwisting zijn voor de rechtbanken. U kent deze materie heel goed en u weet ook dat betwistingen soms vele jaren aanslepen.

Wij zijn ons evenwel van het probleem bewust en hebben maatregelen getroffen om de vorderingen te bespoedigen. Om een stok achter de deur te kunnen houden, hebben wij bepaald dat de sociale verzekeringskassen, die verantwoordelijk zijn voor de vorderingen, worden geresponsabiliseerd.

Als zij met te grote achterstallen worden geconfronteerd, zullen zij bij gebrek aan intensifiëring van hun achterstallenbeheer, mogelijk met eigen middelen moeten tussenkomen. Ik hoop in de loop van het jaar te kunnen meedelen wat de resultaten van dit beleid zijn.

De heer Verberckmoes. — Mijnheer de minister, ik stel vast dat u ook getroffen wordt door dergelijke cijfers vermits u onmiddellijk een verklaring geeft en zelfs uw intenties bekendmaakt om een regeling te vinden. Dit bevestigt dat men niet zonder meer mag verklaren dat er in die sector een schuld is van 6 miljard en dat daarom lasten moeten worden opgelegd om die schuld te dekken.

Een groot bedrag dient nog te worden geïnd. U heeft zich ongetwijfeld afgevraagd hoe zo'n toestand ontstond, maar ik stel dezelfde vraag aan u vermits u de administratie om inlichtingen kan vragen. Is die toestand te wijten aan gebrek aan personeel, aan gebrek aan herschikking van het personeel, aan gebrek aan technische of ander middelen, of zijn er politiek-electorale redenen?

Ik stel u bovendien de vraag welk lot de nieuw opgelegde lasten beschoren is, en hoeveel van dit alles uiteindelijk zal verloren gaan aan personeelskosten, inningskosten en andere uitgaven.

In ieder geval kan ik niet aanvaarden dat over nieuwe invorderingen wordt gesproken, zolang de achterstallige bedragen niet gerecupereerd zijn. Er anders over beslissen zou alleen leiden tot het voortslepen van een chaotische administratie, die geen ernstig beleid mogelijk maakt, en telkenjare allerlei nep-maatregelen zal vereisen om nieuwe inkomsten te vinden en te storten in een oeverloze administratieve krater.

Eén dezer nep-maatregelen is ongetwijfeld de eenmalige bijdrage die wordt opgelegd aan alle vennootschappen. In werkelijkheid wil men hiermede de BVBA treffen, te meer omdat de zaakvoerder solidair verantwoordelijk wordt verklaard voor de betaling van deze bijdrage, ook wanneer de vennootschap geen inkomsten zou hebben en deficitair zou zijn.

Mijnheer de minister, u bent een uitgelezen jurist, en u weet dat aldus een aanslag wordt gepleegd tegen het vennootschapsrecht. De zaakvoerder kan slechts persoonlijk en solidair verantwoordelijk worden verklaard wanneer hij fouten heeft begaan in zijn beheer. U hebt hierbij bevestigd dat deze maatregel werd ingegeven door de veronderstelling dat vele zelfstandigen zich aan hun sociale verplichtingen onttrekken langs de BVBA, en aldus ten grondslag liggen van de minder-inkomsten. Een dergelijke verklaring is voor mij niet, of weinig, geloofwaardig.

In de verslagen van het RSVZ, staat dat zelfstandigen die het stelsel van de zelfstandigen verlaten, werden overgedragen naar het stelsel van de werknemers. Zij betalen dus nog sociale bijdragen, al is het in een ander stelsel. Dat is een recht, want ook een werknemer kan overgaan naar het stelsel van de zelfstandigen. Ik begrijp niet dat men hierin redenen zoekt om maatregelen te nemen tegen een nieuwe vennootschapsvorm, waarvan wij inder tijd overtuigd waren dat die noodzakelijk was om allerlei redenen, die ik nu niet zal herhalen, maar die u voldoende bekend zijn. De zelfstandigen die overschakelen van stelsel worden beboet. Voor een werknemer is een overstap heel normaal!

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer Verberckmoes, indien de voorzitter het toestaat, kan ik misschien nu antwoorden.

De Voorzitter. — Mijnheer de minister, het is beter als u straks in één keer antwoordt op alle sprekers. Anders wordt de discussie een beetje moeilijk.

De heer Verberckmoes. — Er is echter nog meer. Uit artikel 72 van het ontwerp blijkt dat deze wet toepasselijk is op alle vennootschappen die in België vennootschapsbelasting of belasting der niet-verblijfshouders moeten betalen. De wet bepaalt niet voor welk jaar dit geldt.

Niet alle vennootschappen zijn belastingplichtig. Artikel 94 van het WIB bepaalt immers dat het enkel die vennootschappen betreft die zich inflaten met een exploitatie of verrichtingen van winstgevend aard.

Het betreft bovendien enkel die vennootschappen die op 1 juli 1992 bestonden of in de tweede helft van 1992 werden opgericht. De vennootschappen die ontbonden zijn voor 30 juni 1992, vallen dus buiten het toepassingsgebied van deze wet.

Op 15 december 1991 waren 14 460 vennootschappen in verffening gesteld, werd beslist tot sluiting van 40 990 vennootschappen en werden 34 900 andere failliet verklaard. Deze zogeheten slapende vennootschappen hebben geen enkele winstgevend activiteit meer en kunnen bijgevolg niet vallen onder toepassing van deze wet.

Graag vernam ik het standpunt van de minister over deze specifieke toestand.

Ook de term « eenmaligheid van de bijdrage » blijft heel wat vraagtekens oproepen. Dit zou moeten betekenen dat de bijdrage slechts eenmaal verschuldigd is. Dit kan ook betekenen dat de bijdrage in het jaar 1992 slechts eenmaal moet worden betaald, maar dat het stelsel kan worden verlengd in de komende jaren, zonder dat iemand uit de teksten kan opmaken onder welke vorm of hoe vaak zij zal worden toegepast.

De minister heeft in zijn antwoord in de commissie een zeer wazige voorspelling gedaan nopens dit probleem. Men zou tegen volgend jaar moeten beslissen over het al dan niet voortinnen van deze bijdrage.

Mijns inziens is ter zake de beslissing reeds genomen, te meer daar in het wetsontwerp aan de vennootschappen een aansluitingsplicht is opgelegd bij een sociaal verzekeringsfonds.

Naast de gewone bijdragen, de gewezen matigings- of consolideringsbijdragen en de brutagebijdragen, wordt bijgevolg nogmaals een afzonderlijk stelsel ingevoerd.

Ik heb reeds gewezen op de bevoegdheid die aan de Koning wordt verleend, om sancties op te leggen. Welke sancties worden hier bedoeld? Zijn het strafrechtelijke sancties of bijslagen?

Opvallend is dat heel wat belangrijke onderdelen van de wet worden overgelaten aan de reglementering door de uitvoerende macht. Ik vraag dan ook met aandrang deze uitvoeringsbesluiten vooraf ter discussie voor te leggen aan de commissie voor de Mid-denstand en de Landbouw. Vermits u een dialoog vraagt, mijnheer de minister, en wij daar volgaarne zullen op ingaan, zal dit voorstel zeker uw goedkeuring kunnen wegdragen.

U zult bovendien begrijpen dat wij met argusogen de evolutie van het beleid aangaande de zelfstandigen blijven volgen. Naast de reeds besproken maatregelen werden immers nog andere lastenverhogende beslissingen in het ontwerp getroffen. Ik denk aan de verminderde aftrek voor verplaatsingen met de wagen, het optrekken van de bijdragen voor werkloosheid en gezondheidszorgen, de bijdrage in hoofde van tewerkstelling van deeltijdse werknemers, de bijdragen opgelegd aan degenen die naast hun zelfstandige arbeid nog een nevenactiviteit uitoefenen, de bijkomende bijdrage voor het Fonds voor sluiting van bedrijven en de eenmalige werkgeversbijdrage opgelegd in artikel 85.

Voeg daarbij de uitholling van de bevoegdheid van de commissie voor de vrijstellingen, die zeer goed werk geleverd heeft, en het feit dat luidens artikel 68 de bijdrageverhoging zowel de plafonds als de percentages betreft, dan vraag ik mij af wat de omvang kan zijn van de bijkomende financiële last die op het bedrijfsleven wordt gelegd in deze periode van stagnerende economie en algemene vermindering van de omzet.

Bij lezing van onder meer artikel 80, stel ik vast dat zelfs geen enkele inspanning werd gedaan om de teksten te vereenvoudigen en verstaanbaar te maken voor de betrokkenen.

Ik vraag mij dan ook af of nog enig belang wordt gehecht aan de commissie-Conform, die destijds onder zoveel belangstelling werd tot stand gebracht.

Mijn besluit: mijnheer de minister, ik vrees dat deze program-mawet weinig oplossingen biedt. Ze zal een nog grotere ontsporing van het beleid tot gevolg hebben in de bedrijfs wereld.

Ik meen bijgevolg dat een spoedige, ernstige en diepgaande dialoog nodig is om uiteindelijk een redelijk en evenwichtig sociaal statuut voor de zelfstandigen tot stand te brengen. In de begroting 1993 moeten de nodige beleids opties worden vastgelegd. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Houssa.

M. Houssa. — Monsieur le Président, les gouvernements qui se succèdent ont parfois pour seule caractéristique marquante de se ressembler dans leurs erreurs. Si j'examine la politique ou, plus exactement, l'absence de politique qui définit l'attitude de l'actuel gouvernement à l'égard des indépendants et des classes moyennes, force est de constater que celle-ci est en tout point identique à l'attitude de l'équipe gouvernementale précédente.

Depuis 1988, les indépendants sont systématiquement traités avec un incroyable manque d'égards par les partis qui nous gouvernent. Ce ne sont en tout cas pas les actuels projets gouvernementaux qui réconcilient les indépendants avec ceux qui nous dirigent. Qu'on en juge plutôt!

En matière de pensions, un précédent gouvernement avait élaboré un plan quinquennal de rattrapage permettant de fixer le montant des pensions d'indépendants à un niveau au moins égal à celui du minimum de revenus garanti. Ce plan quinquennal n'est toujours pas appliqué dans sa dernière phase. De plus, la quatrième phase n'a été appliquée qu'avec six mois de retard sur le programme convenu et je déplore personnellement que ce soit ce retard dans l'application de ses obligations que le gouvernement présente dans une espèce d'envolée victorieuse pour expliquer qu'il a pu ainsi économiser environ 200 millions de francs.

Si l'on aborde la matière des allocations familiales, le constat est tout aussi désabusé; le grand principe « un enfant égale un enfant » qu'aime tant proclamer certaine formation qui fait partie de la majorité semble bien n'être, pour celle-ci, qu'un slogan racoleur qui ne résiste pas à la confrontation avec les faits. A l'heure actuelle, l'égalité des enfants n'est toujours pas réalisée.

Cette double constatation suffirait déjà à affirmer qu'il n'existe, dans le chef de ceux qui occupent le pouvoir depuis cinq ans, aucune volonté politique réelle d'améliorer le sort des travailleurs indépendants, puisqu'une législature entière n'y a pas suffi.

Aujourd'hui, ces indépendants sont priés de participer à l'effort d'assainissement budgétaire rendu nécessaire par l'imprévision de gouvernements qui n'ont pas pu, quand il en était temps encore, profiter des conjonctures économiques favorables pour réaliser, avec un moindre mal pour les populations concernées, les mesures structurelles de redressement qui s'imposaient.

M. Mouton, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Les cotisations sociales des travailleurs indépendants sont donc revues à la hausse, tant en ce qui concerne les taux eux-mêmes qu'en ce qui concerne les plafonds intermédiaires servant de base au calcul des cotisations. En outre, les plus-values réalisées à l'occasion d'une cessation d'activités antérieures seront dorénavant considérées comme revenus sur base desquels les cotisations sociales seront également calculées, ce qui aura évidemment pour effet de gonfler le montant de ces dernières, et ce à une époque où l'activité de l'indépendant sera par définition réduite, voire supprimée, et à un moment où la commission des dispenses de cotisations est débordée et présente un arriéré inquiétant dû aux nombreuses demandes introduites par ceux qui, sur les bases actuelles, ne peuvent déjà plus payer leurs cotisations.

Les mesures préconisées auront pour effet inévitable d'augmenter le nombre de ces demandeurs de dispense et, en même temps, d'augmenter le nombre des cessations d'activités ou — ce qui est plus grave encore — des faillites. A cet égard, je renverrai le ministre à la lecture d'un grand quotidien qui, il y a quelques jours à peine, rappelait en gros titre que l'année 1991 avait détenu le triste record du nombre de faillites déclarées dans le pays!

Faut-il maintenant parler de la cotisation unique de 7 000 francs mise à charge de toutes les sociétés, qui sont priées de s'inscrire, comme telles, à l'Inasti? On connaît la motivation de cette mesure qui vise à pénaliser, d'abord et avant tout, les indépendants et les titulaires de profession libérale qui se sont, selon l'expression populaire, « mis en société ». Pour essayer de mieux faire passer la pilule, et aussi parce que la généralisation de cette mesure présentait un impact budgétaire évident, on a étendu l'obligation de cotiser à toutes les sociétés, quelle que soit leur forme juridique, quelle que soit leur taille ou leur dimension économique. La cotisation étant fixée de manière unique, sans aucune norme de différenciation, on en arrive ainsi à traiter de la même manière le commerçant local et les géants du monde des affaires.

En guise de conclusion, il apparaît évident que, pour ce qui est du sort des indépendants et des classes moyennes, l'actuel gouvernement a purement et simplement repris les papiers de son prédécesseur. L'action gouvernementale est résolument anti-indépendants. Je n'ai abordé ici que l'aspect social de cette action gouvernementale, puisque tel est le propos du projet dont nous discutons, mais cette attitude agressive se retrouve également, nous le savons, dans le projet fiscal que nous examinerons dans quelques semaines.

Monsieur le ministre, il ne fait pas bon être travailleur indépendant avec une telle équipe dirigeante; ceux qui le sont, et qui, soit par leur activité individuelle, soit dans le cadre des PME qu'ils ont créées, contribuent — il faut le rappeler — au développement de l'emploi dans notre pays, doivent savoir qu'ils seront agressés en tant que simples assujettis au statut social, en tant que mandataires de sociétés et en tant qu'employeurs.

*M. Seeuws, vice-président,
représume la présidence de l'assemblée*

Parmi cette catégorie de travailleurs, les agriculteurs figurent assurément parmi les plus mal lotis: ils ont déjà payé par l'accroissement de la fiscalité, ces dernières années, puisque l'on a majoré substantiellement les barèmes fiscaux à l'hectare; leurs revenus sont en chute libre avec la diminution des prix agricoles; les cotisations sociales ne cessent de grimper et aujourd'hui, vous les pénalisez une fois de plus — comme si c'était encore nécessaire — par l'ensemble des mesures contenues dans vos projets actuels.

Des promesses électorales aux réalisations concrètes, il y a tout un fossé dans lequel vous engloûtez les dernières illusions de ceux qui comptent pourtant parmi les artisans les plus précieux de notre vie sociale et économique. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Capoen.

De heer Capoen. — Mijnheer de Voorzitter, iedereen, en ook deze regering, geeft er zich de jongste tijd steeds meer rekenschap van dat de KMO's en de zelfstandigen een belangrijke plaats innemen in ons economisch bestel. Bij haar aantreden heeft de regering — ook al was ze karig met woorden over het middenstandsbeleid — hulde gebracht aan de dynamiek die deze groep van ondernemers ook in een periode van geringere economische voorspoed ontwikkelt.

Inderdaad, de prestaties van de KMO's en van de zelfstandigen zijn in termen van tewerkstelling en investeringen niet onbelangrijk. Uit de recentste gegevens die de periode 1981-1990 bestrijken, blijkt dat er afgerond 60 000 zelfstandigen zijn bijgekomen en 156 000 extra arbeidsplaatsen in de KMO-sector; dus in totaal meer dan 210 000 extra arbeidsplaatsen. In de grote ondernemingen is in dezelfde periode het aantal arbeidsplaatsen gedaald met ongeveer 70 000 eenheden.

In de voorbije tien jaar hebben de KMO's voor 445 miljard geïnvesteerd, de grote ondernemingen maar voor 394 miljard. Uit deze gegevens blijkt dat de KMO's en de zelfstandigen dus een belangrijke stuwende kracht zijn voor onze economie. Deze prestaties zijn des te loofwaardiger omdat er in de voorbije tien jaar minder economische voorspoed was.

Als het erop aankomt de waardering voor de KMO's en voor de zelfstandigen om te zetten in daden, dan blijkt deze regering veel minder vrijgevig. Dat is ook te merken aan dit ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen.

Over het sociaal statuut van de zelfstandigen kan ik kort gaan, want ik wens niet te herhalen wat vorige sprekers ter zake al hebben gezegd. Ik onderschrijf hun ontledingen. Het niet-uitvoeren van de vijfde en laatste fase, met het oog op de gelijkschakeling van het pensioen van zelfstandigen met het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, is eigenlijk een soort contractbreuk en komt bij de betrokkenen hard aan. Terloops gezegd, het wordt een slechte gewoonte van de regering de laatste afgesproken fase niet uit te voeren. Dat was toch ook het geval met de derde fase van de staatshervorming in de vorige legislatuur.

Wat de kinderbijslag betreft, herhalen wij dat alle kinderen op dezelfde wijze moeten worden behandeld. Een zelfstandige moet voor zijn eerste kind evenveel krijgen als een werknemer. Deze programawet stelt dat niet in het vooruitzicht. Dit staat dan ook in schril contrast met de eis van professor Van Mechelen, voorzitter van de Bond van grote en jonge gezinnen, die een verhoging van de kinderbijslag vraagt voor alle kinderen en voor alle categorieën.

De ziekte- en invaliditeitsverzekering moet de sociale noden van de zelfstandige en zijn gezin menswaardig opvangen. De huidige regeling doet dat zeker niet, onder meer omdat de wachttijd om in geval van arbeidsongeschiktheid een uitkering te kunnen genieten, veel te lang is. Immers, als een zelfstandige ertoe beslist zijn werk stil te leggen, dan duurt zijn ongeschiktheid al een zekere tijd en moet het wel erg slecht met hem gesteld zijn. Als hij dan nog maanden op een uitkering van de ziekte- en invaliditeitsverzekering moet wachten, dan is dat toch een mensenwaardige situatie.

Voor het niet-uitvoeren van aangegane verbintenissen verwijst de regering naar de krappe budgettaire situatie. De sociale stelsels van zelfstandigen en werknemers worden door de overheid echter niet op dezelfde manier behandeld. In 1990 stortte de Staat 192 miljard in de kas van de sociale zekerheid van de werknemers; dat is 91 000 frank per werknemer. Voor de zelfstandigen was er voor dat jaar een bijdrage van 38 miljard; dat is 72 000 frank per zelfstandige. Dat maakt een verschil van 19 000 frank per eenheid. Deze ongelijke behandeling is omgekeerd evenredig met het

economisch belang van de zelfstandigen en de KMO-sector. Dat is voor ons onaanvaardbaar. Om het met een term uit de bevoegdheidssfeer van de minister te zeggen: «De paarden die de haver verdienen krijgen ze niet.»

Zoals de heer Houssa zojuist heeft gezegd worden de landbouwers getroffen door een dalend inkomen. Ik weet dat de minister lange vergaderingen op Europees niveau achter de rug heeft en dat hij daar heeft deelgenomen aan beslissingen inzake de Europese landbouwprijzen. Ik verwittig hem dat deze beslissingen bij de landbouwers zeker niet gunstig onthaald worden en dat hij geen dankwoorden moet verwachten voor resultaten van deze landbouwmarchen.

Wij moeten hoe dan ook het sociaal statuut van de zelfstandigen herzien. De minister heeft aangekondigd dat hij daartoe een aanzet wil geven en daaraan wil meewerken. Wij zien met belangstelling uit naar de eerste stappen.

De voorstellen in de sociale programmawet getuigen echter helemaal niet van een structurele aanpak, wel van veel improvisatie. Ik denk daarbij aan de eenmalige forfaitaire vennootschapsbelasting van 7 000 frank. Wij menen dat de regering met dit ontwerp helemaal de verkeerde weg opgaat en wij zullen haar dan ook niet volgen. (*Applaus*)

M. le Président. — La parole est à M. Bougard.

M. Bougard. — Monsieur le Président, je voudrais à mon tour évoquer le statut social des indépendants et, plus particulièrement, le sort qui est réservé aux plus petits des indépendants.

Pour combler le déficit budgétaire du statut social des indépendants, le gouvernement a estimé devoir augmenter les taux des cotisations sociales des indépendants, sans pour autant remettre en cause le système de plafonnement et le calcul des cotisations par tranche de revenus, calcul qui est toujours dégressif dans votre projet, monsieur le ministre.

Entre le revenu minimum de 320 000 francs et le plafond intermédiaire de 741 099 francs indexés, l'indépendant devra payer un taux de cotisation de 12,76 p.c. Par contre, entre le plafond intermédiaire et le plafond absolu, 1 084 036 francs indexés, le taux de cotisation se réduit à 8,23 p.c. Cela signifie que ce sont les plus gros revenus qui continueront à payer les taux de cotisation les plus faibles. Or, si l'on est d'accord avec le principe d'un système de solidarité sociale entre tous les indépendants, il est paradoxal que ceux qui gagnent le moins, ceux qui ont les revenus les plus faibles, paient un pourcentage plus élevé que ceux, parmi les indépendants, qui ont de gros revenus.

Il serait logique, me semble-t-il, d'appliquer un taux de cotisation unique sans aucun plafonnement. Ce système permettrait au moins une diminution du taux des cotisations tout en apportant des recettes supplémentaires dégagées sur les gros revenus. Il serait aussi moins pénalisant pour les petits indépendants, les artisans ou les jeunes qui choisissent de s'installer à leur compte et assureraient à ceux-ci un minimum de protection sociale. Car, monsieur le ministre, il faut savoir ce que l'on veut. Ou bien on choisit un système social qui maintient l'esprit de solidarité entre tous les indépendants, ou bien on opte pour un système social à l'américaine où l'obligation de cotiser n'existe pas, où l'assurance privée est accessible à ceux qui peuvent se l'offrir avec toutes les exclusions que cela comporte. Tant pis pour les plus défavorisés des indépendants!

Je m'en voudrais de terminer mon intervention sans évoquer brièvement la Commission des dépenses de cotisations sociales. Peuvent y faire appel les indépendants dont le revenu n'atteint pas le minimum de 320 000 francs sur lequel la cotisation minimale est calculée. Cette commission, une sorte de «tribunal social», décide si oui ou non une dispense de cotisation peut être accordée au demandeur. Mais en faisant appel à cette commission, l'indépendant se reconnaît dans un état de besoin et accepte un sous-statut social. En effet, il renonce au droit à la pension durant la période pour laquelle la commission lui accorde, quand c'est le cas, une dispense de cotisations sociales.

Cette législation d'un sous-statut social et la manière paternaliste et vexatoire dont sont rédigés les formulaires de demande de dispenses sont inacceptables et contraires à la dignité humaine!

Pour conclure, il me semble en tout cas très urgent — je suis très sensible aux propositions du ministre à cet égard — de revoir l'ensemble du statut social des indépendants, plutôt que d'essayer d'y appliquer des rustines.

Pour toutes les raisons que j'ai évoquées, les groupes Ecolo et Agalev voteront contre les propositions du gouvernement en matière de statut social des indépendants. (*Applaudissements*.)

M. le Président. — La parole est à Mme Herzet.

Mme Herzet. — Monsieur le Président, mon collègue, M. Houssa, a déjà développé une très large réflexion générale sur les dispositions qui concernent votre département, monsieur le ministre. Aussi, dans le cadre de cette discussion, j'évoquerai très brièvement une mesure concernant la dispense de cotisations sociales, avec un éclairage toutefois différent de celui donné par M. Bougard.

Cette mesure, comme tant d'autres, me paraît, hélas, aller à l'encontre de la défense non seulement des intérêts, mais aussi tout simplement de la survie de certains indépendants.

Actuellement, la commission, pour accorder ou refuser ces dispenses, doit se baser sur la notion d'état de besoin ou voisine de l'état de besoin dans lequel se trouve l'indépendant, en tenant compte de la situation financière et sociale du demandeur au moment présent.

Il revient aux membres d'apprécier les divers éléments qui leur sont soumis et de prendre leur décision principalement sur base du dossier préparé par le greffe et remis en séance. Les déclarations du demandeur ou de son délégué en séance ne peuvent être prises en considération que si elles sont ou apparaissent fondées. Les choses sont donc très claires.

Mais savez-vous qu'actuellement, plus de 17 000 dossiers sont en suspens? Que le nombre de demandes introduites est en progression constante — ce qui indique, une fois de plus, les difficultés croissantes auxquelles doivent faire face les travailleurs indépendants — et qu'il s'écoule actuellement un délai d'au moins quinze mois entre la date d'introduction d'une demande et celle de la décision qui y fait suite?

Savez-vous que, pendant ce délai déraisonnable, voire indécent, l'indépendant se trouve sans aucune couverture sociale? Cette situation est extrêmement grave puisqu'en effet, de la décision de la commission, dépend l'octroi de prestations en matière de soins de santé ou d'allocations familiales. A propos d'allocations familiales, je voudrais déplorer comme pas mal de mes collègues, qu'une fois de plus, dans votre budget, aucune somme n'est prévue pour permettre d'octroyer enfin le même montant d'allocations à un enfant d'indépendant qu'à un enfant de salarié.

Mais revenons au manque de couverture sociale. On imagine aisément les drames humains, familiaux, sociaux, économiques que cette situation inadmissible peut engendrer.

Il est évident aussi que, faute de connaître la décision de la commission dans un délai normal et raisonnable, l'indépendant n'ose plus prendre de risques et renonce à son statut.

Première question, monsieur le ministre: comment justifiez-vous ce retard inadmissible? Deuxième question: comment allez-vous le résorber?

En effet, contrairement à tout bon sens, à toute logique, à toute justice, si les demandes sont en augmentation constante, le personnel du greffe de la commission est, lui, en diminution constante.

Il est donc inutile et vain de compter sur une augmentation de séances ou du nombre de dossiers traités par séance, car la préparation des dossiers ne suivrait pas. Pourtant, ignorant superbement cette lamentable situation, le gouvernement, par son article 86, veut en plus accorder au Roi le pouvoir de déterminer de nouvelles conditions et de nouveaux critères pour l'octroi de dispenses de cotisation.

Mais, je vous le demande: qui va préparer ces dossiers beaucoup plus compliqués à remplir? Dans combien de temps seront-ils prêts? Quand seront-ils enfin examinés en commission? Faudra-t-il attendre deux ou trois ans? La mesure proposée est donc tout à fait impraticable dans les conditions actuelles et relève de l'utopie la plus pure. Nous ne pouvons donc pas y souscrire.

Vous me répondrez peut-être que l'informatisation du service va résoudre tous ces problèmes. Mais vous savez très bien qu'une période d'adaptation très longue sera nécessaire et que, pendant ce temps, le travail restant à faire ne diminuera pas, bien au contraire.

Au sujet de l'informatisation, monsieur le ministre, je voudrais attirer tout spécialement votre attention sur un point qui suscite des inquiétudes. Il semblerait que, dans l'optique d'uniformiser le système pour les trois Régions du pays, on veuille changer l'actuelle manière de procéder en Régions wallonne et bruxelloise. Et une procédure qui est changée dans le but de faciliter un système informatique et pas de protéger ou défendre l'individu est une mauvaise procédure!

Je m'explique: actuellement, les indépendants choisissent de comparaître, personnellement ou pas, de se faire accompagner ou représenter, ou de laisser statuer la commission uniquement sur base de leur dossier.

Or, on veut maintenant convoquer tout le monde! Vous rendez-vous compte du retard supplémentaire qu'une telle exigence va entraîner?

De plus, cette décision va engendrer, de toute façon, des réactions négatives de la part des demandeurs:

— Certains, qui ne souhaiteraient pas comparaître parce qu'ils sont timides ou incapables de s'exprimer facilement, auront l'impression d'avoir fait pire que mieux en défendant mal leur dossier;

— Ceux qui viendront avec l'espoir de pouvoir expliquer longuement leur situation, repartiront frustrés, étant donné le très peu de temps qui leur sera imparti par la commission, à moins de siéger jour et nuit;

— Et ceux qui, pour des raisons impérieuses, n'auront pas pu être présents, auront l'impression d'avoir été pénalisés — parce que absents — par la décision de la commission.

Je vous demande, monsieur le ministre, d'être très prudent avant de prendre cette décision.

Pour conclure sur ce point, je vous dirai donc: vous voulez que la commission puisse vraiment remplir son rôle? Vous avez raison! Alors, commencez par lui en donner les moyens, engagez du personnel supplémentaire, formez-le et ne prenez pas de mesures qui ne feront qu'aggraver la situation. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Bourgeois.

De heer Bourgeois, minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, ik zou voor vele van de gestelde vragen kunnen verwijzen naar de besprekingen in de commissie en naar het uitstekende verslag van de heer Beerden. In de commissie heb ik de leden echter uitgenodigd tot een dialoog ten gronde over de toekomst van het sociaal statuut. Ik ben evenwel graag bereid, zij het in het kort, op een aantal vragen te antwoorden.

De vragen kunnen in categorieën worden gerangschikt en ik neem mij voor er per categorie op te antwoorden.

In de eerste plaats is er het probleem van het sociaal statuut en meer bepaald van het pensioen voor de zelfstandigen, de uitvoering van de vijfde fase van de sociale programmatie.

In het antwoord dat ik in een onderbreking aan de heer Deprez heb gegeven heb ik al duidelijk gemaakt dat het de bedoeling is van mijzelf en van de regering om in het kader van de begroting 1993 het nodige te doen om de vijfde fase van deze sociale programmatie uit te voeren. Ik wens dus een verhoging van het pensioen van de zelfstandigen om het te brengen op het niveau van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Ik weet dat zulks vroeger reeds werd beloofd, maar men kon toen niet weten dat de begrotingcijfers voor 1992 van het Instituut voor de sociale verzekering van zelfstandigen eerder onverwacht een globaal tekort van 6 miljard zouden vertonen, waarvan 2,5 miljard voor rekening van de pensioensector. Deze cijfers kunnen niet worden genegeerd. Er moet daarmee rekening worden gehouden.

Mijn eerste betrachting was dan ook het stelsel opnieuw in evenwicht te brengen om ten minste de in de wet ingeschreven uitkeringen verder op een normale wijze te kunnen uitbetalen.

Ik beschik thans over bepaalde inlichtingen die echter voorlopig zijn en die ik bijgevolg met de grootste voorzichtigheid naar voren breng. Daaruit blijkt dat de ontvangsten in het eerste trimester van dit jaar gunstig evolueren, zodat ik nu met meer zekerheid dan in de commissie kan aankondigen dat het mogelijk zal zijn om in het kader van de begroting van 1993 de vijfde fase te realiseren.

Er is veel gesproken over de forfaitaire bijdrage van 7 000 frank die wij alle vennootschappen hebben moeten opleggen. Deze maatregel geldt alleen voor 1992 en er is nog geen enkele beslissing genomen voor volgend jaar.

Wanneer deze maatregel in hoofde van de vennootschapsbelasting ook volgend jaar wordt toegepast, zal het een heel andere maatregel zijn, met andere modaliteiten, die bovendien eerst in het Parlement zullen worden besproken. Die maatregel zal dus niet forfaitair zijn. Hij zal daarentegen rekening houden met het karakter van de vennootschappen en met de status van de beheerders en zaakvoerders, dus aangepast aan ieders situatie.

De heer Deprez heeft erop gewezen dat die bijdrage eventueel rechten kan doen ontstaan in hoofde van degenen die ze betalen. Voor de bijdragen van 1992 kan dit spijtig genoeg niet het geval zijn. Wij bevonden ons in een zeer moeilijke situatie en waren verplicht verregaande maatregelen te nemen. Ik kan u verzekeren dat het ook voor mij niet aangenaam was om bij mijn aantreden een dergelijke politieke maatregel te moeten nemen.

Wij hoeven de werkelijkheid niet te verdoezelen; wij weten dat er op het ogenblik in de wereld van de zelfstandigen, een belangrijke evolutie naar allerlei vennootschapsvormen aan de gang is.

Mijnheer Verberckmoes, u weet dat ik één van de eerste en sterkste verdedigers was van de eenpersoonsvennootschap en dat wij zeer lang aan deze materie hebben gewerkt in de commissie voor de Justitie van de Kamer. Het is spijtig dat men, bij de bepaling van het juridisch statuut van de eenpersoonsvennootschap, de gelegenheid niet te baat heeft genomen om tegelijk het fiscaal statuut te regelen. Dan zouden wij met heel wat minder problemen zijn geconfronteerd.

Ik onderstreep dat er geen enkel ogenblik sprake is geweest van het opheffen van de eenpersoonsvennootschap of van de verandering van het fiscaal statuut ervan om het terug te brengen naar het fiscaal statuut van de personenbelasting. Ik hoop dat ik op deze manier een hardnekkig gerucht kan uitroeien.

Verder dank ik alle sprekers voor de positieve ideeën die zij hebben ontwikkeld. De heer Capoen heeft in zijn uiteenzetting gewezen op het belang van de KMO's. In het verleden en ook nu hebben zij een belangrijke bijdrage geleverd tot de tewerkstelling en tot het stimuleren van de investeringen.

Ik ben ervan overtuigd — ik hoop dat wij ook de buitenwereld ervan kunnen overtuigen — dat wij een aangepast, specifiek beleid moeten ontwikkelen voor de kleine en middelgrote ondernemingen en voor de zelfstandigen. Hun waarde voor de economie van ons land is immers uitzonderlijk groot. Zij zijn zeer flexibel, beschikken over een groot aanpassingsvermogen, zijn arbeidsintensief en bovendien bieden zij — meer dan de grote ondernemingen — mogelijkheden tot investeren. Wij mogen deze waarden niet onderschatten. Het is dus in ons eigen belang dat een specifiek beleid voor de KMO's wordt geformuleerd.

In het kader van het sociaal statuut werd ook gesproken over de sector van de kinderbeijlagen. Ik heb zeer vele sprekers horen pleiten voor een «gelijkberechtiging» van alle kinderen, dus ook van het eerste kind van de zelfstandigen. Dit is overigens het enige onderscheid dat er nog bestaat. De toeslag voor het eerste kind zou dus moeten worden opgetrokken tot hetzelfde niveau als voor kinderen in het stelsel van de werknemers. Ik sta daar niet onsympathiek tegenover.

Wanneer men spreekt over de rechten van het kind, wordt een gevoelige snaar geraakt. In kringen van zelfstandigen en vertegenwoordigers van zelfstandigen, die tot alle strekkingen behoren, hoor ik echter vaker het standpunt verdedigen dat allereerst voorrang moet worden gegeven aan een regeling voor een behoorlijk pensioen, en dat ten tweede moet worden gezorgd voor een ordenlijke verzekering in geval van werkonbekwaamheid.

Een belangrijke maatregel moet dringend worden genomen, omdat de zelfstandige in het huidige systeem honderd procent werkonbekwaam moet zijn, alvorens hij een dagvergoeding kan krijgen. Het probleem is echter vooral dat hij verplicht is zijn zaak stop te zetten en bovendien drie maanden wachttijd voorbij moet laten gaan vóór hij kan worden uitbetaald. Deze voorwaarden zijn te streng. Men kan bijvoorbeeld zeer zwaar ziek worden, een hartinfarct krijgen, waardoor men drie, vier of vijf maanden lang volledig werkonbekwaam wordt. In deze omstandigheden is het overdreven een wachttijd van drie maanden op te leggen, maar het is nog veel erger en op economisch en financieel vlak onverantwoord, te eisen de zaak stop te zetten alvorens de betrokkene in aanmerking kan komen voor een dagvergoeding van enkele honderden franken.

Wij moeten nochtans over het probleem van de kinderbijslag een ernstige dialoog voeren, maar in dit verband wijs ik u toch op het volgende. Wanneer wij de kinderbijslag voor het eerste kind optrekken tot op het niveau van de werknemers, betekent dit een meeruitgave voor het stelsel van 4 tot 5 miljard per jaar. Het grootste deel daarvan zal moeten komen van de bijdragen van de zelfstandigen zelf. Dit betekent dus een zeer belangrijke verhoging van deze bijdragen. In de dialoog die ik voorstel moet dit precies een van de belangrijkste gesprekspunten zijn. Wij moeten keuzen maken en prioriteiten bepalen.

Een laatste punt dat nogal sterk aan bod is gekomen in de uiteenzettingen van de heren Bougard en Houssa en van mevrouw Herzet is de Commissie voor vrijstelling van bijdragen. Ik ben mij bewust van de problemen die daar rijzen. Ik kan echter niet zomaar een oplossing uit mijn mouw schudden. Volgende week voer ik gesprekken met de verantwoordelijken voor de werking van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen. Ik zal de problemen zeker aankaarten en zal trachten oplossingen te vinden.

Ik wijs er echter op dat de problematiek niet eenvoudig is en dat ik met bepaalde argumenten van de heer Bougard niet helemaal akkoord kan gaan. Wanneer men om vrijstelling van bijdragen verzoekt, gaat het om belangrijke bedragen die variëren van 60 000 frank in het geval van minimumbijdragen tot meestal 100 à 120 000 frank. Er dient dus een ernstig onderzoek te worden gedaan.

Wij hebben gekozen voor de oprichting van de commissie, omdat zij pluralistisch is samengesteld en omdat een magistraat aanwezig is. Zo zijn wij zeker van een evenwichtige beoordeling van de dossiers.

Er is maar één criterium, dat van behoefte. De commissies beschikken over een heel ruime appreciatiemogelijkheid. Het is dan ook normaal dat een dossier wordt ingediend en dat een formulier wordt ingevuld waarin de behoeftestaat wordt opgegeven zodat de commissie kan oordelen.

Ik ben ervan overtuigd dat het nodig is deze procedure enigszins aan te passen zoals werd voorgesteld. Wij zijn bereid binnen de kortst mogelijke tijd de efficiëntie van deze procedure te evalueren. Wij kunnen echter niet zomaar, zonder grondig onderzoek beslissen tot vrijstelling van bijdragen. Dit zou binnen de kortste keren leiden tot misbruiken, waarop verschillende sprekers trouwens reeds hebben gealludeerd. Het tekort in het stelsel zou nog groter worden en dat is toch niet in het belang van de zelfstandigen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb getracht op zoveel mogelijk vragen te antwoorden. Wellicht kan de problematiek die hier aan bod is gekomen, verder worden uitgediept in de dialoog die eerlang van start zal gaan in de senaatscommissie en de kamercommissie. Ik dank de commissieleden bij voorbaat voor hun medewerking. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verberckmoes.

De heer Verberckmoes. — Mijnheer de Voorzitter, uit het antwoord van de minister heb ik vooral onthouden dat hij tevreden is met de regeling van het juridisch statuut van de BVBA, maar dat hij betreurt dat het fiscaal statuut niet is geregeld.

Mijnheer de minister, het fiscaal statuut werd destijds breedvoerig besproken vooraleer het ontwerp tot oprichting van de BVBA werd ingediend. De minister van Justitie en de minister van Financiën hebben langdurig gediscussieerd over het feit of de BVBA al dan niet onder het stelsel van de vennootschapsbelasting zou ressorteren. In de commissie werd deze discussie verder uitgesponnen, tot men het er uiteindelijk over eens was om de BVBA onder het stelsel van de vennootschapsbelasting te plaatsen.

Mijnheer de minister, ik meen trouwens dat men dit stelsel niet meer in opspraak kan brengen, vermits u zelf heeft verklaard dat er niet meer aan zal worden getornd. Ik zie bijgevolg niet in hoe men het fiscaal statuut van de BVBA nog op de helling kan plaatsen.

M. le Président. — La parole est à M. Bougard.

M. Bougard. — Monsieur le Président, je tiens à préciser mes propos. En effet, je n'ai aucunement nié la nécessité d'une enquête pour accorder ou non une dispense de cotisations sociales. J'ai simplement réagi sur la manière dont est présenté le formulaire de demande de dispense et sur le mode de fonctionnement de la commission compétente en la matière.

Je me suis également exprimé sur le sous-statut social qui est attribué aux indépendants qui ont recours à cette commission du fait qu'on refuse que soit prise en compte, pour leur pension, la période durant laquelle la dispense est accordée.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Landbouw en de Middenstand verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen waarop dit verslag betrekking heeft.

L'article 52 est ainsi libellé:

Section 2. — Subvention de l'Etat au régime de pension des travailleurs indépendants

Art. 52. A l'article 42, 2°, de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, modifié par les lois des 15 mai 1984, 7 novembre 1987, 30 décembre 1988, 22 décembre 1989 et 29 décembre 1990, les mots « 10 486,6 millions de francs » sont remplacés par les mots « 10 571,2 millions de francs ».

Afdeling 2. — Rijkstoelage aan de pensioenregeling voor zelfstandigen

Art. 52. In artikel 42, 2°, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, gewijzigd bij de wetten van 15 mei 1984, 7 november 1987, 30 december 1988, 22 december 1989 en 29 december 1990, worden de woorden « 10 486,6 miljoen frank » vervangen door de woorden « 10 571,2 miljoen frank ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 53. Par dérogation à l'article 43 de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, modifié par la loi du 6 février 1976, la subvention de l'Etat visée à l'article 42, 2°, du même arrêté est limitée, pour l'année 1992 au montant de 22 156 millions de francs.

Pour l'année 1992 le montant visé à l'alinéa 1er comprend le solde de 42,2 millions de francs des subventions de l'Etat non utilisées les années antérieures.

Art. 53. In afwijking van artikel 43 van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, gewijzigd bij de wet van 6 februari 1976, wordt de rijkstoelage bedoeld in artikel 42, 2°, van hetzelfde besluit, voor het jaar 1992 beperkt tot het bedrag van 22 156 miljoen frank.

Voor het jaar 1992 omvat het in het eerste lid bedoelde bedrag het saldo van 42,2 miljoen frank aan rijkstoelagen dat voor voorgaande jaren niet werd opgenomen.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Modification de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants

Art. 69. L'article 30bis, troisième alinéa, de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, inséré par la loi du 12 juillet 1972 et remplacé par l'arrêté royal n° 1 du 26 mars 1981, est complété par ce qui suit:

« 3° Le délai dans lequel le bénéficiaire de la pension qui continue ou qui reprend une activité professionnelle ainsi que l'employeur qui l'occupe, sont tenus d'en faire la déclaration.

Il fixe les sanctions en cas de non-respect de l'obligation visée à l'alinéa précédent; elles ne peuvent plus être prononcées lorsqu'il s'est écoulé un délai de cinq années à compter du jour d'expiration du délai de déclaration. »

Hoofdstuk III. — Wijziging van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor zelfstandigen

Art. 69. Artikel 30bis, derde lid, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor zelfstandigen, ingevoegd bij de wet van 12 juli 1972 en vervangen bij het koninklijk besluit nr. 1 van 26 maart 1981, wordt aangevuld als volgt:

« 3° De termijn waarbinnen de pensioengerechtigde die een beroepsarbeid voortzet of hervat, alsmede de werkgever die hem tewerkstelt, daarvan aangifte moeten doen.

Hij bepaalt de sancties op het overtreden van de in het vorige lid gestelde verplichting; ze mogen niet meer worden uitgesproken na verloop van een termijn van vijf jaar, te rekenen van de dag waarop de aangiftetermijn is verstreken. »

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE III. — Classes moyennes et statut social des travailleurs indépendants

Chapitre 1er. — Modifications à l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 70. A l'article 11 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, modifié par les lois des 9 juin 1970, 23 décembre 1974 et 6 février 1976, par la loi-programme du 30 décembre 1988 et par l'arrêté royal du 19 décembre 1984, sont apportées les modifications suivantes:

1° Dans le § 2, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2:

« Les bénéfices et profits visés à l'article 20, 4°, du Code des impôts sur les revenus, qui se rattachent à une activité antérieurement exercée par l'assujetti, sont considérés être des revenus professionnels au sens de l'alinéa précédent et sont censés appartenir à l'exercice d'imposition dans lequel ils sont taxés. Cette disposition est d'application aux bénéfices et profits qui servent de base au calcul des cotisations dues pour le deuxième trimestre de 1992 et les trimestres suivants. »

2° Dans l'actuel alinéa 2 du § 2, qui formera l'alinéa 3 de ce § 2, les mots « au sens de l'alinéa précédent » sont remplacés par les mots « au sens des alinéas précédents »;

3° Dans les alinéas 1er et 2 du § 5, le pourcentage « 111,79 p.c. » est remplacé par le pourcentage « 112,79 p.c. ».

TITEL III. — Middenstand en sociaal statuut der zelfstandigen

Hoofdstuk 1. — Wijzigingen aan het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

Art. 70. In artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij de wetten van 9 juni 1970, 23 december 1974 en 6 februari 1976, bij de programmawet van 30 december 1988 en bij het koninklijk besluit van 19 december 1984, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In § 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd:

« De winsten en baten bedoeld in artikel 20, 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, die betrekking hebben op een voorheen door de onderworpen uitgeoefende bezigheid, worden beschouwd als bedrijfsinkomsten in de zin van het voorgaande lid en worden geacht te behoren tot het aanslagjaar waarin zij worden belast. Deze bepaling is van toepassing op de winsten en baten die tot grondslag dienen voor de berekening van de bijdragen verschuldigd voor het tweede kwartaal van 1992 en voor de daaropvolgende kwartalen. »

2° In het tegenwoordige tweede lid van § 2, dat het derde lid van deze § 2 zal vormen, worden de woorden « in de zin van het vorige lid » vervangen door de woorden « in de zin van de vorige leden »;

3° In het eerste en het tweede lid van § 5 wordt het percentage « 111,79 pct. » vervangen door het percentage « 112,79 pct. ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 71. A l'article 12 du même arrêté sont apportées les modifications suivantes:

1° L'alinéa 1er du § 1er, modifié par les lois-programmes des 30 décembre 1988 et 22 décembre 1989, est remplacé comme suit:

« Sans préjudice de l'exception visée au § 2, les assujettis sont redevables des cotisations annuelles suivantes:

1° Pour le régime de l'assurance contre la maladie et l'invalidité, secteur des soins de santé: 3,54 p.c. sur la partie des revenus professionnels qui n'excède pas 1 084 036 francs;

2° Pour les autres régimes:

a) Sur la partie des revenus professionnels qui n'excède pas 741 099 francs: 12,76 p.c.;

b) Sur la partie des revenus professionnels qui dépasse 741 099 francs mais n'excède pas 1 084 036 francs: 8,23 p.c. »;

2° Dans l'alinéa 2 du § 2, modifié par l'arrêté royal n° 1 du 26 mars 1981 et par la loi-programme du 22 décembre 1989, le 2° est remplacé par la disposition suivante:

« 2° Dans la négative, d'une cotisation annuelle de 3,54 p.c. pour le régime de l'assurance contre la maladie et l'invalidité, secteur des soins de santé, et de 9,25 p.c. pour les autres régimes. »

Art. 71. In artikel 12 van hetzelfde besluit worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste lid van § 1, gewijzigd bij de programmawetten van 30 december 1988 en 22 december 1989, wordt vervangen als volgt:

« Onverminderd de uitzondering bedoeld in § 2, zijn de onderworpenen de volgende jaarlijkse bijdragen verschuldigd:

1° Voor het stelsel van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, sector der gezondheidszorgen: 3,54 pct. op het gedeelte der bedrijfsinkomsten dat 1 084 036 frank niet te boven gaat;

2° Voor de andere stelsels :

a) Op het gedeelte der bedrijfsinkomsten dat 741 099 frank niet te boven gaat : 12,76 pct. ;

b) Op het gedeelte der bedrijfsinkomsten dat 741 099 frank te boven gaat maar 1 084 036 frank niet overtreft : 8,23 pct. » ;

2° In het tweede lid van § 2, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 1 van 26 maart 1981 en bij de programmawet van 22 december 1989, wordt het 2° vervangen door de volgende bepaling :

« 2° Zoniet, een jaarlijkse bijdrage van 3,54 pct. voor het stelsel der ziekte- en invaliditeitsverzekering, sector der gezondheidszorgen, en 9,25 pct. voor de andere stelsels. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 72. A l'article 13, § 1er, du même arrêté, modifié par les lois des 6 février 1976 et 15 mai 1984, et par les lois-programmes des 30 décembre 1988 et 22 décembre 1989, sont apportées les modifications suivantes :

1° L'alinéa 2 est remplacé comme suit :

« Lorsque les revenus en question atteignent au moins 32 724 francs, l'assujetti est redevable des cotisations annuelles suivantes établies sur les revenus professionnels visés à l'article 11, §§ 2 et 3 :

1° Pour le régime de l'assurance contre la maladie et l'invalidité, secteur des soins de santé : 3,54 p.c. de la partie des revenus professionnels qui n'excède pas 1 084 036 francs ;

2° Pour les autres régimes :

a) Sur la partie des revenus professionnels qui n'excède pas 741 099 francs : 9,25 p.c. ;

b) Sur la partie des revenus professionnels qui dépasse 741 099 francs mais n'excède pas 1 084 036 francs : 8,23 p.c. » ;

2° Dans les alinéas 3 et 4, le pourcentage « 12,10 p.c. » est remplacé par le pourcentage « 12,76 p.c. ».

Art. 72. In artikel 13, § 1, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de wetten van 6 februari 1976 en 15 mei 1984 en bij de programmawetten van 30 december 1988 en 22 december 1989, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het tweede lid wordt vervangen als volgt :

« Wanneer bedoelde inkomsten minstens 32 724 frank belopen, is de onderworpenen volgende jaarlijkse bijdragen verschuldigd vastgesteld op de bedrijfsinkomsten bedoeld in artikel 11, §§ 2 en 3 :

1° Voor het stelsel van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, sector der gezondheidszorgen : 3,54 pct. van het gedeelte der bedrijfsinkomsten dat 1 084 036 frank niet te boven gaat ;

2° Voor de andere stelsels :

a) Op het gedeelte der bedrijfsinkomsten dat 741 099 frank niet te boven gaat : 9,25 pct. ;

b) Op het gedeelte der bedrijfsinkomsten dat 741 099 frank te boven gaat maar 1 084 036 frank niet overschrijdt : 8,23 pct. » ;

2° In het derde en het vierde lid wordt het percentage « 12,10 pct. » vervangen door het percentage « 12,76 pct. ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 73. A l'article 14, § 2, du même arrêté, modifié par la loi-programme du 30 décembre 1988 et par l'arrêté royal du 10 janvier 1992, les pourcentages « 76,01 p.c. », « 18,47 p.c. » et « 5,52 p.c. » sont remplacés respectivement par les pourcentages « 76,26 p.c. », « 18,50 p.c. » et « 5,24 p.c. ».

Art. 73. In artikel 14, § 2, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de programmawet van 30 december 1988 en bij het koninklijk besluit van 10 januari 1992, worden de percentages « 76,01 pct. », « 18,47 pct. » en « 5,52 pct. » respectievelijk vervangen door de percentages « 76,26 pct. », « 18,50 pct. » en « 5,24 pct. ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 74. Les articles 70, 2° et 3°, 71, 72 et 73 du présent chapitre entrent en vigueur le 1er juillet 1992.

Art. 74. De artikelen 70, 2° en 3°, 71, 72 en 73 van dit hoofdstuk treden in werking op 1 juli 1992.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modification à la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants

Art. 75. Par dérogation à l'article 6, § 1er, alinéa 1er, 2°, et alinéa 2, de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants, la subvention de l'Etat pour l'année budgétaire 1992 est fixée à 4 983,1 millions de francs.

Hoofdstuk II. — Wijziging aan de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen

Art. 75. In afwijking van artikel 6, § 1, eerste lid, 2°, en tweede lid, van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen, wordt de rijkstoelage voor het begrotingsjaar 1992 vastgesteld op 4 983,1 miljoen frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Instauration d'une cotisation unique à charge des sociétés, destinée au statut social des travailleurs indépendants

Art. 76. Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre par :

1° Société : les sociétés assujetties à l'impôt belge des sociétés ou à l'impôt belge des non-résidents ;

2° Statut social des travailleurs indépendants : l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants.

Hoofdstuk III. — Invoering van een eenmalige bijdrage ten laste van de vennootschappen bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen

Art. 76. Voor de toepassing van dit hoofdstuk moet worden verstaan onder :

1° Vennootschap : de aan de Belgische vennootschapsbelasting of belasting der niet-verblijfhouders onderworpen vennootschappen ;

2° Sociaal statuut der zelfstandigen : het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 77. § 1er. Les sociétés sont tenues, dans les trois mois de l'entrée en vigueur des dispositions du présent chapitre ou au plus tard trois mois après leur création ou dans les trois mois du fait qui les soumet à l'impôt des non-résidents, de s'affilier à une caisse libre d'assurances sociales créée en application de l'article 20, § 1er, de l'arrêté royal n° 38 visé à l'article 72, 2°, ou à la Caisse nationale auxiliaire visée à l'article 20, § 3, du même arrêté.

§ 2. Les sociétés qui ne satisfont pas à l'obligation prévue au § 1er de cet article sont affiliées d'office à la Caisse nationale auxiliaire.

Art. 77. § 1. De vennootschappen zijn ertoe gehouden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de bepalingen van dit hoofdstuk of ten laatste drie maanden na hun oprichting, of binnen drie maanden na het feit dat hen onderwerpt aan de belasting der niet-verblijfhouders, aan te sluiten bij een vrije sociale verzekeringskas, opgericht in uitvoering van artikel 20, § 1, van het in artikel 72, 2°, bedoeld koninklijk besluit nr. 38 of bij de Nationale Hulpkas bedoeld in artikel 20, § 3, van hetzelfde besluit.

§ 2. De vennootschappen die niet aan de in § 1 van dit artikel voorziene verplichting voldoen worden ambtshalve aangesloten bij de Nationale Hulpkas.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 78. Les sociétés sont tenues de verser une cotisation unique de 7 000 francs, destinée au statut social des travailleurs indépendants.

Cette cotisation doit être réglée au moment de l'affiliation visée à l'article 73 et au plus tard le 31 décembre 1992.

Art. 78. De vennootschappen zijn een eenmalige bijdrage van 7 000 frank verschuldigd bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen.

Deze bijdrage moet worden vereffend op het ogenblik van de aansluiting bedoeld in artikel 73 en uiterlijk op 31 december 1992.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 79. Le Roi détermine:

1° Les modalités de paiement et d'affiliation;

2° Dans quelles conditions la cotisation est majorée, lorsque les sociétés n'accomplissent pas ou accomplissent avec retard les obligations imposées par ou en vertu de ce chapitre, étant entendu que cette majoration ne peut dépasser le montant de 3 000 francs par trimestre civil;

3° Les frais de fonctionnement et les frais liés à la perception et au recouvrement de la cotisation visée à l'article 74;

4° Dans quels cas les sociétés, qui se trouvent en situation de liquidation, de faillite ou de concordat, peuvent être exemptées de l'application des dispositions du présent chapitre.

Art. 79. De Koning bepaalt:

1° De betalings- en aansluitingsmodaliteiten;

2° Onder welke voorwaarden de bijdrage verhoogd wordt, wanneer de vennootschappen de door of krachtens dit hoofdstuk opgelegde verplichtingen niet of met vertraging nakomen, met dien verstande dat deze verhoging het bedrag van 3 000 frank per kalenderkwartaal niet mag overschrijden;

3° De werkingskosten evenals de kosten verbonden aan de inning en de invordering van de in artikel 74 bedoelde bijdrage;

4° In welke gevallen de vennootschappen, die zich in een toestand van vereffening, faillissement of concordat bevinden, kunnen worden vrijgesteld van de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 80. § 1er. Les organismes percepteurs sont chargés du recouvrement de la cotisation, au besoin par la voie judiciaire.

§ 2. Le recouvrement de la cotisation prévue par le présent chapitre se prescrit par cinq ans à compter du 1er janvier de l'année qui suit l'année pour laquelle elle est due.

La prescription est interrompue:

1° De la manière prévue par les articles 2244 et suivants du Code civil;

2° Par une lettre recommandée dans laquelle l'organisme chargé du recouvrement réclame la cotisation due.

§ 3. L'action en répétition d'une cotisation payée indûment se prescrit par cinq ans à compter du 1er janvier de l'année qui suit l'année au cours de laquelle la cotisation indue a été payée.

La prescription est interrompue:

1° De la manière prévue par les articles 2244 et suivants du Code civil;

2° Par une lettre recommandée adressée par l'intéressé à l'organisme qui a perçu la cotisation et réclamant le remboursement de la cotisation payée indûment.

Art. 80. § 1. De inningsorganismen zijn belast met de invordering van de bijdrage, zonodig langs gerechtelijke weg.

§ 2. De invordering van de in dit hoofdstuk voorziene bijdrage verjaart na vijf jaar te rekenen vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarvoor ze verschuldigd is.

De verjaring wordt gestuit:

1° Op de wijze bepaald in de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek;

2° Met een aangetekende brief waarbij het organisme dat belast is met de invordering de verschuldigde bijdrage opeist.

§ 3. De vordering tot terugbetaling van de ten onrechte betaalde bijdrage verjaart na vijf jaar te rekenen vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de onverschuldigde bijdrage werd betaald.

De verjaring wordt gestuit:

1° Op de wijze bepaald in de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek;

2° Met een aangetekende brief door de betrokkene gericht aan het organisme dat de bijdrage heeft geïnd en waarbij hij de terugbetaling van de ten onrechte betaalde bijdrage opeist.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 81. Les associés ou les administrateurs ou gérants sont tenus, solidairement avec la société, au paiement de la cotisation dont cette dernière est redevable.

Art. 81. De vennoten of bestuurders of zaakvoerders zijn samen met de vennootschap hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door deze laatste verschuldigde bijdrage.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 82. Les paiements effectués conformément aux dispositions du présent chapitre sont destinés aux différents secteurs du statut social des travailleurs indépendants suivant les modalités fixées par le Roi.

Art. 82. De betalingen verricht overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk worden aangewend voor de diverse sectoren van het sociaal statuut der zelfstandigen volgens de door de Koning te bepalen modaliteiten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 83. La cotisation prévue par le présent chapitre est, en ce qui concerne les impôts sur les revenus, de même nature que les cotisations dues en exécution de la législation sociale.

Art. 83. De in dit hoofdstuk bedoelde bijdrage is, wat de inkomstenbelastingen aangaat van dezelfde aard als de bijdragen die verschuldigd zijn ter uitvoering van de sociale wetgeving.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 84. Dans la phrase introductive de l'article 20, § 1er, quatrième alinéa, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967, modifiée par la loi du 6 février 1976, les mots « , ou d'autres lois » sont insérés entre les mots « à l'article 18, §§ 1er et 2 » et « , ces caisses ».

Art. 84. In de inleidende zin van artikel 20, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, gewijzigd bij de wet van 6 februari 1976, worden de woorden « of andere wetten » tussen de woorden « in artikel 18, §§ 1 en 2 » en « hebben » ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 85. Les dispositions du présent chapitre entrent en vigueur le 1er juillet 1992 et cessent de produire leurs effets le 31 décembre 1992.

Art. 85. De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking op 1 juli 1992 en houden op uitwerking te hebben op 31 december 1992.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Dispositions diverses

Art. 86. L'article 17, alinéa 3, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, inséré par la loi du 6 février 1976, est remplacé par ce qui suit:

« Le Roi fixe le délai dans lequel les demandes tendant à obtenir le bénéfice du présent article doivent, sous peine de forclusion, être introduites. Il peut déterminer des conditions et des critères qui permettent d'apprécier l'état de besoin et il détermine l'incidence des décisions de dispense sur l'octroi des prestations. »

Hoofdstuk IV. — Diverse bepalingen

Art. 86. Artikel 17, derde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ingevoegd bij de wet van 6 februari 1976, wordt vervangen als volgt:

« De Koning bepaalt de termijn waarbinnen de aanvragen tot het bekomen van het voordeel van dit artikel, op straffe van verval, moeten worden ingediend. Hij kan voorwaarden en criteria bepalen die het mogelijk maken de staat van behoefte te beoordelen en hij bepaalt de weerslag van de beslissingen tot vrijstelling op de toekenning van de uitkeringen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 87. § 1er. Sont abrogés:

1° L'article 63 de la loi du 20 juillet 1991 portant des dispositions sociales et diverses;

2° L'arrêté royal n° 290 du 31 mars 1984 fixant, dans le secteur des travailleurs indépendants, une cotisation spéciale à charge des isolés et des familles sans enfant, modifié par la loi-programme du 30 décembre 1988 et par la loi du 14 décembre 1989;

3° L'arrêté royal n° 291 du 31 mars 1984 portant diminution des allocations familiales pour travailleurs indépendants, modifié par la loi-programme du 30 décembre 1988 et par la loi du 14 décembre 1989.

§ 2. L'arrêté royal visé au § 1er, 2°, continue à sortir ses effets en ce qui concerne les cotisations relatives à la période antérieure au 1er juillet 1992, afin d'en permettre le recouvrement.

§ 3. L'arrêté royal visé au § 1er, 3°, continue à sortir ses effets en ce qui concerne les allocations familiales relatives à la période antérieure au 1er juillet 1992, afin de permettre d'opérer les retenues nécessaires.

Art. 87. § 1. Worden opgeheven:

1° Artikel 63 van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen;

2° Het koninklijk besluit nr. 290 van 31 maart 1984 tot vaststelling, in de sector van de zelfstandigen, van een bijzondere bijdrage ten laste van de alleenstaanden en van de gezinnen zonder kinderen, gewijzigd bij de programmawet van 30 december 1988 en bij de wet van 14 december 1989;

3° Het koninklijk besluit nr. 291 van 31 maart 1984 houdende vermindering van de kinderbijslag voor zelfstandigen, gewijzigd bij de programmawet van 30 december 1988 en bij de wet van 14 december 1989.

§ 2. Het koninklijk besluit, bedoeld in § 1, 2°, blijft uitwerking hebben wat betreft de bijdragen met betrekking tot de periode gelegen vóór 1 juli 1992, teneinde de invordering ervan mogelijk te maken.

§ 3. Het koninklijk besluit, bedoeld in § 1, 3°, blijft uitwerking hebben wat betreft de gezinsbijslag met betrekking tot de periode gelegen vóór 1 juli 1992, teneinde de nodige inhoudingen mogelijk te maken.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 88. Les articles 86 et 87 entrent en vigueur le 1er juillet 1992.

Art. 88. De artikelen 86 en 87 treden in werking op 1 juli 1992.

— Adopté.

Aangenomen.

Bespreking van het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Financien

Beraadslaging en stemming over de artikelen

Discussion du rapport fait au nom de la commission des Finances

Examen et vote des articles

De Voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Financien met betrekking tot de artikelen 118 tot 149.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission des Finances au sujet des articles 118 à 149.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

De heer Didden, rapporteur, verwijst naar zijn verslag.

Daar niemand het woord vraagt in de beraadslaging over dit verslag verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen waarop het verslag betrekking heeft.

Personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

L'article 118 est ainsi rédigé:

TITRE V. — Mesures concernant les pensions du secteur public

Chapitre 1er. — Exécution de l'accord de programmation sociale.
— Montants minimums garantis de pension

Section 1re. — Champ d'application

Art. 118. § 1er. Le présent chapitre s'applique:

1° Aux personnes assujetties à un régime de pension de retraite dont la charge est assumée par:

a) Le Trésor public;

b) Les organismes auxquels s'applique l'arrêté royal n° 117 du 27 février 1935 établissant le statut des pensions du personnel des établissements publics autonomes et des régies instituées par l'Etat;

c) La Régie des Postes;

d) La Régie des Transports maritimes;

e) Les organismes auxquels est applicable la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit;

f) Les administrations locales qui, en matière de pension, sont affiliées à l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales;

2° Aux bénéficiaires d'une pension de conjoint survivant à charge du Trésor public;

3° Aux bénéficiaires d'un traitement d'attente, lorsque des dispositions légales ou réglementaires prévoient que ce traitement doit être au moins égal au taux de la pension.

§ 2. Ne sont toutefois pas visées par le présent chapitre, les personnes qui bénéficient:

1° D'une pension de retraite ou de survie ou d'un traitement d'attente, visé au § 1er, accordé du chef de l'exercice d'une fonction accessoire;

2° D'une pension immédiate, telle que prévue à l'article 46 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions, lorsque, indépendamment des bonifications pour études et des autres périodes bonifiées comme services pour la détermination du traitement, le total des services admissibles pour l'ouverture du droit à la pension est inférieur à vingt années;

3° D'une pension différée, telle que prévue à l'article 46 de la loi du 15 mai 1984 précitée;

4° D'une pension différée qui a été accordée en application des articles 55 à 62 de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires;

5° D'une pension de survie en qualité de conjoint survivant d'un bénéficiaire d'une pension visée au 2°, 3° ou 4° ou en qualité de conjoint survivant d'une personne qui n'est pas décédée en activité de service et qui aurait pu prétendre à l'octroi d'une telle pension;

6° D'une pension de retraite en qualité d'ancien avoué;

7° D'une pension de retraite ou d'invalidité en qualité d'ancien membre du personnel de carrière des cadres d'Afrique.

TITEL V. — *Maatregelen betreffende de pensioenen in de overheidssector*

Hoofdstuk 1. — *Uitvoering van het akkoord van sociale programmatie. — Gewaarborgde minimumpensioenbedragen*

Afdeling 1. — *Toepassingsgebied*

Art. 118. § 1. Dit hoofdstuk is van toepassing:

1° Op de personen die onderworpen zijn aan een stelsel inzake rustpensioenen waarvan de last gedragen wordt door:

a) De Openbare Schatkist;

b) De instellingen waarop het koninklijk besluit nr. 117 van 27 februari 1935 tot vaststelling van het statuut der pensioenen van het personeel der zelfstandige openbare inrichtingen en der regio's ingesteld door de Staat, van toepassing is;

c) De Regie der Posterijen;

d) De Regie voor Maritiem Transport;

e) De instellingen waarop de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden van toepassing is;

f) De plaatselijke overheidsdiensten die inzake pensioenen bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten aangesloten zijn;

2° Op de begunstigden van een pensioen van langstlevende echtgenoot ten laste van de Openbare Schatkist;

3° Op de begunstigden van een wachtgeld waarvoor wettelijke of reglementaire beschikkingen bepalen dat dit ten minste gelijk moet zijn aan het bedrag van het pensioen.

§ 2. Worden evenwel niet bedoeld door dit hoofdstuk, de personen die het genot hebben van:

1° Een in § 1 bedoeld rust- of overlevingspensioen of wachtgeld toegekend uit hoofde van de uitoefening van een bijambt;

2° Een onmiddellijk pensioen zoals voorgeschreven door artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, wanneer, afgezien van de bonificaties wegens genoten onderwijs en de andere perioden die als diensten worden meegerekend voor de vaststelling van de wedde, het totaal van de pensioenaanspraakverlenende diensten minder dan twintig jaar bedraagt;

3° Een uitgesteld pensioen, zoals bepaald in artikel 46 van voormelde wet van 15 mei 1984;

4° Een uitgesteld pensioen dat is toegekend met toepassing van de artikelen 55 tot 62 van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen;

5° Een overlevingspensioen in de hoedanigheid van langstlevende echtgenoot van een gerechtigde op een in 2°, 3° of 4° bedoeld pensioen of in de hoedanigheid van langstlevende echtgenoot van een persoon die niet in dienstactiviteit overleden is en die aanspraak had kunnen maken op de toekenning van een dergelijk pensioen;

6° Een rustpensioen in de hoedanigheid van gewezen pleitbezorger;

7° Een rust- of invaliditeitspensioen in de hoedanigheid van gewezen lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 2. — *Définitions*

Art. 119. § 1er. Pour l'application du présent chapitre, il faut entendre par « fonction accessoire »:

1° La fonction qui donne ou donnerait lieu à l'octroi d'une pension, fixée conformément à l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 réglant le calcul de la pension du secteur public, pour les services à prestations incomplètes et pour laquelle le rapport visé à l'article 2, § 1er, alinéa 1er, c), de cet arrêté est inférieur à 5/10;

2° La fonction qui a donné lieu à l'octroi d'une pension qui n'a pas été établie conformément aux dispositions de l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité et qui a comporté au cours des cinq dernières années de la carrière des services à prestations incomplètes correspondant en moyenne à moins de 5/10 de ces mêmes services à prestations complètes.

§ 2. Par « retraité isolé », il faut entendre le pensionné masculin ou féminin qui est célibataire, veuf, divorcé ou séparé de corps et de biens.

§ 3. Par « montant minimum garanti », il faut entendre le montant minimum de pension auquel une personne peut prétendre en application du présent chapitre.

Par « supplément », il faut entendre le montant qui est ajouté au taux nominal de la pension pour atteindre le montant minimum garanti.

§ 4. Par « rétribution garantie », il faut entendre la rétribution visée à l'article 3 de l'arrêté royal du 29 juin 1973 accordant une rétribution garantie à certains agents des ministères, et octroyée aux agents qui en matière de sécurité sociale sont soumis uniquement au régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, secteur des soins de santé.

Afdeling 2. — *Definities*

Art. 119. § 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk moet onder « bijambt » worden verstaan:

1° Het ambt dat aanleiding geeft of zou geven tot de toekenning van een pensioen, vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 tot regeling van de berekening van het pensioen van de openbare sector, voor diensten met onvolledige opdracht en voor hetwelk de in artikel 2, § 1, eerste lid, c), van dit besluit bedoelde verhouding kleiner is dan 5/10;

2° Het ambt dat aanleiding heeft gegeven tot de toekenning van een pensioen dat niet werd vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 en dat gedurende de laatste vijf jaar van de loopbaan diensten met onvolledige opdracht heeft omvat waarvan het gemiddelde lager is dan 5/10 van dezelfde diensten met volledige opdracht.

§ 2. Onder « alleenstaande gepensioneerd » moet worden verstaan de ongehuwde, de uit de echt gescheiden of de van tafel en bed gescheiden gepensioneerd van het mannelijk of vrouwelijk geslacht, evenals de gepensioneerd die weduwnaar of weduwe is.

§ 3. Onder «gewaarbord minimumbedrag» moet worden verstaan het minimumpensioenbedrag waarop een persoon aanspraak kan maken met toepassing van dit hoofdstuk.

Onder «supplement» moet worden verstaan het bedrag dat bij het nominale pensioenbedrag wordt gevoegd om het gewaarborgd minimumbedrag te bereiken.

§ 4. Onder «gewaarborgde bezoldiging» moet worden verstaan de bezoldiging bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 29 juni 1973 houdende toekenning van een gewaarborgde bezoldiging aan sommige personeelsleden van de ministeries, die wordt toegekend aan de personeelsleden die, wat betreft de sociale zekerheid, enkel onderworpen zijn aan de regeling inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, sector geneeskundige verzorging.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 3. — Montants minimums des pensions de retraite

Sous-section 1re. — Pensions de retraite pour raison d'âge ou d'ancienneté

Art. 120. Pour les personnes mises à la retraite en raison de leur âge ou de leur ancienneté et ayant atteint l'âge de 60 ans, le montant minimum garanti est fixé:

- Pour un retraité isolé, à 357 843 francs par an;
- Pour un retraité marié, à 447 304 francs par an.

Afdeling 3. — Minimumbedragen van de rustpensioenen

Onderafdeling 1. — Rustpensioenen wegens leeftijd of ancienniteit

Art. 120. Voor de personen op rust gesteld wegens hun leeftijd of ancienniteit en die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt, wordt het gewaarborgd minimumbedrag vastgesteld op:

- 357 843 frank per jaar voor een alleenstaande gepensioneerde;
- 447 304 frank per jaar voor een gehuwde gepensioneerde.

— Adopté.

Aangenomen.

Sous-section 2. — Pensions de retraite pour cause d'incapacité physique

Art. 121. § 1er. Pour les personnes mises à la retraite pour cause d'incapacité physique ou mises à la retraite d'office conformément à l'article 83 de la loi du 5 août 1978 précitée, le montant minimum garanti est fixé:

1° Pour un retraité isolé, à 50 p.c. du traitement moyen des cinq dernières années de la carrière à l'exclusion des éléments de la rémunération qui ne sont pas pris en compte pour le calcul de la pension de retraite;

2° Pour un retraité marié, à 62,5 p.c. de ce traitement moyen.

§ 2. Les majorations du montant nominal initial de la pension qui interviennent après la date de prise de cours de la pension à la suite de l'évolution des échelles barémiques, entraînent une majoration proportionnelle du traitement moyen visé au § 1er.

§ 3. Lorsque le traitement moyen visé au § 1er est inférieur à 715 687 francs, il est porté à ce montant.

§ 4. Le montant minimum garanti pour cause d'incapacité physique ne peut excéder ni 75 p.c. du maximum de l'échelle barémique attachée au dernier grade dont l'intéressé était titulaire avant sa mise à la retraite, ni 100 p.c. de la rétribution garantie s'il s'agit d'un retraité isolé ou 125 p.c. de cette rétribution s'il s'agit d'un retraité marié.

Onderafdeling 2. — Rustpensioenen wegens lichamelijke ongeschiktheid

Art. 121. § 1. Voor de personen gepensioneerd wegens lichamelijke ongeschiktheid, of ambtshalve gepensioneerd overeenkomstig artikel 83 van voormelde wet van 5 augustus 1978, wordt het gewaarborgd minimumbedrag vastgesteld op:

1° 50 pct. van de gemiddelde wedde van de laatste vijf jaar van de loopbaan met uitsluiting van de elementen van de bezoldiging die niet in aanmerking worden genomen voor de berekening van het rustpensioen, voor een alleenstaande gepensioneerde;

2° 62,5 pct. van deze gemiddelde wedde voor een gehuwde gepensioneerde.

§ 2. De verhogingen van het oorspronkelijk nominale bedrag van het pensioen die na de ingangsdatum van het pensioen voorkomen ingevolge de evolutie van de weddeschalen, brengen een proportionele verhoging met zich mee van de in § 1 bedoelde gemiddelde wedde.

§ 3. Indien de in § 1 bedoelde gemiddelde wedde lager is dan 715 687 frank, wordt ze op dit bedrag gebracht.

§ 4. Het gewaarborgde minimumbedrag wegens lichamelijke ongeschiktheid mag noch 75 pct. overschrijden van de maximumwedde van de weddeschaal verbonden aan de laatste graad waarvan de betrokkene titularis was voor zijn opruststelling, noch 100 pct. van de gewaarborgde bezoldiging wanneer het gaat om een alleenstaande gepensioneerde of 125 pct. van deze bezoldiging wanneer het gaat om een gehuwde gepensioneerde.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 4. — Montants minimums des pensions de survie

Art. 122. Pour les conjoints survivants bénéficiaires d'une pension de survie, le montant minimum garanti est fixé à 312 000 francs par an.

Le présent article n'est pas applicable à la pension temporaire prévue à l'article 2, § 2, de la loi du 15 mai 1984 précitée.

Afdeling 4. — Minimumbedragen van de overlevingspensioenen

Art. 122. Voor de langstlevende echtgenoten die recht hebben op een overlevingspensioen, wordt het gewaarborgd minimumbedrag vastgesteld op 312 000 frank per jaar.

Dit artikel is niet van toepassing op het tijdelijk pensioen bedoeld in artikel 2, § 2, van voormelde wet van 15 mei 1984.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 5. — Dispositions communes

Art. 123. Le supplément découlant de l'application des articles 120 et 121 cesse d'être payé durant les années civiles au cours desquelles le pensionné exerce une activité lucrative quelconque qui lui procure un revenu brut annuel égal ou supérieur à 24 510 francs.

Afdeling 5. — Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 123. De uitbetaling van het uit de toepassing van de artikelen 120 en 121 voortvloeiende supplement wordt stopgezet tijdens de kalenderjaren gedurende welke de gepensioneerde om het even welke winstgevende activiteit uitoefent die hem een jaarlijks bruto-inkomen oplevert dat gelijk is aan of hoger is dan 24 510 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 124. Le supplément découlant de l'application de l'article 122, soit est réduit d'un tiers, soit cesse d'être payé pendant les périodes durant lesquelles la pension de survie est réduite ou suspendue en vertu de l'article 43 de la loi du 5 août 1978 précitée.

Art. 124. Het uit de toepassing van artikel 122 voortvloeiende supplement wordt hetzij verminderd met een derde hetzij geschorst tijdens de perioden gedurende welke het overlevingspensioen wordt verminderd of geschorst krachtens artikel 43 van voormelde wet van 5 augustus 1978.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 125. § 1er. Lorsque le bénéficiaire d'un montant minimum garanti bénéficie d'autres pensions ou rentes de retraite ou de survie ou d'avantages en tenant lieu, à charge d'un régime de pension établi en vertu d'une législation belge ou étrangère, ces pensions, rentes et avantages sont déduits du supplément.

Sont également déduites de ce supplément, les rentes, indemnités ou allocations octroyées à l'intéressé en vertu d'une législation belge ou étrangère en réparation de dommages résultant d'un accident du travail, d'un accident survenu sur le chemin du travail ou d'une maladie professionnelle ainsi que les pensions de réparation du temps de paix accordées à l'intéressé.

§ 2. S'il s'agit d'un retraité marié, sont en outre déduits du supplément:

1° Les revenus que procure à son conjoint l'exercice d'une activité professionnelle;

2° Les avantages énumérés ci-après dont bénéficie son conjoint:

a) Les pensions ou rentes de retraite ou de survie ou les avantages en tenant lieu, à charge d'un régime de pension établi en vertu d'une législation belge ou étrangère;

b) Les indemnités d'incapacité primaire, les indemnités d'invalidité ou les allocations de chômage accordées en vertu de la législation belge ou les avantages de même nature accordés en vertu d'une législation étrangère;

c) Les rentes, indemnités ou allocations octroyées en vertu d'une législation belge ou étrangère en réparation de dommages résultant d'un accident du travail, d'un accident survenu sur le chemin du travail ou d'une maladie professionnelle;

d) Les pensions de réparation du temps de paix.

§ 3. Si une pension ou une rente visée aux §§ 1er ou 2 a été payée en tout ou en partie sous la forme d'un capital, la rente fictive correspondant au capital liquidé est prise en compte pour l'application du présent article et de l'article 126.

§ 4. Pour l'application du présent article, les prestations de même nature que celles visées aux §§ 1er et 2 accordées par une institution de droit international public sont assimilées à des prestations à charge d'un régime de pension établi en vertu d'une législation étrangère.

Art. 125. § 1. Indien de rechthebbende op een gewaarborgd minimumbedrag andere rustpensioenen of ouderdomsrenten, respectievelijk overlevingspensioenen of -renten, of als zodanig geldende voordelen geniet ten laste van een pensioenregeling vastgesteld krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving, worden deze pensioenen, renten en voordelen afgetrokken van het supplement.

Van dit supplement worden ook afgetrokken, de renten, vergoedingen of toelagen toegekend aan de betrokkene krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving tot herstel van de schade voortvloeiend uit een arbeidsongeval, een ongeval op de weg naar of van het werk of een beroepsziekte, alsook de vergoedingspensioenen van vredeestijd toegekend aan de betrokkene.

§ 2. Wanneer het gaat om een gehuwde gepensioneerde, worden eveneens van het supplement afgetrokken:

1° De aan zijn echtgenoot door de uitoefening van een beroepsactiviteit toekomende inkomsten;

2° De hierna opgesomde voordelen die zijn echtgenoot geniet:

a) Rustpensioenen of ouderdomsrenten, respectievelijk overlevingspensioenen of -renten, of als zodanig geldende voordelen ten laste van een pensioenregeling vastgesteld krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving;

b) Primaire ongeschiktheidsuitkeringen, invaliditeitsuitkeringen of werkloosheidsvergoedingen toegekend krachtens de Belgische wetgeving of voordelen van dezelfde aard toegekend krachtens een buitenlandse wetgeving;

c) Renten, vergoedingen of toelagen toegekend krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving tot herstel van de schade voortvloeiend uit een arbeidsongeval, een ongeval op de weg naar of van het werk of een beroepsziekte;

d) Vergoedingspensioenen van vredeestijd.

§ 3. Indien een pensioen of rente bedoeld in de §§ 1 of 2 geheel of gedeeltelijk in de vorm van een kapitaal werd uitgekeerd, wordt, voor de toepassing van dit artikel en van artikel 126, rekening gehouden met de fictieve rente overeenstemmend met het verevend kapitaal.

§ 4. Voor de toepassing van dit artikel worden de voordelen van dezelfde aard als deze bedoeld in de §§ 1 en 2 en die toegekend werden door een instelling van internationaal publiek recht, gelijkgesteld met voordelen ten laste van een pensioenregeling vastgesteld krachtens een buitenlandse wetgeving.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 126. § 1er. Pour la déduction visée à l'article 125, § 2, 1°, il est tenu compte du revenu annuel.

Par revenu annuel, il faut entendre le revenu brut effectivement payé ou attribué par l'employeur, diminué des retenues obligatoires effectuées en exécution de la législation sociale ou d'un statut légal ou réglementaire y assimilé ainsi que des charges professionnelles forfaitaires déductibles en matière fiscale. Lorsqu'il s'agit d'une activité professionnelle exercée en qualité de travailleur indépendant, le revenu annuel est celui qui sert de base au calcul des cotisations sociales dues pour l'année en cours, diminué de ces cotisations.

En cas de régularisation de cotisations payées à titre provisoire par un travailleur indépendant, la déduction visée à l'article 125, § 2, 1°, est revue en tenant compte des revenus retenus pour le calcul définitif des cotisations sociales.

§ 2. Les avantages visés à l'article 125, § 1er, alinéa 2, et § 2, 2°, c) et d), n'entrent en ligne de compte qu'à concurrence de la moitié de leur montant.

§ 3. Pour l'application de l'article 125, § 2, les revenus ou avantages visés par cette disposition sont préalablement diminués à concurrence d'un montant égal à 50 p.c. de ces revenus ou avantages, sans que ce dernier montant puisse excéder 8 170 francs par mois.

Pour l'application de l'alinéa 1er, le revenu visé à l'article 125, § 2, 1°, est pris en considération pour un douzième de son montant.

§ 4. Si, dans le cadre de l'application du § 1er, alinéa 3, il doit être procédé à la récupération de sommes payées indûment, le délai visé à l'article 59, § 1er, de la loi du 24 décembre 1976 relative aux propositions budgétaires 1976-1977, est porté à cinq ans.

Art. 126. § 1. Voor de in artikel 125, § 2, 1°, bedoelde vermindering wordt rekening gehouden met het jaarlijks inkomen.

Onder jaarlijks inkomen moet worden verstaan het werkelijk door de werkgever betaalde of toegekende bruto-inkomen, verminderd met de verplichte inhoudingen gedaan ter uitvoering van de sociale wetgeving of van een ermee gelijkgesteld wettelijk of reglementair statuut alsook met de forfaitaire beroepskosten die op fiscaal vlak aftrekbaar zijn. Indien het gaat om een beroepsactiviteit uitgeoefend als zelfstandige, is het jaarlijks inkomen datgene dat dient als basis voor de berekening van de voor het lopende jaar verschuldigde sociale bijdragen, verminderd met deze bijdragen.

In geval van regularisatie van voorlopig betaalde bijdragen door een zelfstandige, wordt de in artikel 125, § 2, 1°, bedoelde vermindering herzien, rekening houdend met de voor de definitieve berekening van de sociale bijdragen weerhouden inkomsten.

§ 2. De in artikel 125, § 1, tweede lid, en § 2, 2°, c) en d), bedoelde voordelen komen slechts voor de helft van hun bedrag in aanmerking.

§ 3. Voor de toepassing van artikel 125, § 2, worden de door die bepaling bedoelde inkomsten en voordelen voorafgaandelijk verminderd ten belope van een bedrag gelijk aan 50 pct. van die inkomsten en voordelen, zonder dat dit laatste bedrag 8 170 frank per maand mag overschrijden.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt het in artikel 125, § 2, 1°, bedoelde inkomen in aanmerking genomen ten belope van één twaalfde van zijn bedrag.

§ 4. Indien, in het kader van de toepassing van § 1, derde lid, ten onrechte uitbetaalde bedragen dienen te worden gerecupereerd, wordt de in artikel 59, § 1, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977 bedoelde termijn op vijf jaar gebracht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 127. Le total des déductions opérées en application de l'article 125, § 2, est limité à la différence entre le montant minimum garanti de pension et 40 p.c. de la rétribution garantie.

Art. 127. Het totaal van de in toepassing van artikel 125, § 2, uitgevoerde verminderingen wordt beperkt tot het verschil tussen het gewaarborgd minimumpensioenbedrag en 40 pct. van de gewaarborgde bezoldiging.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 128. § 1er. Si pour la fixation du montant nominal de la pension, il a été fait application de la réduction de temps prévue par l'article 2 de l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité, les montants minimums garantis visés à l'article 120 ainsi que les pourcentages prévus aux articles 121, § 1er, 121, § 4, et 127 sont multipliés par le rapport prévu à l'article 2, § 1er, alinéa 1er, c), de cet arrêté.

L'alinéa 1er n'est pas d'application lorsque le total des services admissibles visés aux a) et b), de l'article 2, § 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité correspond à au moins vingt années de services à prestations complètes.

§ 2. Pour les pensions de retraite pour incapacité physique en cours à la date d'entrée en vigueur du présent chapitre, afférentes à des carrières comportant des services à prestations incomplètes et qui ont été calculées sans qu'il ait été fait application des dispositions de l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité, les pourcentages prévus aux articles 121, §§ 1er et 4, et 127 sont multipliés par le coefficient qui aurait été fixé conformément à l'article 2, § 1er, alinéa 1er, a), de cet arrêté si celui-ci avait été applicable.

L'alinéa 1er n'est pas d'application lorsque le nombre d'années de services pris en compte pour le calcul de la pension multiplié par le coefficient visé à l'alinéa 1er atteint au moins vingt.

§ 3. En cas d'application du présent article, les traitements pris en compte pour la détermination du traitement moyen visé à l'article 121, § 1er, sont ceux prévus à l'article 3 de l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité.

Les nouveaux pourcentages résultant de l'application du présent article sont établis jusqu'à la quatrième décimale inclusive.

Art. 128. § 1. Indien voor de vaststelling van het nominale bedrag van het pensioen de tijdsinkorting bepaald in artikel 2 van voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 toegepast werd, worden de in artikel 120 bedoelde gewaarborgde minimumbedragen evenals de in de artikelen 121, § 1, 121, § 4, en 127 bepaalde percentages vermenigvuldigd met de in artikel 2, § 1, eerste lid, c), van dit besluit bepaalde verhouding.

Het eerste lid is niet van toepassing indien het totaal van de in artikel 2, § 1, eerste lid, a) en b), van voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 bedoelde in aanmerking komende diensten overeenstemt met ten minste twintig jaar diensten met volledige opdracht.

§ 2. Voor de op de datum van de inwerkingtreding van dit hoofdstuk lopende rustpensioenen wegens lichamelijke ongeschiktheid die betrekking hebben op loopbanen die diensten met onvolledige opdracht omvatten en die berekend werden zonder toepassing van de bepalingen van voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983, worden de in de artikelen 121, § 1 en 4, en 127 bedoelde percentages vermenigvuldigd met de coëfficiënt die zou vastgesteld zijn overeenkomstig artikel 2, § 1, eerste lid, a), van dit besluit indien het van toepassing zou zijn geweest.

Het eerste lid is niet van toepassing indien het aantal dienstjaren dat in aanmerking wordt genomen voor de berekening van het pensioen, vermenigvuldigd met de in het eerste lid bedoelde coëfficiënt, ten minste twintig bedraagt.

§ 3. In geval van toepassing van dit artikel stemmen de wedden die in aanmerking worden genomen voor de vaststelling van de in artikel 121, § 1, bedoelde gemiddelde wedde, overeen met die welke bepaald zijn in artikel 3 van voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983.

De uit de toepassing van dit artikel voortvloeiende nieuwe percentages worden vastgesteld tot en met de vierde decimaal.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 129. Les personnes mises à la retraite pour cause d'incapacité physique ou mises à la retraite d'office conformément à l'article 83 de la loi du 5 août 1978 précitée, et qui, au moment de leur mise à la retraite remplissent les conditions d'âge et de durée de services pour pouvoir prétendre au minimum prévu à l'article 120, obtiennent ce dernier minimum s'il est plus favorable que celui auquel elles pourraient prétendre en application de l'article 121.

Les personnes visées à l'alinéa 1er qui ont obtenu le bénéfice de l'article 120, ne peuvent plus ultérieurement prétendre au bénéfice de l'article 121.

Art. 129. De personen op rust gesteld wegens lichamelijke ongeschiktheid of ambtshalve op rust gesteld overeenkomstig artikel 83 van voormelde wet van 5 augustus 1978, en die, op het ogenblik van hun opruststelling, de voorwaarden inzake leeftijd en inzake duur van de dienst vervullen om aanspraak te kunnen maken op het in artikel 120 voorziene minimum, ontvangen dit laatste minimum indien dit voordeliger is dan dat waarop zij aanspraak zouden kunnen maken in toepassing van artikel 121.

De in het eerste lid bedoelde personen die het voordeel van artikel 120 hebben verkregen, kunnen later geen aanspraak meer maken op het voordeel van artikel 121.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 130. Lorsque dans le chef d'une même personne, plusieurs pensions peuvent donner lieu au bénéfice des articles 120, 121 ou 122, seule est appliquée la disposition qui ouvre le droit au montant minimum garanti le plus élevé; si ce montant est identique pour chacune des pensions, il est uniquement accordé pour la pension dont le taux nominal est le moins élevé.

Lorsque des pensionnés mariés peuvent chacun prétendre à un des montants minimums garantis prévus aux articles 120 ou 121, seul peut obtenir le bénéfice de ces dispositions celui des conjoints qui peut prétendre au montant minimum garanti le plus élevé, ou, si ce montant est identique pour chacun des conjoints, celui dont le taux nominal de la pension est le moins élevé.

Art. 130. Wanneer ten aanzien van eenzelfde persoon meerdere pensioenen aanleiding kunnen geven tot het voordeel van de artikelen 120, 121 of 122, wordt enkel de bepaling toegepast die het recht opent op het hoogste gewaarborgd minimumbedrag; indien dit bedrag identiek is voor elk pensioen, wordt het enkel toegekend voor het pensioen waarvan het nominale bedrag het laagste is.

Wanneer beide gehuwde gepensioneerden aanspraak maken op één van de in de artikelen 120 of 121 bedoelde gewaarborgde minimumbedragen, kan enkel die echtgenoot het voordeel van die bepalingen verkrijgen, welke aanspraak kan maken op het hoogste gewaarborgd minimumbedrag of, indien dit bedrag identiek is voor beide echtgenoten, diegene van wie het nominale pensioenbedrag het laagste is.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 131. Le supplément n'est pas dû pendant les mois civils entiers durant lesquels le pensionné a été incarcéré dans une prison ou interné dans un établissement de défense sociale ou dans un dépôt de mendicité.

Le supplément reste toutefois dû pour la période de la détention préventive, si celle-ci se révèle illégale ou inopérante.

Art. 131. Het supplement is niet verschuldigd gedurende de gehele kalendermaanden tijdens welke de gepensioneerde opgesloten werd in een gevangenis of geïnterneerd werd in een inrichting tot bescherming van de maatschappij of in een bedelaarskolonie.

Het supplement blijft evenwel verschuldigd voor de duur van de voorlopige hechtenis, indien deze onwettig of onwerkzaam blijkt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 132. § 1er. Les montants visés aux articles 120, 121, § 3, 122, 123 et 126, § 3, sont liés à l'indice-pivot 138,01. Les montants visés aux articles 120, 122, 123 et 126, § 3, ainsi que le supplément découlant de l'application de l'article 121 varient en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation de la même manière que les pensions de retraite et de survie à charge du Trésor public.

Pour l'application de l'alinéa 1er, il est fait référence, en ce qui concerne le montant visé à l'article 123, à l'indice-pivot en vigueur le 1er janvier de l'année civile considérée.

§ 2. Les montants visés aux articles 120, 121, § 3, 122, 123 et 126, § 3, peuvent être majorés par le Roi.

Art. 132. § 1. De in de artikelen 120, 121, § 3, 122, 123 en 126, § 3, bedoelde bedragen zijn gekoppeld aan het spilindexcijfer 138,01. De in de artikelen 120, 122, 123 en 126, § 3, bedoelde bedragen evenals het uit de toepassing van artikel 121 voortvloeiende supplement volgen de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen op dezelfde wijze als de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt, wat betreft het in artikel 123 bedoelde bedrag, verwezen naar het spilindexcijfer dat op 1 januari van het kalenderjaar in kwestie van kracht is.

§ 2. De in de artikelen 120, 121, § 3, 122, 123 en 126, § 3, bedoelde bedragen kunnen worden verhoogd door de Koning.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 133. Le bénéfice des dispositions du présent chapitre n'est accordé qu'à la demande des intéressés. Cette demande doit être adressée à l'autorité qui gère le régime de pension auquel les intéressés sont soumis.

Art. 133. Het voordeel van de bepalingen van dit hoofdstuk wordt slechts toegekend op aanvraag van de betrokkenen. Deze aanvraag moet gericht worden tot de instelling die het pensioenstelsel waaraan de betrokkenen onderworpen zijn, beheert.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 6. — Supplément accordé en cas de handicap grave

Art. 134. § 1er. Un supplément forfaitaire de 49 020 francs par an, s'ajoutant au taux nominal ou au montant minimum garanti de la pension, est accordé aux personnes qui sont mises à la retraite pour cause d'incapacité physique à la suite d'un handicap grave qui est survenu au cours de la carrière et qui les a écartées définitivement du service. Ce supplément est également accordé aux personnes mises à la retraite d'office conformément à l'article 83 de la loi du 5 août 1978 précitée et pour lesquelles les absences pour cause de maladie précédant la mise à la retraite résultent d'un handicap grave survenu au cours de la carrière.

Le bénéfice de l'alinéa 1er est réservé aux personnes pour lesquelles la perte du degré d'autonomie résultant du handicap grave est fixée à 12 points au moins selon le mode d'évaluation prévu par l'arrêté ministériel du 30 juillet 1987 fixant les catégories et le guide pour l'évaluation du degré d'autonomie en vue de l'examen du droit à l'allocation d'intégration.

§ 2. Le Roi fixe les modalités ainsi que la procédure d'octroi du supplément prévu au § 1er. Il peut majorer le montant de ce supplément.

Afdeling 6. — Supplement toegekend in geval van een zware handicap

Art. 134. § 1. Een forfaitair supplement van 49 020 frank per jaar, dat wordt toegevoegd aan het nominale bedrag of aan het gewaarborgd minimumbedrag van het pensioen, wordt toegekend aan de personen die gepensioneerd werden wegens lichamelijke ongeschiktheid ten gevolge van een zware handicap die opgelopen werd tijdens de loopbaan en waardoor definitief een einde werd gemaakt aan hun diensten. Dit supplement wordt eveneens verleend aan de personen die overeenkomstig artikel 83 van voormelde wet van 5 augustus 1978 ambtshalve gepensioneerd zijn en wier afwezigheid wegens ziekte vóór hun pensionering te wijten is aan een zware handicap die tijdens de loopbaan is opgelopen.

Het in het eerste lid bepaalde voordeel is alleen bestemd voor degenen voor wie het verlies van de graad van zelfredzaamheid als gevolg van de zware handicap op ten minste 12 punten wordt vastgesteld volgens de wijze van evaluatie voorgeschreven door het ministerieel besluit van 30 juli 1987 tot vaststelling van de categorieën en van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming.

§ 2. De Koning bepaalt de modaliteiten en de procedure die van toepassing zijn op de toekenning van het in § 1 bedoelde supplement. Hij kan het bedrag van dit supplement verhogen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 135. L'octroi du supplément visé à l'article 134 ne peut avoir pour effet de porter le montant global de pension à un montant qui excède le double de la rétribution garantie. Le cas échéant, le supplément est réduit à due concurrence.

Pour la détermination du montant global de pension visé à l'alinéa 1er, il est tenu compte de toute pension ou rente de retraite ou de survie ou de tout avantage en tenant lieu, à charge d'un régime de pension établi en vertu d'une législation belge ou étrangère, ou d'un régime de pension d'une institution de droit international public.

Art. 135. De toekenning van het in artikel 134 bedoelde supplement mag niet tot gevolg hebben dat het totale pensioenbedrag gebracht wordt op een bedrag dat het dubbele van de gewaarborgde bezoldiging overschrijdt. In voorkomend geval wordt het supplement tot het verschuldigde bedrag verminderd.

Voor de vaststelling van het in het eerste lid bedoelde totale pensioenbedrag wordt rekening gehouden met alle rustpensioenen of ouderdomsrenten, alle overlevingspensioenen of -renten of elk als zodanig geldend voordeel, ten laste van een pensioenregeling vastgesteld krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving, of van een pensioenregeling van een instelling van internationaal publiek recht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 136. Le montant du supplément résultant de l'application des articles 134 et 135 est diminué du montant de toute autre pension, rente ou avantage en tenant lieu octroyé en raison du même handicap.

Art. 136. Het bedrag van het uit de toepassing van de artikelen 134 en 135 voortvloeiende supplement wordt verminderd met het bedrag van alle andere pensioenen, renten of als zodanig geldende voordelen toegekend uit hoofde van dezelfde handicap.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 137. Il ne peut être alloué qu'un seul supplément pour handicap grave dans le chef d'un titulaire de plusieurs pensions de retraite. Le cas échéant, le supplément est payé du chef de la pension la plus élevée.

Art. 137. Er kan slechts één enkel supplement voor een zware handicap worden toegekend aan degene die verscheidene rustpensioenen geniet. In voorkomend geval wordt het supplement uitbetaald uit hoofde van het hoogste pensioen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 138. Le supplément visé à l'article 134 est lié à l'indice-pivot 138,01. Il varie en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation de la même manière que les pensions de retraite à charge du Trésor public.

Art. 138. Het in artikel 134 bedoelde supplement is gekoppeld aan het spilindexcijfer 138,01. Het volgt de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen op dezelfde wijze als de rustpensioenen ten laste van de Openbare Schatkist.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 7. — Mesures d'harmonisation

Art. 139. Les montants minimums de pensions prévus en cas de mise à la retraite pour raison d'âge ou d'ancienneté ou pour cause d'inaptitude physique, les montants minimums des pensions de survie et les suppléments accordés en cas de handicap grave, octroyés par les régimes de pensions visés à l'article 38, 2°, a), e) et g), de la loi du 5 août 1978 précitée, ne peuvent, à partir de la date de l'entrée en vigueur du présent chapitre, être différents de ceux accordés par ledit chapitre aux personnes se trouvant dans les mêmes conditions.

Les pensions en cours sont, le cas échéant, révisées conformément aux dispositions de l'article 140, § 1er.

Afdeling 7. — Harmoniseringsmaatregelen

Art. 139. De minimumbedragen van de pensioenen bepaald in geval van pensionering wegens leeftijd of anciënniteit of wegens lichamelijke ongeschiktheid, de minimumbedragen van de overlevingspensioenen en de supplementen toegekend in geval van een zware handicap, toegekend door de in artikel 38, 2°, a), e) en g), van voormelde wet van 5 augustus 1978 bedoelde pensioenregelingen mogen vanaf de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk niet verschillen van die welke bij dit hoofdstuk toegekend worden aan de personen die in dezelfde omstandigheden verkeren.

De lopende pensioenen worden in voorkomend geval herzien overeenkomstig de bepalingen van artikel 140, § 1.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 8. — Dispositions transitoires

Art. 140. § 1er. Les dispositions du présent chapitre, à l'exclusion de celles contenues dans la section 6, sont applicables aux pensions en cours au 31 décembre 1992. Sous réserve des règles particulières définies au présent article, ces dispositions sont appliquées d'office.

Si, à la date précitée, le pensionné ne bénéficie pas effectivement d'un supplément accordé en application du titre II du livre 1er de la loi du 15 mai 1984 précitée, le bénéfice des dispositions du présent chapitre ne lui sera accordé que s'il en fait la demande.

§ 2. Pour l'application de l'article 121, § 1er, aux pensions en cours au 31 décembre 1989, le traitement moyen des cinq dernières années transposé à l'indice-pivot 138,01 est multiplié par un rapport dont le numérateur est le maximum de l'échelle barémique en vigueur au 1er janvier 1993 et dont le dénominateur est le maximum de l'échelle barémique en vigueur à la date de prise de cours de la pension transposée à l'indice-pivot 138,01 précité. Pour cette transposition, il est fait application des dispositions de l'article 10, § 1er, alinéa 3, de la loi du 2 janvier 1990 accordant temporairement un complément de pension à certains pensionnés du secteur public.

Pour les pensions visées à l'alinéa 1er, l'article 121, § 2, ne s'applique qu'aux majorations qui interviendront postérieurement au 1er janvier 1993.

§ 3. Pour les pensions de retraite en cours au 31 décembre 1992 et dont le titulaire bénéficie à cette date effectivement d'un supplément accordé au titre de montant minimum de pension, les dispositions en vigueur à cette date restent intégralement d'application aussi longtemps qu'elles produisent un effet plus favorable que celles du présent chapitre. Toutefois, pendant cette période, l'application de ces dispositions ne pourra procurer un avantage supérieur à celui dont l'intéressé bénéficiait effectivement à la date précitée, quelle que soit l'évolution ultérieure de sa situation.

En cas d'application de l'alinéa 1er, le montant minimum résultant de l'application des anciennes dispositions continue à être établi sur la base des taux, des barèmes et de l'indice-pivot en vigueur au 31 décembre 1992. En outre, il n'est plus fait application des dispositions de l'ancien article 30, § 1er, alinéas 3 et 4, de la loi du 15 mai 1984.

Afdeling 8. — Overgangsbepalingen

Art. 140. § 1. De bepalingen van dit hoofdstuk, met uitzondering van die vervat in afdeling 6, zijn van toepassing op de op 31 december 1992 lopende pensioenen. Onder voorbehoud van de hierna bepaalde bijzondere regels worden deze bepalingen ambtshalve toegepast.

Indien de gepensioneerde op de voormelde datum niet werkelijk een met toepassing van titel II van boek I van voormelde wet van 15 mei 1984 toegekend supplement geniet, wordt het voordeel van de bepalingen van dit hoofdstuk alleen toegekend als hij erom verzoekt.

§ 2. Voor de toepassing van artikel 121, § 1, op de op 31 december 1989 lopende pensioenen wordt de gemiddelde wedde van de laatste vijf jaar, omgezet in het spilindexcijfer 138,01, vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller gevormd wordt door het maximum van de op 1 januari 1993 van kracht zijnde weddeschaal en waarvan de noemer gevormd wordt door het maximum van de op de ingangsdatum van het pensioen van kracht zijnde weddeschaal, omgezet in het voormelde spilindexcijfer 138,01. Voor deze omzetting worden de bepalingen van artikel 10, § 1, derde lid, van de wet van 2 januari 1990 houdende tijdelijke toekenning van een pensioencomplement aan sommige gepensioneerden van de openbare sector, toegepast.

Voor de in het eerste lid bedoelde pensioenen wordt artikel 121, § 2, slechts toegepast op de verhogingen die zullen voorkomen na 1 januari 1993.

§ 3. Voor de op 31 december 1992 lopende rustpensioenen ten aanzien waarvan de gerechtigde op die datum werkelijk een supplement geniet, toegekend als minimumbedrag van het pensioen, blijven de op die datum van kracht zijnde bepalingen volledig van toepassing zolang zij gunstiger uitvallen dan die van dit hoofdstuk. Tijdens die periode kan de toepassing van die bepalingen evenwel geen voordeel opleveren dat hoger is dan wat betrokkene op voormelde datum werkelijk genoot, ongeacht de verdere ontwikkeling van zijn toestand.

In geval van toepassing van het eerste lid blijft het uit de toepassing van de vroegere bepalingen voortvloeiende minimumbedrag vastgesteld op basis van de bedragen, de weddeschalen en het spilindexcijfer die van kracht waren op 31 december 1992. Bovendien worden de bepalingen van het vroegere artikel 30, § 1, derde en vierde lid, van de wet van 15 mei 1984 niet meer toegepast.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 141. Par dérogation à l'article 126, § 3, le pourcentage de 50 p.c. et le montant de 8 170 francs sont respectivement remplacés :

- En 1993 par 10 p.c. et 1 634 francs;
- En 1994 par 20 p.c. et 3 268 francs;
- En 1995 par 30 p.c. et 4 902 francs;
- En 1996 par 40 p.c. et 6 536 francs.

Art. 141. In afwijking van artikel 126, § 3, worden het percentage van 50 pct. en het bedrag van 8 170 frank respectievelijk vervangen :

- In 1993 door 10 pct. en 1 634 frank;
- In 1994 door 20 pct. en 3 268 frank;
- In 1995 door 30 pct. en 4 902 frank;
- In 1996 door 40 pct. en 6 536 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Section 9. — Dispositions finales

Art. 142. Le titre II du livre Ier de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions, est abrogé.

Afdeling 9. — Slotbepalingen

Art. 142. Titel II van boek I van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 143. A l'article 4 de la loi du 15 mai 1984 précitée, modifiée par la loi du 21 mai 1991, sont apportées les modifications suivantes :

1° Au § 2, l'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit :

« Par fonction principale, il faut entendre :

1° La fonction qui n'a comporté que des prestations complètes;

2° La fonction qui donne lieu à l'octroi d'une pension fixée conformément à l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité et pour laquelle le rapport visé à l'article 2, § 1er, alinéa 1er, c), de cet arrêté atteint au moins 5/10;

3° La fonction qui donne lieu à l'octroi d'une pension qui n'est pas établie conformément à l'arrêté royal n° 206 du 29 août 1983 précité mais qui a comporté au cours des cinq dernières années de la carrière des prestations incomplètes correspondant en moyenne au moins à 5/10 de ces mêmes services à prestations complètes. »;

2° Au § 3, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par ce qui suit :

« Si le conjoint décédé exerçait une fonction principale au sens du § 2, alinéa 3, les §§ 1er et 2 ne sont pas applicables au calcul de la pension du conjoint survivant aussi longtemps que celui-ci n'a pas atteint l'âge de 45 ans. Pendant cette période, il bénéficie des dispositions relatives aux montants minimums des pensions de survie du titre V de la loi du portant des dispositions sociales et diverses.

Si le conjoint décédé n'exerçait pas une fonction principale au sens du § 2, alinéa 3, le montant de la pension de conjoint survivant est établi conformément aux §§ 1er et 2. Aussi longtemps que le conjoint survivant n'a pas atteint l'âge de 45 ans, ce montant ne pourra toutefois pas excéder le montant minimum des pensions de survie prévu à l'article 122 de la loi du précitée, diminué éventuellement en application de l'article 125, § 1er, de cette même loi. »

Art. 143. In artikel 4 van voormelde wet van 15 mei 1984, gewijzigd bij de wet van 21 mei 1991, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 2 wordt het derde lid vervangen als volgt :

« Onder hoofdamt moet worden verstaan :

1° Het ambt dat slechts diensten met volledige opdracht heeft omvat;

2° Het ambt dat aanleiding geeft tot de toekenning van een pensioen, vastgesteld overeenkomstig voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 en waarvoor de in artikel 2, § 1, eerste lid, c), van dat besluit bedoelde verhouding minstens gelijk is aan 5/10;

3° Het ambt dat aanleiding geeft tot de toekenning van een pensioen dat niet wordt vastgesteld overeenkomstig voormeld koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983, doch dat gedurende de laatste vijf jaar van de loopbaan diensten met onvolledige opdracht heeft omvat waarvan het gemiddelde minstens gelijk is aan 5/10 van dezelfde diensten met volledige opdracht. »;

2° In § 3 worden het eerste en het tweede lid vervangen als volgt :

« Indien de overleden echtgenoot een hoofdamt uitoefende in de zin van § 2, derde lid, zijn de §§ 1 en 2 niet van toepassing op de berekening van het pensioen van de langstlevende echtgenoot zolang die de leeftijd van 45 jaar niet heeft bereikt. Gedurende die periode valt hij onder de bepalingen met betrekking tot de minimumbedragen van de overlevingspensioenen van titel V van de wet van houdende sociale en diverse bepalingen.

Indien de overleden echtgenoot geen hoofdamt uitoefende in de zin van § 2, derde lid, wordt het bedrag van het pensioen van de langstlevende echtgenoot vastgesteld overeenkomstig de §§ 1 en 2. Zolang de langstlevende echtgenoot de leeftijd van 45 jaar niet heeft bereikt, mag dat bedrag evenwel het in artikel 122 van voormelde wet van bepaalde minimumbedrag van de overlevingspensioenen, eventueel verminderd met toepassing van artikel 125, § 1, van diezelfde wet, niet te boven gaan. »

— Adopté.

Aangenomen

Art. 144. 1° A l'article 39, alinéa 1er, de la loi du 5 août 1978 précitée, modifiée par l'arrêté royal du 29 janvier 1985, les mots « Sans préjudice des dispositions relatives aux montants minimums des pensions prévus par le titre II du livre Ier de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension sont remplacés par les mots « Sans préjudice de l'application des dispositions du titre V de la loi du portant des dispositions sociales et diverses »;

2° A l'article 50bis, § 2, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 29 janvier 1985, les mots « à 110 p.c. du minimum de pension de survie prévu en faveur du conjoint survivant par l'article 32 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension. » sont remplacés par les mots « à 110 p.c. du minimum de pension de survie prévu en faveur du conjoint survivant par l'article 122 de la loi du portant des dispositions sociales et diverses »;

3° A l'article 68 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 29 janvier 1985, les mots « qui bénéficient effectivement du montant minimum de pension prévu par les articles 28 et 32 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension. » sont remplacés par les mots « qui bénéficient effectivement d'un supplément par application des articles 120 ou 122 de la loi du portant des dispositions sociales et diverses »;

4° A l'article 3 de l'arrêté royal du 1er avril 1992 accordant un pécule de vacances et un pécule complémentaire au pécule de vacances aux pensionnés des services publics, les mots « bénéficient effectivement d'un supplément par application des articles 28 ou 32 de la loi du 15 mai 1984 précitée » sont remplacés par les mots « bénéficient effectivement d'un supplément par application des articles 120 ou 122 de la loi du portant des dispositions sociales et diverses »;

5° A l'article 4 de l'arrêté royal du 1er avril 1992 précité, les mots « qui ont la qualité de retraités avec charge de famille au sens de l'article 33, § 1er, de la loi du 15 mai 1984 précitée. » sont remplacés par les mots « qui bénéficient du montant minimum de pension prévu en faveur d'un retraité marié par l'article 120 de la loi du portant des dispositions sociales et diverses précitée ».

Art. 144. 1° In artikel 39, eerste lid, van voormelde wet van 5 augustus 1978, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 29 januari 1985, worden de woorden « Onverminderd de bepalingen betreffende de minimumbedragen van de pensioenen voorzien in titel II van boek I van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen » vervangen door de woorden « Onverminderd de toepassing van de bepalingen van titel V van de wet van houdende sociale en diverse bepalingen »;

2° In artikel 50bis, § 2, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 29 januari 1985, worden de woorden « dan 110 pct. van het minimumbedrag van de overlevingspensioenen voorzien voor de langstlevende echtgenoot door artikel 32 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen. » vervangen door de woorden « dan 110 pct. van het minimumbedrag van de overlevingspensioenen voorzien voor de langstlevende echtgenoot door artikel 122 van de wet van houdende sociale en diverse bepalingen »;

3° In artikel 68 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 29 januari 1985, worden de woorden « die daadwerkelijk genieten van het minimumpensioenbedrag voorzien in de artikelen 28 en 32 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen. », vervangen door de woorden « die werkelijk een supplement genieten in toepassing van de artikelen 120 of 122 van de wet van houdende sociale en diverse bepalingen »;

4° In artikel 3 van het koninklijk besluit van 1 april 1992 houdende toekenning van een vakantiegeld en van een aanvullende toeslag bij het vakantiegeld aan de gepensioneerden van de openbare diensten, worden de woorden « daadwerkelijk een supplement genieten met toepassing van de artikelen 28 of 32 van de voormelde wet van 15 mei 1984 » vervangen door de woorden « werkelijk een supplement genieten in toepassing van de artikelen 120 of 122 van de wet van houdende sociale en diverse bepalingen »;

5° In artikel 4 van voormeld koninklijk besluit van 1 april 1992 worden de woorden « die de hoedanigheid hebben van gepensioneerden met gezinslast in de zin van artikel 33, § 1, van de voormelde wet van 15 mei 1984. » vervangen door de woorden « die het minimumpensioenbedrag genieten voorzien voor een gehuwde gepensioneerde door artikel 120 van voormelde wet van houdende sociale en diverse bepalingen ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 145. Les dispositions du présent chapitre entrent en vigueur le 1er janvier 1993.

Art. 145. De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking op 1 januari 1993.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modification de l'article 159 de la loi-programme du 30 décembre 1988

Art. 146. A l'article 159 de la loi-programme du 30 décembre 1988, les mots « et de terminer leur carrière dans l'enseignement secondaire de l'Etat. », sont remplacés par les mots « et de terminer leur carrière dans l'enseignement communautaire maternel, primaire ou secondaire. ».

Hoofdstuk II. — Wijziging van artikel 159 van de programmawet van 30 december 1988

Art. 146. In artikel 159 van de programmawet van 30 december 1988 worden de woorden « en hun loopbaan in het rijkssecundair onderwijs beëindigen. » vervangen door de woorden « en hun loopbaan in het kleuter-, lager of secundair gemeenschapsonderwijs beëindigen. ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 147. L'article 146 entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel la présente loi est publiée au *Moniteur belge*.

Art. 147. Artikel 146 treedt in werking de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Suppression de l'interdiction du cumul entre une pension de réparation et une indemnisation accordée par une organisation internationale

Art. 148. L'article 1er, alinéa 6, des lois sur les pensions de réparation, coordonnées le 5 octobre 1948, modifié par l'article 31, § 1er, de la loi du 7 juin 1989, est remplacé par ce qui suit :

« Vient également en déduction de la pension et des indemnités, toute indemnisation accordée pour le même fait dommageable par l'Office de sécurité sociale d'outre-mer lorsqu'elle constitue la contrepartie de primes d'assurances supportées directement ou indirectement par le Trésor. »

Hoofdstuk III. — Afschaffing van het cumulatieverbod van een vergoedingspensioen met een vergoeding toegekend door een internationale instelling

Art. 148. Artikel 1, zesde lid, van de op 5 oktober 1948 samengevoegde wetten op de vergoedingspensioenen, gewijzigd bij artikel 31, § 1, van de wet van 7 juni 1989, wordt vervangen als volgt :

« Komt eveneens in mindering van het pensioen en de vergoedingen, elke vergoeding voor hetzelfde schadelijk feit toegekend door de Dienst voor de overzeese sociale zekerheid als tegenprestatie voor verzekeringspremies die rechtstreeks of onrechtstreeks door de Schatkist gedragen worden. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 149. L'article 148 produit ses effets le 1er juillet 1989.

Art. 149. Artikel 148 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 1989.

— Adopté.

Aangenomen.

*Discussion du rapport fait au nom de
la commission de la Défense*

Examen et vote de l'article

*Bespreking van het verslag uitgebracht namens
de commissie voor de Defensie*

Beraadslaging en stemming over het artikel

M. le Président. — Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission de la Défense au sujet de l'article 150.

Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Defensie met betrekking tot artikel 150.

La discussion est ouverte.

De beraadslaging is geopend.

M. Marchal, rapporteur, se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de la Défense, je la déclare close et nous passons à l'examen de l'article faisant l'objet de ce rapport.

Daar niemand het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Defensie, verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van het artikel waarop dit verslag betrekking heeft.

L'article 150 est ainsi rédigé:

TITRE VI. — Dispositions diverses

Chapitre 1er. — Défense nationale

Art. 150. Le ministre de la Défense nationale est autorisé à aliéner des biens immeubles qui font partie du patrimoine immobilier confié à sa gestion.

Le produit de l'aliénation de ces biens immeubles sera imputé à un compte de la section « Opérations d'ordre de la Trésorerie » et laissé à la disposition du ministre de la Défense nationale pour être utilisé en couverture des dépenses résultant de nouveaux travaux d'infrastructure en Belgique et au profit des forces armées.

Ce compte ne pourra pas présenter de position débitrice, ni en engagements, ni en ordonnancements.

TITRE VI. — Diverse bepalingen

Hoofdstuk I. — Landsverdediging

Art. 150. De minister van Landsverdediging wordt gemachtigd onroerende goederen die deel uitmaken van het aan zijn beheer toevertrouwde onroerend patrimonium te vervreemden.

De opbrengst van de vervreemding van deze onroerende goederen zal geboekt worden op een rekening van de sectie « Thesaurieverrichtingen voor orde » en ter beschikking van de minister van Landsverdediging blijven om aangewend te worden ter dekking van uitgaven voor nieuwe infrastructuurwerken in België en ten behoeve van de krijgsmacht.

Deze rekening zal geen debetstand mogen vertonen, noch in vastleggingen, noch in ordonnancements.

— Adopté.

Aangenomen.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session extraordinaire 1991-1992
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Buitengewone zitting 1991-1992

*Bespreking van het verslag uitgebracht namens
de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden*

Beraadslaging en stemming over artikelen

*Discussion du rapport fait au nom de
la commission de l'Intérieur*

Examen et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden met betrekking tot de artikelen 151 tot 153 en 158 tot 161.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Intérieur au sujet des articles 151 à 153 et 158 à 161.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

Mevrouw Lieten, rapporteur, verwijst naar haar verslag.

Het woord is aan de heer Pede.

De heer Pede. — Mijnheer de Voorzitter, in het ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen zijn er niet veel artikelen die betrekking hebben op de binnenlandse aangelegenheden. Bijgevolg zal mijn uiteenzetting heel bondig zijn, te meer daar die artikelen niet zo belangrijk zijn.

Ik wil enkele opmerkingen maken over het voorstel inzake het Fonds tot consolidatie van de tekorten van de samengevoegde gemeenten. De minister verklaarde in de commissie dat het gaat om een louter boekhoudkundige, en dus technische, operatie. Ik heb veeler de indruk dat het gaat om een vergetelheid. Door de wet van 27 december 1990 zijn alle fondsen afgeschaft, behalve deze die bij wet of bij decreet bestonden, en dus diende het Fonds tot consolidatie van de tekorten van de samengevoegde gemeenten er te worden aan toegevoegd.

Dit verandert niets, maar ik vermeld dit om duidelijk te maken dat dit ons niet ontgaat is.

Een ander element in de begrotingskorf is de heffing van een retributie voor de bescherming van de bevolking tegen de gevaren van ioniserende stralingen. Op zichzelf is hiertegen uiteraard niets in te brengen. De basiswetgeving dateert trouwens van 1958.

Men kan echter de vraag stellen of het wel goed is om volmacht te geven aan de Koning om zogenaamde retributies te heffen. Het is een grondwettelijk principe. Artikel 110 bepaalt namelijk dat een belasting ten behoeve van de Staat slechts kan worden ingevoerd door een wet. In dit ontwerp zijn het bedrag van de heffing, noch de wijze van betaling vastgelegd. Dit wijst op een losse interpretatie van het constitutioneel principe.

Ik weet dat de minister in de commissie heeft geantwoord dat het om een retributie gaat, en niet om een belasting. Wij hebben daarover van gedachten gewisseld.

De heel degelijke argumentatie van collega de Donnée leidt tot de conclusie dat het hier gaat om een belasting, bestemd voor een collectieve dienst, en anders dan bij een retributie staat het de burger niet vrij niet te betalen en af te zien van de betrokken dienst.

We zullen de discussie echter niet heropenen omdat dit te veel tijd zou vergen en iedereen waarschijnlijk toch bij zijn standpunt zal blijven.

Mijnheer de minister, u hebt in de commissie formeel verklaard overleg te willen plegen met de sector. Wanneer er dan in de commissie een amendement werd ingediend, waarin om raadpleging van de betrokken industriële sector gevraagd wordt, antwoordde u dat u dat amendement niet kon aanvaarden, omdat niet alleen de industriële sector moet worden betrokken bij de besprekingen, maar ook, onder meer, de gemeenten. Het invoeren van de ver-

plichte consultatie van de energiesector, belet echter niet dat ook andere partijen bij de besprekingen worden betrokken. Uw argument is nogal zwak, en daarom kunnen wij ook geen vertrouwen hebben in dit artikel.

Wat de grootste innovatie zou moeten zijn, is in feite ook maar aan de magere kant. De gemeenten zullen nu een financiële steun krijgen voor de werking van de gemeentepolitie. Het bedrag hiervan is echter onbeduidend, namelijk 7,5 pct. van de ontvangsten uit bepaalde boeten, geraamd op 300 miljoen. Voor 1992 wordt het bedrag dan nog beperkt tot 2,20 pct. van de ontvangsten uit die boeten. Dit is dus maar een symbolische steun. Dit bedrag zal dan nog in de eerste plaats worden aangewend voor de aankoop van ethylometers voor gemeentepolitie én rijkswacht.

De gemeenten zullen die steun bovendien alleen maar krijgen wanneer zij inzake politieaangelegenheden aan een aantal voorwaarden voldoen. Die voorwaarden zullen worden vastgelegd in een koninklijk besluit. Wij kennen ze dus nog niet. Wij vrezen echter ten eerste dat de steun, zoals vaak, alleen naar de grote steden zal gaan en dat de minder grote steden en de gemeenten die niet aan de voorwaarden kunnen voldoen, er niet veel van zullen zien.

In de commissie werd voorgesteld om een hoger percentage van de ontvangsten uit bepaalde boeten aan de gemeenten door te storten. Ik ga niet in op de argumenten die werden aangehaald om dat voorstel te verwerpen. Toch had ik graag van de minister een aantal toelichtingen bij de huidige tekst. Wat is de bedoeling ervan? Aan welke voorwaarden zal de gemeentepolitie moeten voldoen om die steun te krijgen?

Mijnheer de minister, ik vraag ook uw aandacht voor de problemen in de grote steden. Wij weten dat er zeer grote financiële problemen zijn en wij weten ook dat u ter zake niet bevoegd bent. Deze materie werd immers geregionaliseerd. Wij zien echter wat er in bepaalde steden, meer bepaald in die vurige stede, aan het gebeuren is. Zijn de gebeurtenissen die wij thans meemaken met de politie, wel een goede zaak voor de burger?

In de commissie werd een ontwerp betreffende het nieuwe statuut van de rijkswacht goedgekeurd. U zegde zelf dat u erop staat dat er een zo identiek mogelijk statuut komt voor rijkswacht en politie. Het nieuwe statuut van de rijkswacht steunt op twee belangrijke peilers.

Ten eerste is er bepaald dat de rijkswachters niet mogen aansluiten bij politiek gekleurde vakbonden, maar alleen bij erkende vakbonden van het korps zelf. U hebt gezegd dat u ervoor zult zorgen dat er ten minste twee zulke vakbonden zijn, zodat er een vrije keuze is. Om erkend te worden moeten die vakbonden normaal 10 pct. van het korps vertegenwoordigen, maar u zegde dat, indien dit niet het geval is, een uitzondering zou worden gemaakt.

Ten tweede is er bepaald dat de rijkswacht niet mag staken. Zou deze voorwaarde ook niet kunnen worden opgelegd aan de gemeentepolitie? Ik vrees immers dat de gebeurtenissen van de vorige weken in Luik zullen overslaan naar andere steden, ook minder belangrijke, zodat de gemeenten niet altijd over de politie zullen kunnen beschikken zoals mag worden verwacht.

Ik geef u deze bedenking ter overweging. Ik weet dat zij niet echt thuishoort in de bespreking van dit ontwerp, maar zij lijkt mij toch nuttig als voorbereiding van het commissiewerk. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Tavernier.

De heer Tavernier. — Mijnheer de Voorzitter, reeds vroeger had ik heel wat slechte zaken horen vertellen over het systeem van programmawetten en ik moet toegeven dat ik al deze bezwaren slechts kan beamen. Een programmawet is inderdaad een onsamenvattend samenraapsel van maatregelen waarbij geen enkel probleem grondig wordt besproken of aangepakt. Men verandert afzonderlijke artikels in verschillende wetten en maakt zo de wetgeving onoverzichtelijk. De enige samenhang die te vinden is, is de budgettaire drang of dwang.

Bovendien wordt dikwijls aan de minister de ruimte gegeven voor het vastleggen van zelfs de grote lijnen van zijn beleid. De parlementsleden van de meerderheid zijn volgens mij al te gemakkelijk bereid volmachten te geven aan de ministers. Wij

kunnen achteraf dan wel de regering interpellieren, maar wat helpt dat indien de parlementsleden van de meerderheid elke gemotiveerde motie weigeren te bespreken, ook al heeft die niet de val van de regering of het ontslag van een minister tot doel?

Agalev en Ecolo willen een constructieve oppositie voeren, maar vragen dat de meerderheid het aanbod aanvaardt en dus ook van haar kant bepaalde stappen doet.

Al deze bezwaren kan ik ten overvloede illustreren aan de hand van de artikelen waarvan ik de bespreking gevolgd heb in de commissies voor de Financiën en de Binnenlandse Zaken.

In de commissie voor de Financiën werden maatregelen besproken in verband met de pensioenen in de overheidsinstellingen. Dit zijn bepalingen om bestaande wetten bij te schaven of anomalieën op te heffen, maar men ontdekte al nieuwe anomalieën die niet opgelost worden terwijl het geheel niet doorzichtiger wordt en misschien nog belangrijker, het echte debat over de toekomst van andere andere de pensioenen in het algemeen en de overheids-pensioenen in het bijzonder naar veel later wordt verschoven.

In de commissie voor de Binnenlandse Zaken worden zeven artikelen besproken die betrekking hebben op vier totaal verschillende onderwerpen, waartussen zelfs vier artikelen over de RTT zijn verdwaald.

In artikel 151 tot 153 wil men de nucleaire centrales mee laten betalen voor de kosten van de controle op de nucleaire centrales en voor de kosten van een noodplan. Terwijl wij ervan uitgaan dat alle kosten in dit verband zouden moeten worden gedragen door de veroorzaker van het nucleair risico, zegt de wet dat die kosten «geheel of gedeeltelijk» door de producent moeten worden gedragen. Hoeveel dit zal zijn in absolute of relatieve cijfers wordt echter niet door het Parlement, maar door de Koning bepaald. Hierover wordt door de minister eerst met de producent en niet met het Parlement onderhandeld. Dat is maar één voorbeeld van wat men volmachten zou kunnen noemen.

In verband met het risicofonds voor de zogenaamde Seveso-bedrijven tasten we nog in het duister over de concrete plannen van de minister van Tewerkstelling en Arbeid. We mogen wel een heffing goedkeuren, maar hebben geen zicht op de besteding van de geïnde bedragen.

Bovendien is het duidelijk dat er nog altijd een probleem van bevoegdheidsverdeling bestaat tussen de centrale overheid en de Gewesten, hoewel de nationale regering de heffing int.

Deze procedure van programmawetten — nu een sociale, over veertien dagen een fiscale — stemt ons wrevelig en zet ons niet aan tot constructieve medewerking.

De Agalev-fractie zal zich bij een aantal artikelen onthouden, zowel omwille van de inhoud als omwille van de vorm. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Flagothier.

M. Flagothier. — Monsieur le Président, face au très volumineux projet de loi portant des mesures sociales et diverses, qui fait l'objet de tous les débats de ces derniers jours; face aux multiples informations que la discussion de ce projet suscite et continue de susciter; face aux nombreuses interventions que nous avons déjà entendues et qui nous seront encore présentées, je m'en voudrais d'accaparer trop longtemps votre attention.

Aussi serai-je bref et mon intervention se limiterait-elle à souligner, dans ce projet, une seule de ses dispositions, une disposition fort brève et peut-être secondaire, tout au moins au regard des objectifs principaux du gouvernement et du premier souci de la plupart des intervenants, mais une disposition dont la raison d'être, l'application et les conséquences importent beaucoup — je ne suis pas le seul à le penser — pour nombre d'entre nous qui assumons un mandat au niveau local.

Je veux parler de l'article 156 en projet, qui modifie la nouvelle loi communale en voulant qu'une part des recettes de l'Etat, provenant des amendes, des transactions et des perceptions immédiates en matière pénale, que cette part de recettes fasse l'objet d'une inscription particulière au budget du ministère de l'Intérieur et serve, par redistribution, à soutenir le fonctionnement des corps de police communale.

L'utilisation des recettes pénales dans l'amélioration des services de police n'est pas une idée neuve. C'est un souhait exprimé de longue date par les acteurs de la police locale, un souhait que beaucoup de parlementaires, du reste, ont déjà tenté de rencontrer. Je salue au passage le travail effectué à cet égard par notre collègue, M. Valkeniers, pour sa contribution à la mise en place de ce système de redistribution de l'amende pénale aux pouvoirs communaux.

Pareil système était incontestablement nécessaire. Chacun sait que les tâches de police confiées aux communes ne cessent de se multiplier, ne serait-ce que parce que l'importance du trafic routier croît sans cesse, le contrôle et la répression des infractions constituant des charges harassantes pour les services de police communale.

L'affectation spéciale d'un crédit destiné à soutenir le fonctionnement de ces corps de police, crédit constitué d'un montant sur le total des perceptions en matière répressive, est, dès lors, des plus naturelles.

Cette mesure s'inscrit du reste dans le cadre de la revalorisation des services de police et de l'amélioration de la sécurité des citoyens, dont le présent gouvernement a fait une des priorités de son programme.

Face à l'excellence du principe, il demeurerait cependant difficile d'en organiser la mise en œuvre et les modalités d'application. Beaucoup de propositions de loi ont préconisé un prélèvement immédiat sur le montant des recettes au profit des communes. Tel est le but poursuivi par la proposition de M. Valkeniers, proposition dont la discussion est liée au débat relatif à ce chapitre de la loi-programme.

Ces propositions conféraient ainsi aux communes un intérêt financier direct dans la chasse aux infractions, à telle enseigne que, dans un pareil système, le crime risquait de profiter aux instances communales.

C'était, à l'évidence, inacceptable.

Le mécanisme adopté par la disposition en projet continue, au contraire, à centraliser au budget national le montant de ces recettes, mais d'en ristourner une part — sept et demi pour cent — aux communes concernées.

Pour ma part, je suis partisan du maintien, sinon de l'augmentation de ce pourcentage à l'avenir.

Je m'interroge davantage sur un autre problème, dont je regrette qu'il ne fut pas rencontré par M. le ministre de l'Intérieur, ni du reste par la commission de l'Intérieur, au cours de la discussion de cet article. Je souhaite très vivement obtenir de M. le ministre de l'Intérieur des précisions sur le mode d'octroi et de répartition du crédit affecté au fonctionnement des corps de police communale. La disposition en projet se contente, en effet, de prévoir que cette répartition, organisée par arrêté royal, s'effectuera au profit des communes « qui assurent un service de police à part entière ».

Que faut-il entendre par là? Que sont des services de police assurés à part entière? Vise-t-on par cette notion les effectifs des corps de police communale? S'agit-il, au contraire, des permanences organisées dans certaines communes? Faut-il considérer que les communes ayant une certaine importance ou présentant une configuration criminogène particulière seront les bénéficiaires exclusifs de l'octroi du crédit?

Il importe tout de même que des lignes directrices et des critères objectifs et équitables soient fixés, et donnent au Roi la possibilité et les limites de son intervention dans l'exécution de cette disposition légale.

Quoi qu'il en soit, et sous la seule réserve de cette clef de répartition entre communes, au sujet de laquelle je souhaiterais obtenir des éclaircissements, je vous redis ma satisfaction de voir débiter cette importante innovation.

Si les montants visés ne représentent certes pas la panacée, et ne résoudront pas tous les problèmes de fonctionnement des corps de police communale, je considère néanmoins que voilà franchi un pas important dans l'amélioration et la prise en considération plus adéquate des activités et des charges de nos polices locales. *(Applaudissements.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik ga graag in op een aantal aspecten van de schaarse artikelen uit het ontwerp van sociale programmawet die Binnenlandse Zaken aanbelangen.

Allereerst wil ik de voorzitter, de leden van de commissie en de rapporteur danken voor het werk dat in de commissie werd gepresteerd. Ik deel nochtans het scepticisme van de voorzitter over een aantal artikelen niet. Wel ben ik het eens met de beoordeling die hij maakt over het consolidatiefonds. Die operatie had inderdaad een louter boekhoudkundig en legistisch karakter zonder enige politieke betekenis.

In een debat over de retributies of belastingen, waarover reeds enorm veel is geschreven, sta ik niet sterk. Toch kan ik het niet helemaal eens zijn met de thesise die voorzitter Pede daarover heeft ontwikkeld. Het retributiereglement, dat reeds door de kleine politiewet mogelijk is gemaakt, laat toe sommige diensten van de politie te laten betalen, maar geeft de gebruiker niet de vrijheid om te beslissen over de aanwending van deze diensten.

Een voetbalclub mag wel een voetbalwedstrijd organiseren, maar over een eventueel optreden van de politie beslist natuurlijk de burgemeester. Het retributiereglement legt wel vast welke maatregelen er bij het organiseren van allerlei activiteiten, desgevallend zelfs de uitbating van een kerncentrale, moeten worden genomen, maar het organiseren van dergelijke activiteiten blijft de verantwoordelijkheid en de vrijheid van de initiatiefnemers. De openbare macht blijft meester over de keuze van de middelen en moet de kost daarvan recupereren in de vorm van een retributie. De thesise van de retributie tast de vrijheid om activiteiten te organiseren dus op geen enkele manier aan.

De heer Tavernier heeft de vraag gesteld of de diensten geheel of gedeeltelijk moeten worden betaald. Dat moet natuurlijk gedeeltelijk zijn, zoniet gaan we naar byzantijnse discussies over de vraag wanneer de kosten nu echt « geheel » zijn gerecupereerd. Zelfs als het de bedoeling is de kosten maximaal te recupereren moeten de twee mogelijkheden toch open worden gehouden.

En réponse à MM. Flagothier et Pede, ainsi qu'à d'autres collègues qui sont intervenus tant en commission qu'en séance publique, je voudrais souligner que les stipulations contenues dans l'article ouvrant la possibilité de l'inscription d'un crédit pour un fonds des amendes constituent un énorme progrès sur le plan des principes. Bien que, pour 1992, nous devions nous limiter à 2,2 p.c., et même s'il est prévu que les sommes rapportées par cette mesure pour 1992 et 1993 seront utilisées pour l'achat d'éthylomètres, le fait que les Chambres votent aujourd'hui ce principe constitue un pas que les municipalistes attendent depuis des années. Le fait que cette mesure soit contenue dans une loi-programme qui est rarement la technique la plus appropriée pour procéder à des réformes ne m'empêche pas d'affirmer qu'il s'agit en cette matière d'un progrès important.

Ik wil nog eens herhalen, omdat voorzitter Pede en anderen dit naar voren hebben gebracht, wat ik in de commissie heb gezegd. De techniek van het koninklijk besluit voor dit soort zaken is naar mijn gevoel onvermijdelijk, zowel voor het vastleggen van de retributie als voor het vastleggen van de criteria waarop gemeenten kunnen steunen om aanspraak te mogen maken op die veronderstelde 300 miljoen. Anders zou men permanent wetgevend werk moeten verrichten. Het staat al in het verslag, maar ik bevestig hier nogmaals, opdat het ook in de *Parlementaire Handelingen* zou worden opgenomen, dat over het begrip « gemeente die voldoende inspanningen doet om een volwaardige politiedienst te verzekeren » voorafgaandelijk een lange gedachtenwisseling zal worden gehouden in de commissies.

Het zal evenwel niet zo zijn dat wij dit koninklijk besluit in de commissies van Kamer of Senaat zullen opstellen. Ik zal uiteraard rekening houden met de argumenten die tijdens deze gedachtenwisselingen zullen worden geformuleerd. Ik meen dat ik daarmee het maximum van de garanties heb gegeven. Ik ontken dat deze 300 miljoen uitsluitend voor de grote steden zullen worden voorbehouden. Ik zou zelfs zeggen integendeel, want in de lijn van het huidige beleid, waarmee ik zoveel mogelijk tracht te bekomen dat gemeenten samenwerken om een permanentie van 24 uur te verze-

keren, zal er meer geld worden gegeven aan de kleinere gemeenten die moeite hebben om een dergelijke permanentie te realiseren dan aan de grotere steden die we ook op andere manieren, bijvoorbeeld door het « veiligheidscontract met de steden » kunnen helpen.

Mijnheer de Voorzitter, tot zover een aantal elementen die ik nog wou toevoegen aan het verslag of bevestigen in openbare vergadering. (*Applaus.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de l'Intérieur, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden, verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen waarop dit verslag betrekking heeft.

L'article 151 est ainsi rédigé:

Chapitre II. — Modification de la loi du 29 mars 1958 relative à la protection de la population contre les dangers résultant des radiations ionisantes

Art. 151. L'article 2, alinéa 2, de la loi du 29 mars 1958 relative à la protection de la population contre les dangers résultant des radiations ionisantes, inséré par la loi du 3 décembre 1969, est abrogé.

Hoofdstuk II. — Wijziging van de wet van 29 maart 1958 betreffende de bescherming van de bevolking tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren

Art. 151. Artikel 2, tweede lid, van de wet van 29 maart 1958 betreffende de bescherming van de bevolking tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren, ingevoegd bij de wet van 3 december 1969, wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 152. Un article 3bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

« **Art. 3bis. § 1er.** Le Roi peut déterminer des redevances qui sont perçues:

1° Au profit de l'Etat ou des organismes de contrôle agréés pour couvrir, en tout ou en partie, les frais d'administration, de contrôle ou de surveillance, résultant de l'application des mesures prises en exécution de l'article 2;

2° Au profit de l'Etat pour couvrir, en tout ou en partie, les frais résultant de l'application des mesures prises en exécution de l'article 3, notamment en ce qui concerne le plan d'urgence pour des risques nucléaires.

Il fixe le taux et les modalités de paiement de ces redevances.

Les arrêtés à prendre en exécution du présent paragraphe sont contresignés par les ministres qui ont l'Emploi et le Travail, l'Environnement et les Affaires économiques dans leurs attributions. En ce qui concerne les mesures visées à l'alinéa 1er, 2°, les arrêtés doivent être contresignés, en outre, par le ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions.

§ 2. Les redevances perçues en application du § 1er, 2°, sont attribuées et utilisées selon les modalités suivantes:

1° Le ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions fait chaque année une proposition sur l'emploi des redevances précitées.

2° Le bénéfice des redevances perçues est réparti par le Roi entre les départements concernés en la matière, sur la proposition des ministres qui ont l'Emploi et le Travail et l'Environnement dans leurs attributions, après avoir obtenu l'accord du ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions. »

Art. 152. Een artikel 3bis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd:

« **Art. 3bis. § 1.** De Koning kan bepalen dat retributies worden geheven:

1° Ten bate van de Staat of van erkende controle-instellingen om geheel of gedeeltelijk de bestuurs-, controle- of toezichtskosten te dekken, die de toepassing van de maatregelen, genomen in uitvoering van artikel 2, meebrengt;

2° Ten bate van de Staat om geheel of gedeeltelijk de kosten te dekken die de toepassing van de maatregelen, genomen in uitvoering van artikel 3, in het bijzonder wat het noodplan voor nucleaire risico's betreft, meebrengt.

Hij stelt het tarief en de wijze van betaling van die retributies vast.

De ter uitvoering van deze paragraaf te nemen besluiten worden medeondertekend door de ministers tot wier bevoegdheid de Tewerkstelling en Arbeid, het Leefmilieu en de Economische Zaken behoren. Wat de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, 2°, betreft, moeten de besluiten bovendien medeondertekend worden door de minister tot wiens bevoegdheid de Binnenlandse Zaken behoren.

§ 2. De retributies geheven in toepassing van § 1, eerste lid, 2°, worden toegewezen en aangewend volgens de volgende regels:

1° De minister tot wiens bevoegdheid de Binnenlandse Zaken behoren doet ieder jaar een voorstel voor de besteding van voormelde retributies.

2° Het resultaat van de geïnde retributies wordt door de Koning over de bij de aangelegenheid betrokken departementen verdeeld, op voordracht van de ministers tot wier bevoegdheid de Tewerkstelling en de Arbeid en het Leefmilieu behoren, na het akkoord van de minister van Binnenlandse Zaken te hebben bekomen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 153. L'article 5 de la même loi, modifié par la loi du 22 décembre 1989, est complété par les alinéas suivants:

« Elles peuvent, en ce qui concerne les moyens de transport et les emballages qui ne répondent pas aux prescriptions de la présente loi et ses arrêtés d'exécution, prendre toutes les mesures urgentes requises et notamment en interdire l'utilisation, y apporter les scellés ou les confisquer.

Les mesures visées à l'alinéa précédent, cessent d'avoir effet à l'expiration d'un délai de dix jours, à moins qu'elles ne soient ratifiées dans ce délai par le fonctionnaire dirigeant du service auquel appartient le fonctionnaire qui les a prises. La personne responsable de l'infraction est entendue avant cette ratification. »

Art. 153. Artikel 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 1989, wordt aangevuld met de volgende leden:

« Zij kunnen, wat betreft de vervoermiddelen en verpakkingen die niet beantwoorden aan de bepalingen van deze wet en zijn uitvoeringsbesluiten, alle vereiste spoedmaatregelen treffen, inzonderheid het gebruik ervan verbieden, ze verzegelen of in beslag nemen.

De maatregelen, bedoeld in het vorige lid, verliezen hun uitwerking na verloop van tien dagen tenzij ze binnen die termijn bekrachtigd zijn door de ambtenaar die de leiding heeft van de dienst waarvan de ambtenaar die de maatregelen heeft getroffen, deel uitmaakt. Vóór de bekrachtiging wordt de persoon die verantwoordelijk is voor de overtreding gehoord. »

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Intérieur

Section 1re. — Mesures relatives aux charges financières des emprunts de consolidation des déficits des communes fusionnées

Art. 158. § 1er. L'article 293, alinéa 1er, de la loi-programme du 22 décembre 1989, est remplacé par ce qui suit:

« A partir de l'année 1992 et jusqu'en 2002, un crédit est inscrit chaque année au budget de la Dette publique. »

§ 2. A l'article 294 de la même loi, les mots « ministre de l'Intérieur » sont remplacés par les mots « ministre des Finances ».

Hoofdstuk IV. — Binnenlandse Zaken

Afdeling 1. — Maatregelen met betrekking tot de financiële lasten van de leningen tot consolidatie van de tekorten van de samengevoegde gemeenten

Art. 158. § 1. Artikel 293, eerste lid, van de programmawet van 22 december 1989, wordt vervangen als volgt:

« Vanaf het jaar 1992 en tot 2002 wordt elk jaar een krediet ingeschreven op de Rijksschuldbegroting. »

§ 2. In artikel 294 van dezelfde wet, worden de woorden « minister van Binnenlandse Zaken » vervangen door de woorden « minister van Financiën ».

— Adopté.

Aangenomen.

Section 2. — Modification de la loi du 21 janvier 1987 concernant les risques d'accidents majeurs de certaines activités industrielles

Art. 159. A l'article 7, § 2bis, de la loi du 21 janvier 1987 concernant les risques d'accidents majeurs de certaines activités industrielles, inséré par l'article 207 de la loi du 29 décembre 1990, sont apportées les modifications suivantes:

a) Au 1er, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

« Pour couvrir les frais d'administration, de fonctionnement, d'étude et d'investissement encourus pour la Protection civile ainsi que les frais des missions de prévention effectuées par les ministres ayant l'Emploi et le Travail et l'Environnement dans leurs attributions, en application de la présente loi, il est perçu un prélèvement par activité industrielle, notifiée de la façon prévue à l'article 4. Le prélèvement est dû par le fabricant responsable de l'activité industrielle; »

b) Au 1er, alinéa 8, les mots « catégorie III: 1 500 000 francs » sont remplacés par les mots « catégorie III: 2 400 000 francs »;

c) Au 2°, l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

« Le fonds est utilisé pour couvrir les frais visés au 1°, alinéa 1er. Pour pouvoir couvrir les frais des missions de prévention, un montant de 60 000 000 de francs peut être attribué aux ministres compétents, moyennant l'introduction d'une proposition commune relative à l'affectation de ce montant. Le Roi peut adapter ce montant par arrêté délibéré en Conseil des ministres. »

Afdeling 2. — Wijziging van de wet van 21 januari 1987 inzake risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten

Art. 159. In artikel 7, § 2bis, van de wet van 21 januari 1987 inzake risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten, ingevoegd bij artikel 207 van de wet van 29 december 1990 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) Onder 1° wordt het eerste lid vervangen als volgt:

« Om de bestuurs-, werkings-, studie-, en investeringskosten te dekken welke opgelopen zijn voor de Civiele Bescherming, alsook om de kosten van de preventie-opdrachten te dekken aangegaan in toepassing van deze wet door de ministers die de Tewerkstelling en de Arbeid en het Leefmilieu in hun bevoegdheid hebben, wordt een heffing geheven per industriële activiteit, waarvan kennis is gegeven als bedoeld in artikel 4. De heffing is verschuldigd door de fabrikant die verantwoordelijk is voor de industriële activiteit; »

b) Onder 1°, achtste lid, worden de woorden « categorie III: 1 500 000 frank » vervangen door de woorden « categorie III: 2 400 000 frank »;

c) Onder 2°, wordt het derde lid vervangen als volgt:

« Het fonds wordt aangewend om de kosten te dekken zoals bepaald in 1°, eerste lid. Om de kosten van de preventie-opdrachten te kunnen dekken, kan een bedrag van 60 000 000 frank toegewezen worden aan de bevoegde ministers, mits voorlegging van een gezamenlijk voorstel betreffende de besteding van dit bedrag. De Koning kan dit bedrag bij een in Ministeraad overlegd besluit aanpassen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 160. Les dispositions de l'article 159 entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 1993.

Art. 160. De bepalingen van artikel 159 treden in werking vanaf het belastingjaar 1993.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 161 est ainsi libellé:

Section 3. — Support financier de l'action de la police communale

Art. 161. § 1er. Un article 226bis, rédigé comme suit, est inséré dans la nouvelle loi communale:

« Art. 226bis. Un crédit à concurrence de 7,5 p.c. des recettes de l'Etat provenant d'amendes de condamnations pénales en matières diverses, ainsi que des sommes d'argent visées par l'article 216bis du Code d'instruction criminelle et par l'article 65 de la loi relative à la police de la circulation routière, est inscrit au budget du ministère de l'Intérieur. Ce crédit est utilisé pour soutenir le fonctionnement du corps de police des communes qui assurent un service de police à part entière. Le Roi fixe les conditions d'octroi et de répartition de ce crédit. »

§ 2. Par dérogation à l'article 226bis de la nouvelle loi communale, le crédit visé à cet article est limité, pour l'année budgétaire 1992, à 2,2 p.c. desdites recettes de l'Etat.

§ 3. Pour les années budgétaires 1992 et 1993, le crédit visé à l'article 226bis de la nouvelle loi communale sera prioritairement affecté à l'acquisition d'éthylomètres pour les besoins de la police communale ainsi que, par dérogation aux dispositions de cet article, pour les besoins de la gendarmerie.

Afdeling 3. — Financiële ondersteuning voor de werking van de gemeentepolitie

Art. 161. § 1. Een artikel 226bis, luidend als volgt, wordt in de nieuwe gemeentewet ingevoegd:

« Art. 226bis. Een krediet ten belope van 7,5 pct. van de rijksontvangsten uit boeten van strafrechterlijke veroordelingen in allerhande zaken, evenals uit de geldsommen bedoeld in artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering en in artikel 65 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, wordt op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken ingeschreven. Dit krediet wordt aangewend voor de ondersteuning van de werking van het politiekorps van de gemeenten die een volwaardige politiezorg verstrekken. De Koning stelt de voorwaarden vast voor de toekenning en de verdeling ervan. »

§ 2. In afwijking van artikel 226bis van de nieuwe gemeentewet, wordt het krediet waarin dit artikel voorziet voor het begrotingsjaar 1992 beperkt tot 2,2 pct. van de bedoelde rijksontvangsten.

§ 3. Voor de begrotingsjaren 1992 en 1993 wordt het krediet bedoeld in artikel 226bis van de nieuwe gemeentewet bij voorrang aangewend voor het aanschaffen van ademanalyse- en ademtesttoestellen ten behoeve van de gemeentepolitie evenals, in afwijking van de bepalingen van dit artikel, ten behoeve van de rijkswacht.

M. Desmedt propose l'amendement que voici:

« A cet article, supprimer le § 2. »

« Paragraaf 2 van dit artikel te doen vervallen. »

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt. — Monsieur le Président, cet amendement porte sur les indemnités qui seront accordées aux communes dans le cadre de la perception des amendes.

Comme l'a signalé M. le ministre, il est exact que cet octroi répond à une demande très ancienne des villes et communes belges et je me réjouis de l'inscription de ce principe dans la loi. Le ministre a cependant lui-même souligné que la loi-programme n'était peut-être pas la meilleure voie pour introduire cette disposition dans la législation.

Je m'étonne quelque peu de la façon dont les choses sont prévues. D'une part, monsieur le ministre, vous fixez la part accordée aux communes à 7,5 p.c. du produit des amendes pénales, mais vous conviendrez avec moi que la part des polices communales dans la récolte de ces amendes est sensiblement plus élevée; d'autre part, vous réduisez à 2,2 p.c. la part octroyée aux communes pour 1992.

Je dois vous avouer que je ne comprends pas pourquoi la part de l'exercice en cours est aussi réduite. Ce n'est pas parce que nous adoptons ce principe au mois de mai qu'il faut à ce point réduire la part des communes et le chiffre de 2,2 p.c. ne correspond d'ailleurs à rien.

Vous vous êtes justifié voici un instant en indiquant que l'adoption du principe pouvait déjà être considérée comme une bonne chose, mais vous ne l'inscrivez que dans une loi-programme, qu'une autre loi-programme pourrait défaire!

Par conséquent, je souhaiterais savoir, monsieur le ministre, pour quelle raison vous réduisez à 2,2 p.c. la part des communes pour 1992. Mon amendement vise à supprimer cette restriction et à accorder aux communes les 7,5 p.c. prévus dès cette année.

M. le Président. — La parole est à M. Tobbacq, ministre.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, le gouvernement ne peut accepter l'amendement de M. Desmedt, dont les intentions sont tout à fait louables à l'égard des communes.

J'ai amplement expliqué en commission les raisons pour lesquelles il convenait de réduire à 2,2 p.c. la part octroyée en 1992 et j'ai ajouté que, l'année prochaine, les 7,5 p.c. seraient consacrés à l'achat d'éthylomètres.

J'attire l'attention de l'honorable membre sur le fait qu'à la suite du retard provoqué par la chute du gouvernement et les élections, nous avons dû consentir une double dépense, notamment par l'acquisition d'alcotests à charge du budget de la Justice. C'est ce qui justifie que nous ayons dû réduire la part des communes à 2,2 p.c. Je ne puis donc accepter l'amendement proposé.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 161 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 161 worden aangehouden.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés.

De aangehouden stemmingen hebben later plaats.

*Bespreking van het verslag uitgebracht namens
de commissie voor de Infrastructuur*

Beraadslaging en stemming over de artikelen

*Discussion du rapport fait au nom
de la commission de l'Infrastructure*

Examen et vote des articles

De Voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Infrastructuur met betrekking tot de artikelen 154 tot 157.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission de l'Infrastructure au sujet des articles 154 à 157.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de heer Quintelier, rapporteur.

De heer Quintelier, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, vier artikelen van titel VI, hoofdstuk III, eigen aan het onderhavige ontwerp van programmawet, handelen over de Regie van Telegrafiek en Telefonie en hebben vier doelstellingen.

Ten eerste, de kapitaalsubsidie van 3,7 miljard die de RTT van de Staat heeft ontvangen zal vóór 1 september van dit jaar worden terugbetaald.

Ten tweede, een deel van dit bedrag, namelijk 1,6 miljard, zal aan de Schatkist worden gestort. Het overige deel, ruim 2 miljard, zal rechtstreeks aan De Post worden gestort. De voorziene dotatie van de Staat aan De Post wordt met een zelfde bedrag verminderd.

Ten derde, de RTT zal de kosten dragen van de telecommunicatie-infrastructuur, die voortvloeien uit de verhuizing en de ontruiming van het Berlaymontgebouw. Voor deze werken op het openbaar domein zal de RTT een bedrag van maximum 255 miljoen ten laste nemen.

Tenslotte worden de geleverde prestaties van de RTT, overeenkomstig de inning van het kijk- en luistergeld in de jaren 1989 tot en met 1992 uitzonderlijk forfaitair beperkt tot ongeveer 2,9 miljard. Om een betere en snellere inning door de RTT toe te laten, wordt aan de RTT een bijzondere steun verleend voor het aanwerven van extra contractuele agenten. Het net vernoemde bedrag wordt hierdoor verhoogd met 11 miljoen.

Tijdens de uitgebreide gedachtenwisseling in de commissie voor de Infrastructuur is duidelijk gebleken dat de RTT een belangrijke pijler vormt in de telecommunicatie van het moderne bedrijfsleven en van wezenlijk belang is voor onze positie in Europa.

Over de vooropgestelde financiële verrichtingen werden vele vragen gesteld. Sommige leden zagen het terugstorten van de kapitaalsubsidie liever integraal in de Staatskas terecht komen dan dat een deel ervan rechtstreeks door de RTT aan De Post wordt overgemaakt.

Uit de antwoorden van de regering blijkt dat het in geen geval de bedoeling is door deze transactie de doorzichtigheid van de rekeningen van De Post en de RTT te bemoeilijken.

Deze rechtstreekse storting van de RTT naar De Post heeft tot doel de solidariteit tussen deze overheidsbedrijven, die bovendien op aanverwante vlakken werkzaam zijn, tot uitdrukking te brengen. De regering heeft er trouwens op gewezen dat na het sluiten van de beheerscontracten dergelijke transacties niet meer mogelijk zijn.

Wat het Berlaymontgebouw betreft, werd er in de commissie op gewezen dat de kosten bij verhuizing normaal ten laste vallen van de abonnee. Gezien het belang van de aanwezigheid van de EG in Brussel zal het aanzienlijk hoger verbruik deze kost op termijn compenseren. De regering heeft er trouwens op gewezen dat de RTT voor maximaal 255 miljoen zal bijdragen in de telefoon-infrastructuur als gevolg van de verhuizing van de EG-diensten uit het Berlaymontgebouw en dat de vestiging van de EG-diensten in Brussel vermoedelijk 10 miljard zal bedragen. Het voorstel past trouwens in het onthaalbeleid ten opzichte van de Euro-instellingen, aldus de minister.

Wat het forfaitair bedrag betreft dat de RTT ontvangt voor de geleverde prestaties, kwam tot uiting dat deze werkwijze weliswaar gemakkelijk is, maar niet altijd overeenstemt met de realiteit.

Door de regering werd duidelijk gewezen op het feit dat de methode van forfaitaire bedragen sedert 1989 van toepassing is en geregeld is in de overeenkomst regering-overheidsbedrijf.

Wat de invordering van het achterstallige kijk- en luistergeld betreft, verklaart de regering dat er ongeveer 150 000 slechte betaalers zijn. Door het inschakelen van de geplande 20 bijkomende contractuelen, gedurende zes maanden, zal de RTT een versnelde inning realiseren, wat naar de mening van de meeste commissieleden een uiterst voordelige werkwijze is. Zij waren het met de aanwerving dan ook eens.

Voor meer precieze cijfers en gegevens verwijs ik naar het verslag.

Mag ik tot slot, namens alle commissieleden, de minister bevoegd voor de RTT en De Post bedanken voor zijn open en constructieve medewerking tijdens de debatten in de commissie voor de Infrastructuur?

De artikelen werden in de commissie aangenomen met 11 stemmen tegen 4.

De CVP-fractie zal deze artikelen in openbare vergadering eveneens goedkeuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Infrastructuur, verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen waarop dit verslag betrekking heeft.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de l'Infrastructure, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

L'article 154 est ainsi rédigé:

Chapitre III. — Régie des Télégraphes et Téléphones

Art. 154. La Régie des Télégraphes et Téléphones assurera avant le 1er septembre 1992, le remboursement du solde de 3 749 733 911 francs du subside en capital octroyé antérieurement à titre d'investissement complémentaire de ladite régie, portant sur l'achat de produits belges, fabriqués en recourant à des techniques de pointe, à la recherche et au développement en matière de télécommunications.

Une partie du solde, c'est-à-dire 1 650 000 000 de francs, sera versée au Trésor belge, tandis que le reste pour un montant de 2 099 733 911 francs sera versé directement à la Régie des Postes.

Hoofdstuk III. — Regie van Telegrafie en Telefonie

Art. 154. De Regie van Telegrafie en Telefonie zal vóór 1 september 1992 de terugbetaling verzekeren van het saldo van 3 749 733 911 frank van de kapitaalsubsidie, die haar vroeger door de Staat werd toegekend als tussenkomst in haar aanvullend investeringsprogramma voor de aankoop van Belgische producten, waarbij gebruik werd gemaakt van spits technologie, onderzoek en ontwikkeling inzake televerbindingen.

Een deel van het saldo, namelijk 1 650 000 000 frank zal aan de Belgische Schatkist worden gestort, terwijl het overige gedeelte ten bedrage van 2 099 733 911 frank rechtstreeks aan de Regie der Posterijen zal worden gestort.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 155. La dotation accordée par l'Etat à la Régie des Postes en vertu de l'article 14, § 3, de la loi du 6 juillet 1971 portant création de la Régie des Postes, est réduite de 2 099 733 911 francs pour l'année 1992. Ce montant lui sera versé directement par la Régie des Télégraphes et Téléphones.

Art. 155. De dotatie die de Staat krachtens artikel 14, § 3, van de wet van 6 juli 1971 houdende oprichting van de Regie der Posterijen aan de Regie der Posterijen toekent, wordt voor het jaar 1992 met 2 099 733 911 frank verminderd. Dit bedrag wordt haar rechtstreeks door de Regie van Telegrafie en Telefonie gestort.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 156. La Régie des Télégraphes et Téléphones supportera, à concurrence d'un montant maximum de 255 millions de francs, les frais d'infrastructure de télécommunication sur le domaine public, causés par le déménagement des services de la Communauté économique européenne du bâtiment du Berlaymont.

Art. 156. De Regie van Telegrafie en Telefonie zal de kosten aan de telecommunicatie-infrastructuur op het openbaar domein die het gevolg zijn van de verhuizing van de diensten van de Europese Economische Gemeenschap, wegens de ontruiming van het Berlaymontgebouw, voor een bedrag van maximaal 255 miljoen frank ten laste nemen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 157. Le montant à facturer à l'Etat pour les prestations effectuées par la Régie des Télégraphes et Téléphones pour le recouvrement habituel des redevances radio et télévision relatives aux années 1989 à 1992 est, quel que soit leur prix de revient, exceptionnellement limité à 2 922 200 000 francs.

Pour l'année 1992, le montant prévu à l'alinéa 1er est augmenté de 11 100 000 francs, à titre d'indemnité due par l'Etat à la Régie des Télégraphes et Téléphones pour l'engagement pendant six mois de vingt membres de personnel contractuel supplémentaire afin d'accélérer le recouvrement des créances de la régie.

Les frais pour le recouvrement des redevances radio et télévision, excédant les montants prévus aux alinéas 1er et 2, restent à charge de la Régie des Télégraphes et Téléphones sous réserve de tâches additionnelles.

Art. 157. Het aan de Staat aan te rekenen bedrag voor de prestaties door de Regie van Telegrafie en Telefonie verricht voor de gewone invordering van het kijk- en luistergeld voor de jaren 1989 tot en met 1992 wordt, in afwijking van de kostprijs, uitzonderlijk beperkt tot 2 922 200 000 frank.

Het in het eerste lid vermelde bedrag wordt voor het jaar 1992 verhoogd met 11 100 000 frank als vergoeding verschuldigd door de Staat aan de Regie voor Telegrafie en Telefonie voor de tewerkstelling van twintig bijkomende contractuelen gedurende zes maanden met het oog op de versnelling van de inning van schuldvorderingen van de regie.

De kosten voor het invorderen van het kijk- en luistergeld die de bedragen vermeld onder het eerste en tweede lid overtreffen, blijven, behoudens bijkomende opdrachten, ten laste van de Regie van Telegrafie en Telefonie.

— Adopté.

Aangenomen.

*Bespreking van het verslag uitgebracht namens
de commissie voor de Justitie*

Beraadslaging en stemming over de artikelen

*Discussion du rapport fait au nom
de la commission de la Justice*

Examen et vote des articles

De Voorzitter. — Wij bespreken nu het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Justitie met betrekking tot de artikelen 162 tot 167.

Nous abordons maintenant l'examen du rapport fait au nom de la commission de la Justice au sujet des articles 162 à 167.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan mevrouw Maximus, rapporteur.

Mevrouw Maximus, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb maar enkele minuten spreektijd gevraagd, omdat ik geen algemene beschouwingen ten beste wil geven. Ik wil enkel onderstrepen dat één artikel in het bijzonder mijn aandacht heeft getrokken, namelijk artikel 165.

In het artikel zoals het oorspronkelijk in het voorontwerp van wet was opgenomen, werd gesproken van de «bedienaars van de erediensten en de imams van de islamitische eredienst». De Raad van State adviseerde de gekijkte terminologie te gebruiken, die luidt: «de bedienaars van de katholieke, protestantse, orthodoxe, anglicaanse, israelitische erediensten, en de imams van de islamitische eredienst». De regering gaf de indruk die raad te volgen want zij schreef in de toelichting bij het ontwerp dat aan de commissie werd voorgelegd: «teneinde tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State werd geopteerd voor een andere formulering». Zij had de hint dus begrepen.

Wat blijkt nu uit het artikel 165 van de aangenomen versie? Dat inderdaad een totaal andere formulering werd gekozen dan die welke aan de Raad van State werd voorgelegd, maar eigenaardig genoeg ook een totaal andere formulering dan die welke de Raad van State adviseerde.

Ik bespaar u de opsomming van de vele ambten. U kan ze in de tekst terugvinden. Ik vestig echter wel de aandacht op de vierde omschrijving, die ook speciaal mijn aandacht kreeg, namelijk de «officiërend bedienaar». Deze officiërend bedienaar verdient dezelfde wedde als aan de anders omschreven ambten wordt toegekend. Wat is eigenlijk een «officiërend bedienaar»? Geen pastoor, geen onderpastoor, geen kerkbedienaar, geen predikant, want die worden allemaal met ambtsnaam genoemd. Betreft het een rabbijn of een islamitisch voorganger? Waarom wordt die dan niet genoemd en waarom dan deze kryptische omschrijving? Is vaagheid soms de bedoeling, ten einde niet enkel de vernoemde imam, maar ook alle andere islamitische voorgangers te kunnen bezoldigen? Wordt daarom de dwingende vingerwijzing van de Raad van State in de wind geslagen?

Ik vraag hier naar duidelijkheid, omdat zelfs het *Groot Woordenboek der Nederlandse Taal*, de beroemde dikke *van Dale* mij niet kan helpen bij mijn zoektocht naar een «officiërend bedienaar».

Volgens *van Dale* is een officie een «voormalige naam van een congregatie, belast met de inquisitie». Ik meen te mogen aannemen dat de regering deze congregatie niet wenst te bezoldigen.

Officiëren daarentegen wordt aangeduid met «als officiant dienst doen». Ook dit helpt me dus niet verder.

De duidelijkste verwijzing vind ik bij bedienaar, want dat is volgens *van Dale* een priester, een predikant, een koorknaap, of een lijkbezorger. Met andere woorden, dit artikel geeft niet enkel aan de priesters der erkende godsdiensten, maar ook aan lijkbezorgers en aan koorknappen de mogelijkheid om een wedde vanwege de Staat te vorderen ten bedrage van 496 925 frank per jaar.

Mijnheer de minister, ik wil hier niet langer bij stilstaan dan nodig was om mijn vraag te verduidelijken: wat is een «officiërend bedienaar», en waarom werd de logische omschrijving uit de wet van 2 augustus 1974, dezelfde die ook door de Raad van State werd geadviseerd, waarom werd die omschrijving niet gehandhaafd? Was vaagheid hier misschien de bedoeling? Dan zou ik wel graag de redenen hiervan vernemen. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Barzin.

M. Barzin. — Monsieur le Président, c'est l'article 157 du projet qui a retenu le plus l'attention de la commission de la Justice. Cet article entend porter les décimes additionnels sur les amendes pénales, de huit cent nonante à neuf cent nonante. Cela veut dire que toutes les amendes prévues dans le Code pénal seront multipliées non plus par nonante mais par cent.

Pour mémoire, la dernière augmentation des décimes additionnels a été opérée par la loi du 20 juillet 1991, les faisant passer de sept cent nonante — ce qui correspond à une multiplication des amendes par quatre-vingts — à huit cent nonante, soit la multiplication du montant des amendes par nonante.

Cette loi du 20 juillet 1991 était déjà une loi portant des dispositions budgétaires et le présent projet a lui-même un caractère budgétaire évident. Il est donc clair que le gouvernement a, par deux fois en moins d'un an, augmenté linéairement toutes les amendes pénales pour faire rentrer de l'argent.

Je regrette que ce moyen ait été utilisé. Si on veut faire de l'humour, on peut dire que, sur le plan budgétaire, le gouvernement table sur le fait qu'il y ait beaucoup d'amendes et partant, beaucoup d'infractions! On annonce en effet que cette augmentation des décimes additionnels va rapporter 60 millions de francs.

D'abord, cela est loin d'être évident parce que les juges, amenés à choisir des peines, tiendront évidemment compte de cette augmentation et pourront prononcer des peines moins fortes, puisque les articles du Code pénal édictant des amendes prévoient des minima et des maxima.

Je relève aussi que les amendes sont souvent assorties d'une condamnation à un emprisonnement subsidiaire et il est illusoire d'augmenter leur montant, quand on sait que les emprisonnements subsidiaires ne sont jamais exécutés.

Plus fondamentalement, on ne peut pas laisser passer le fait d'utiliser les amendes comme des taxes en les augmentant de la même façon pour remplir les caisses de l'Etat, c'est-à-dire d'une façon linéaire, sans que cela fasse l'objet d'une réflexion sur le plan de la criminologie.

Une autre disposition du projet concerne les traitements des ministres des cultes et l'on a évoqué, en commission, l'évolution des travaux de révision de l'article 117 de la Constitution et la perspective d'une subvention à allouer à la laïcité.

Pourriez-vous, monsieur le Vice-Premier ministre, nous éclairer, en séance publique, sur l'état d'avancement de cette question? (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, het gebeurt niet iedere dag dat wij de minister van Justitie vragen kunnen stellen of een opmerking kunnen maken. Daarom maak ik van deze gelegenheid zeer graag gebruik.

Er is al gesproken over de opcentiemen en de erediensten. Ikzelf wil mijn bezorgdheid uitspreken over de expertisen naar aanleiding van een artikel in het ontwerp dat vermeldt dat de kosten van de medische expertise zullen worden bepaald door de Koning.

In de commissie voor de Justitie hebben we daarnet het ontwerp besproken dat betrekking heeft op de gerechtelijke achterstand. Expertisen in het algemeen zijn één van de oorzaken van deze achterstand en een bron van ergernis. De rechtswereld is bezorgd over die toestand en vraagt dat dit probleem zo spoedig mogelijk wordt verholpen.

Een andere opmerking betreft het milieurecht. Ik weet wel dat dit niet onmiddellijk aansluit bij de artikelen van dit onderdeel, maar ik wil vooruitlopen op de begrotingsdiscussie en vragen om van het milieurecht een prioriteit te maken.

In het regeerakkoord staat hierover jammer genoeg niets in het hoofdstuk met betrekking tot de Justitie.

Wij moeten er in alle forums voor ijveren, ook in commissie zoals het gebeurt bij de Gewesten, om het milieurecht grondig te herwerken.

Mag ik er tenslotte aan toevoegen dat ik het bijzonder jammer heb gevonden dat de minister op bepaalde, zeer precieze vragen in verband met de auteursrechten niet heeft geantwoord? (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, j'émettrai trois remarques. Tout d'abord, en ce qui concerne les décimes additionnels, je puis vous dire, monsieur Barzin, en complément de l'explication de M. Tobbacq, que par le passage de 90 à 100 — pour être précis, de 890 à 990 —, nous n'entendons pas inciter les citoyens à commettre des infractions afin de pouvoir ainsi augmenter le budget! Mais il n'y a, pensons-nous, aucune raison pour que les amendes ne suivent pas le rythme de l'inflation. Quand on fait le calcul de 1980 à nos jours, on constate que nous en sommes à peu près au niveau de l'évolution des prix.

Vous dites qu'il s'agit d'une taxe. C'est vrai que nous considérons cette augmentation comme une recette. Dès lors, sans souhaiter que les citoyens deviennent des délinquants, il est évident que lorsqu'ils le sont, les sanctions doivent pouvoir suivre le coût de la vie. D'ailleurs, si l'augmentation des amendes pouvait dissuader les citoyens de commettre des délits, nous en serions très heureux parce que nous pourrions réduire d'autres coûts du ministère de la Justice.

En fait, nous commençons un processus d'affectation de ces recettes dans le but d'établir une relation entre, d'une part, le produit des amendes et, d'autre part, les achats qui servent véritablement à la politique soit préventive, soit répressive; les éthylomètres en sont un bon exemple.

En ce qui concerne les expertises judiciaires, la réserve ainsi formulée: «sauf si la loi en dispose autrement, *behoudens een andersluidende wetsbepaling*» est faite par référence au domaine social, dans le but de diminuer les charges du budget de la sécurité sociale et de pouvoir fixer certaines prestations d'experts à des montants déterminés. Pourquoi me suis-je rallié à la proposition du ministre des Affaires sociales, sous la réserve que je viens d'exprimer? Parce que si nous avions modifié l'ensemble de l'article 982, on en serait arrivé immédiatement à une tarification en matière pénale, qui aurait probablement augmenté les dépenses. Il faudra d'ailleurs peut-être s'y résoudre un jour.

Donc — «sauf si la loi en dispose autrement» — cette mesure a pour objectif d'indiquer que certaines lois particulières peuvent déroger à cet article 982. Ce sera le cas, en matière de sécurité sociale, si le Parlement vote cette disposition.

En ce qui concerne l'article 165 — ancien article 160 — du projet, nous reprenons tout simplement l'intitulé de la loi de 1974.

Volgens de wet van 2 augustus 1974 betreffende de wedden van titularissen van sommige openbare ambten en van de bedienaars van de erediensten, moet ook de wedde van de imams worden vastgesteld, ook al betalen wij de imams geen wedde. Wij zullen die wedde immers pas betalen op het ogenblik dat wij deze betrokken eredienst organiseren in de zin van de wet van 1974. Wij moeten hiervoor een voorstel krijgen van de verantwoordelijken van die eredienst. Tot nu toe hebben wij dit voorstel nog niet gekregen en kunnen wij het ook niet aanvaarden. Eens dat dit het geval is, moeten wij echter in de wet een bedrag hebben vastgelegd.

De term «officiërend bedienaar» werd in onze wetgeving reeds in 1974 ingevoerd voor de bedienaars van de Israëliëse eredienst.

Waarom hebben wij een bedrag vastgelegd voor elke eredienst afzonderlijk? Deze wetgevingstechniek is immers verschillend van de tot nu toe gebruikte techniek. Het bedrag van 496 925 frank heeft betrekking op de nieuwe aanvangswedde. Hierin is reeds de 2 pct.-verhoging begrepen die overeengekomen werd in een interprofessioneel akkoord voor het Openbaar Ambt. Een dergelijk interprofessioneel akkoord voor het Openbaar Ambt moet echter voor sommige functies, meer bepaald voor de magistraten en de bedienaars van erediensten, bij wet worden bekrachtigd. De Raad van State zegde in een advies dat wij voor elke eredienst afzonderlijk dat bedrag moesten vastleggen. U kunt echter vaststellen dat dit bedrag hetzelfde is voor bedienaars van gelijk niveau in elke eredienst.

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Justitie, verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen waarop dit verslag betrekking heeft.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion du rapport fait au nom de la commission de la Justice, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles faisant l'objet de ce rapport.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session extraordinaire 1991-1992
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Buitengewone zitting 1991-1992

L'article 162 est ainsi rédigé:

Chapitre V. — Justice

Section 1re. — Amendes pénales

Art. 162. A l'article 1er, alinéas 1er et 2, de la loi du 5 mars 1952 relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales, modifié en dernier lieu par la loi du 20 juillet 1991 portant des dispositions budgétaires, les mots « huit cent nonante décimes » sont remplacés par les mots « neuf cent nonante décimes ».

Hoofdstuk V. — Justitie

Afdeling 1. — Strafrechtelijke geldboeten

Art. 162. In artikel 1, eerste en tweede lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten, laatst gewijzigd bij de wet van 20 juli 1991 houdende begrotingsbepalingen, worden de woorden « achthonderd negentig decimes » vervangen door de woorden « negenhonderd negentig decimes ».

— Adopté.

Aangenomen.

Section 2. — Modification de l'article 982 du Code judiciaire

Art. 163. L'article 982, alinéa 2, du Code judiciaire est remplacé par ce qui suit:

«Sauf si la loi en dispose autrement, l'état est fixé en tenant compte de la qualité des experts, de la difficulté et de la longueur des travaux qu'ils ont accomplis et de la valeur du litige.»

Afdeling 2. — Wijziging van artikel 982 van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 163. Artikel 982, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Behoudens een andersluidende wetsbepaling, wordt de staat opgemaakt met inachtneming van de hoedanigheid van de deskundigen, de moeilijkheid en de duur van de verrichte werkzaamheden en de waarde van het geschil.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 164. Un alinéa 2, rédigé comme suit, est ajouté à l'article 19 de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux handicapés:

«Dans les affaires pour lesquelles un expert médical est désigné, les provisions, les honoraires et les frais de cet expert, contenus dans le relevé qu'il établit conformément aux dispositions du Code judiciaire, sont indiqués en appliquant le tarif fixé par le Roi.»

Art. 164. Een tweede lid, luidend als volgt, wordt toegevoegd aan artikel 19 van de wet van 27 februari 1987 met betrekking tot de uitkeringen aan gehandicapten:

«In de zaken waarin een medisch expert wordt toegewezen, worden de voorschotten, de erelonen en de kosten van deze expert, die vervat zijn in de nota die wordt opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, aangeduid met toepassing van het door de Koning vastgestelde tarief.»

— Adopté.

Aangenomen.

Section 3. — Statut des ministres des cultes

Art. 165. Aux articles 26 à 29bis de la loi du 2 août 1974 relative aux traitements des titulaires de certaines fonctions publiques et des ministres des cultes, sont apportées les modifications suivantes :

1° A l'article 26, à partir du 1er novembre 1992, le traitement annuel respectivement du pasteur, du desservant, du chapelain, du vicaire est fixé à 496 925 francs;

2° A l'article 27, à partir du 1er novembre 1992, le traitement annuel du pasteur auxiliaire est fixé à 496 925 francs;

3° A l'article 27bis, à partir du 1er novembre 1992, le traitement annuel respectivement du curé-doyen, du desservant, du vicaire est fixé à 496 925 francs;

4° A l'article 29, à partir du 1er novembre 1992, le traitement annuel du ministre officiant est fixé à 496 925 francs;

5° A l'article 29bis, à partir du 1er novembre 1992, le traitement de l'imam est fixé à 496 925 francs.

Afdeling 3. — Statuut van de bedienaars van de erediensten

Art. 165. In de artikelen 26 tot en met 29bis van de wet van 2 augustus 1974 betreffende de wedden van titularissen van sommige openbare ambten en van de bedienaars van de erediensten, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In artikel 26 wordt vanaf 1 november 1992 de jaarwedde van respectievelijk de pastoor, de kerkbedenaar, de kapelaan, de onderpastoor vastgesteld op 496 925 frank;

2° In artikel 27 wordt vanaf 1 november 1992 de jaarwedde van de hulppredikant vastgesteld op 496 925 frank;

3° In artikel 27bis wordt vanaf 1 november 1992 de jaarwedde van respectievelijk de pastoor-deken, de bedenaar, de onderpastoor vastgesteld op 496 925 frank;

4° In artikel 29 wordt vanaf 1 november 1992 de jaarwedde van de officieërend bedenaar vastgesteld op 496 925 frank;

5° In artikel 29bis wordt vanaf 1 november 1992 de jaarwedde van de imam vastgesteld op 496 925 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 166. Un article 1^{er}bis, rédigé comme suit, est inséré dans la loi du 3 juillet 1967 sur la réparation des dommages résultant des accidents de travail, des accidents survenus sur le chemin du travail et des maladies professionnelles dans le secteur public :

« Art. 1^{er}bis. La présente loi est applicable aux ministres des cultes catholique, protestant, orthodoxe, anglican, israélite et aux imams du culte islamique. »

Art. 166. Een artikel 1bis, luidend als volgt, wordt in de wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, ingevoegd :

« Art. 1bis. Deze wet is van toepassing op de bedienaars van de katholieke, protestantse, orthodoxe, anglicaanse, israëlitische erediensten en de imams van de islamitische eredienst. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 167. L'article 7, § 2, de la loi du 20 juillet 1991 portant des dispositions sociales et diverses, est complété par ce qui suit :

« 4° Les ministres des cultes catholique, protestant, orthodoxe, anglican, israélite et aux imams du culte islamique. »

Art. 167. Artikel 7, § 2, van de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse bepalingen, wordt aangevuld als volgt :

« 4° De bedienaars van de katholieke, protestantse, orthodoxe, anglicaanse, israëlitische erediensten en de imams van de islamitische eredienst. »

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous voterons ultérieurement sur l'ensemble du projet de loi.

Dames en heren, wij onderbreken nu onze werkzaamheden.

Mesdames, messieurs, nous interrompons maintenant nos travaux.

Wij zetten deze bespreking voort vanavond om 19 uur 15.

Nous poursuivrons cette discussion ce soir à 19 heures 15.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet werden ingediend :

1° Door de heer Pinoie, houdende aanvulling van artikel 4 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek en van artikel 458 van het Strafwetboek;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

1° Par M. Pinoie, complétant l'article 4 de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires et l'article 458 du Code pénal;

2° Door de heer Flagothier, tot wijziging van artikel 6, § 5, eerste lid, van de wet van 1 december 1988 houdende hervorming van de inkomstenbelasting en wijziging van de met het zegel gelijkgestelde taksen;

2° Par M. Flagothier, modifiant l'article 6, § 5, alinéa 1er, de la loi du 1er décembre 1988 portant réforme de l'impôt sur les revenus et modification des taxes assimilées au timbre;

3° Door de heer Lenfant, betreffende de financiering van de rijksschuld;

3° Par M. Lenfant, concernant le financement de la dette publique;

4° Door de heer Mahoux en mevrouw Maximus, tot aanvulling van artikel 124 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid, strekkende om werkloosheidsuitkeringen toe te kennen aan kinderen die in het buitenland een diploma hebben behaald dat gelijkwaardig is aan een Belgisch diploma;

4° Par M. Mahoux et Mme Maximus, complétant l'article 124 de l'arrêté royal du 20 décembre 1963 relatif à l'emploi et au chômage, en vue de fixer l'admission au bénéfice des allocations de chômage des enfants ayant obtenu à l'étranger un diplôme équivalent à un diplôme belge;

5° Door de heer Luc Martens, tot wijziging van artikel 2, § 1, eerste en derde lid, van de wet van 16 juni 1970 betreffende de bonificaties wegens diploma's inzake pensioenen van leden van het onderwijs.

5° Par M. Luc Martens, modifiant l'article 2, § 1er, alinéas 1er et 3, de la loi du 16 juin 1970 relative aux bonifications pour diplômes en matière de pension des membres de l'enseignement.

De heer Lenfant heeft ingediend een voorstel van resolutie betreffende de prijsindex.

M. Lenfant a déposé une proposition de résolution relative à l'indice des prix.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

De heer Valkeniers heeft ingediend een voorstel tot invoeging in het Reglement van de Senaat van een artikel 58bis betreffende de medewerkers van de politieke fracties.

M. Valkeniers a déposé une proposition tendant à insérer dans le Règlement du Sénat un article 58bis relatif aux collaborateurs des groupes politiques.

Dit voorstel zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Cette proposition sera imprimée et distribuée.

Het wordt verwezen naar de commissie voor het Reglement.

Elle est renvoyée à la commission du Règlement.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 18 h 15 m.)

(La séance est levée à 18 h 15 m.)